

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΑΡΟΧΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ (projects).
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΜΑΥΡΑΚΗ ΜΑΡΙΝΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΜΑΚΡΗΣ ΗΛΙΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2007

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
Α ΜΕΡΟΣ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ-ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	4
1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	5
1.2 ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	7
1.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ.....	8
1.4 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ.....	10
1.5. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	11
1.5.1. Εσωτερική χρηματοδότηση.....	11
1.5.2. Εξωτερική χρηματοδότηση	11
1.5.3. Πηγές εσωτερικής χρηματοδότησης	12
1.5.4. Πηγές εξωτερικής συμμετοχικής χρηματοδότησης	12
1.5.5. Πηγές εξωτερικής μη-συμμετοχικής χρηματοδότησης.....	12
1.6. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	16
1.7. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ.....	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ- ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑ.....	19
2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	19
2.2 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΗΜΕΡΑ	21
2.3 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	22
2.4 ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	25
2.5 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ	27
Β ΜΕΡΟΣ.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	31
1.1. Η Αγροτική Τράπεζα της Θήβας.....	34
1. 2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ.....	36
1.2.1. Ενημέρωση Πελατών	36
1.2. ΥΠΟΒΟΛΗ –ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ.....	38
1.3. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ (ΣΕΚ).....	42
1.4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ (ΣΕΠ).....	42
1.5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΝΕΑΣ (ΑΙΤΟΥΜΕΝΗΣ) ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗΣ. ...	43
1.6. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΕΛΑΤΗ	43
1.7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ.....	44
1.8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΣΗ (ΟΠΟΥ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΚΟΠΙΜΗ).....	44
1.9. ΕΙΣΗΓΗΣΗ	45
1.10. ΑΠΟΦΑΣΗ	46
1.10.1. Έγκριση αιτούμενου δανείου	48
1.11. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΕΛΑΤΗ.....	49
1.12. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΜΜΕ50	
2.1. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ	55
2.2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΘΕΣΗ.....	56
2.3. ΟΦΕΙΛΕΣ	56
2.4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ - ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	58
2.5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ / ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	58
2.6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ (Υφιστάμενη- Αναμενόμενη).....	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ	63
3.1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΑΞΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΙΜΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ	63
3.2. ΈΝΤΥΠΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ / ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΟΣ.....	65
3.2.1. Πληροφορίες για την ορθή καταγραφή του εντύπου καταχώρησης Καλύμματος	66
3.2.2. Πληροφορίες για την ορθή αποτύπωση του εντύπου καταχώρησης επιμερισμού καλύμματος	67
3.3. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ-ΚΡΙΤΗΡΙΑ).....	70
3.4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	71
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ	75
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	84
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	86

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ιδιωτική πρωτοβουλία και το «επιχειρείν» είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της ελεύθερης οικονομίας. Φυσικά όλες οι προσπάθειες δεν έχουν ούτε την ίδια κατάληξη ούτε και το ίδιο μέγεθος. Οι επιχειρήσεις ανάλογα με το μέγεθος τους, δηλαδή τα κεφάλαιά τους, τα κέρδη τους, τον αριθμό των προσώπων που απασχολούν, διακρίνονται σε μικρομεσαίες, μεσαίες και μεγάλες. Εμείς στη μελέτη μας αυτή θα ασχοληθούμε με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Με επιχειρήσεις δηλαδή που η κεφαλαιοποίησή τους είναι μικρομεσαία, απασχολούν μικρό αριθμό ανθρώπων, ανταγωνίζονται συνήθως με μεγαλύτερες εταιρείες, το ποσοστό του μεριδίου αγοράς που κατέχουν είναι μικρό, αλλά τα κέρδη τους αναλογικά με το μέγεθος τους δεν είναι απαραίτητα μικρά.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν αρκετές ιδιαιτερότητες, όπως θα δούμε και θα αναλύσουμε στην πορεία. Σε αυτό που πρέπει να σταθούμε και να γίνει ιδιαίτερη μνεία είναι ότι δεν πρέπει να γενικολογούμε όταν μιλάμε για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η εντύπωση πως όλες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παλεύουν απλά και μόνο για την επιβίωσή τους, είναι πέρα για πέρα εσφαλμένη. Δεν είναι τυχαίο πως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις υποστηρίζονται τόσο από τις κυβερνήσεις των κρατών τους όσο και από την Ευρωπαϊκή κοινότητα με τη μορφή επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων, με την παροχή δανείων με ευνοϊκούς όρους ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή.

Α ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ-ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Γενικότερα η οικονομική θεωρία αναφέρει ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παίζουν σημαίνοντα ρόλο στην οικονομία και συγκεκριμένα στο παράγοντα απασχόληση. Ο ρόλος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο κομμάτι της απασχόλησης πηγάζει από την ανάγκη τους σε προσωπικό το οποίο θα παράγει διπλά από ότι το προσωπικό μιας μεγάλης επιχείρησης. Συγχρόνως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανταποκρίνονται λόγω μεγέθους καλύτερα στο παραγωγικό κύκλο από ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις οι οποίες λόγω μεγέθους δε παρουσιάζουν ευελιξία. Στην Αμερική και στην Αγγλία οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παίζουν σημαίνοντα ρόλο στη στήριξη της οικονομίας. Αν μελετήσουμε τώρα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα θα διαπιστώσουμε τα ακόλουθα¹:

1. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα είναι πολλές και ουσιαστικά στηρίζουν και την απασχόληση αλλά και οικονομικά το κράτος.
2. Για κάθε 1000 κατοίκους υπάρχουν 69 επιχειρήσεις. Ο αριθμός είναι υπερβολικός και δεν υπάρχει καλός κρατικός σχεδιασμός προκειμένου να υποστηριχτούν οι επίδοξοι επιχειρηματίες αλλά και να βοηθηθούν ώστε να δημιουργήσουν μια επικερδής μικρομεσαία επιχείρηση. Τα τελευταία χρόνια και λόγω των επιδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει γίνει μια προσπάθεια στήριξης σε επίπεδο τεχνογνωσίας των μικρομεσαίων επιχειρηματιών. Είναι βασικό για το ελληνικό κράτος να υποστηριχτούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μια και σε χώρα έχει το μεγαλύτερο ποσοστό από όλα τα μέλη της Ευρώπης.
3. Στην Ελλάδα η ανεργία καταπολεμάτε μόνο μέσω των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αυτό σημαίνει ότι στη περίπτωση που δεν υπάρξει κρατική στήριξη και κλίσουν κάποιες από αυτές πολλοί άνθρωποι θα μείνουν άνεργοι και δε θα μπορούν να απορροφηθούν από άλλους φορείς.
4. Η μόνη υποστήριξη που γίνεται από το ελληνικό κράτος σε σχέση με τις μικρομεσαίες

---

¹ Panagiotis Liargovas(2005), The White Paper on Growth, Competitiveness and Employment and Greek Small and Medium Sized Enterprises Small Business Economics 11: 201–214,

επιχειρήσεις, εστιάζεται στη τήρηση των εμπορικών βιβλίων. Συγκεκριμένα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις απαλλάσσονται από τη τήρηση των προβλεπόμενων από την εμπορική νομοθεσία βιβλίων.

Προκειμένου να δείξουμε καλύτερα τη δυναμική των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα, ώστε να γίνει πιο κατανοητό το πόσο σημαντική είναι η στήριξη τους από το ελληνικό κράτος παραθέτουμε το παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΑ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ 1000 ΑΤΟΜΑ	
	1998	2000	1998	2000
ΕΥΡΩΠΑ				
ΕΛΛΑΔΑ	1000(4,6%)	1020(4.4%)	67	69
ΔΑΝΔΙΑ	260(0,9%)	260(0,8%)	36	35
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	740(4,4%)	700(3,8%)	62	59
Ε-12	14800(100%)	15780(100%)	45	49

ΠΗΓΗ: European Observatory for SMEs (1993, p. 60 and 1994, p. 29

Όπως βλέπουμε η Ελλάδα βρίσκεται μπροστά και σε αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε σχέση με τις άλλες Ευρωπαϊκές αλλά και σε ρυθμό ανάπτυξης σε σχέση με το άνοιγμα νέων μικρομεσαίων επιχειρήσεων².

1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Μπορούμε να διακρίνουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανάλογα με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους και τη νομική τους μορφή. Σύμφωνα με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους έχουμε 3 κατηγορίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων:

1. Πρωτογενείς επιχειρήσεις: Σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν επιχειρήσεις που

² Acs, Zoltan J. and David B. Audretsch (eds.), 1993, *Small Firms and Entrepreneurship: An East-West Perspective*, Cambridge: Cambridge University Press.

ασχολούνται με την εκμετάλλευση του υπεδάφους, τη γεωργία, την αλιεία, την κτηνοτροφία και τη δασική εκμετάλλευση.

2. Δευτερογενείς επιχειρήσεις: Σε αυτή την κατηγορία έχουμε επιχειρήσεις που ασχολούνται με την μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα σε καταναλωτικά αγαθά. Είναι κυρίως βιοτεχνίες ή μικρομεσαίες βιομηχανίες.

3. Τριτογενείς επιχειρήσεις: Εδώ εμπίπτουν όσες επιχειρήσεις ασχολούνται με τη διάθεση των προϊόντων των παραπάνω κατηγοριών και την παροχή υπηρεσιών.

Οι επιχειρήσεις σύμφωνα με τη νομική μορφή που θα επιλέξουν χωρίζονται σε 2 μεγάλες κατηγορίες³:

1. Ατομική επιχείρηση: Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι επιχειρήσεις που ο φορέας είναι ένα άτομο και λειτουργεί με ίδια κεφάλαια.

2. Εταιρική επιχείρηση: Εδώ ανήκουν οι επιχειρήσεις που έχουν τη νομική μορφή εταιρείας, δηλαδή την ένωση 2 ή περισσότερων προσώπων με κοινό οικονομικό σκοπό. Σε αυτήν την κατηγορία υπάρχουν και περαιτέρω διαχωρισμοί, με βάση την προσωπική ευθύνη των εταίρων και με βάση την κεφαλαιακή συμμετοχή. Έτσι έχουμε τις προσωπικές και τις κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις.

Προσωπικές εταιρίες: εδώ συναντάμε τις εξής μορφές:

I. Ομόρρυθμη εταιρεία: Σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας έχουμε όταν συνενώνονται 2 ή περισσότερα πρόσωπα με κοινό εμπορικό σκοπό. Η επωνυμία της εταιρείας μπορεί να είναι τα ονόματα όλων των συνεταίρων ή 2 εξ' αυτών ή μόνο του ενός. Στις 2 τελευταίες περιπτώσεις συναντάμε την προσθήκη των λέξεων « και ΣΙΑ». Η Ο.Ε. απολαμβάνει τα πλεονεκτήματα των ατομικών επιχειρήσεων, ευθύνονται όμως οι εταίροι για τα χρέη της επιχείρησης στο όλον με την ατομική τους περιουσία.

II. Ετερόρρυθμη επιχείρηση: Και σε αυτή τη μορφή έχουμε την ένωση 2 ή περισσότερων προσώπων με κοινό εμπορικό σκοπό. Σε αυτή τη μορφή έχουμε μικτό τύπο σε ότι αφορά την ευθύνη των εταίρων απέναντι στους πιστωτές. Ο ένας τουλάχιστον εταίρος είναι ομόρρυθμος. Ευθύνεται δηλαδή προσωπικά και απεριόριστα στο σύνολο της ατομικής του περιουσίας, ενώ οι υπόλοιποι είναι ετερόρρυθμοι, δηλαδή ευθύνονται μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. Στην επωνυμία της επιχείρησης αναφέρεται υποχρεωτικά το όνομα του ενός από τους ομόρρυθμους εταίρους τουλάχιστον και τα ονόματα των ετερόρρυθμων εταίρων

³ Φλωρος Γ. Χρήστου(1993), Σύγχρονη Εκδοτική, Σύγχρονη Διοικητική σελ 35

δηλώνονται με τη λέξη «και ΣΙΑ». Μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου από έναν εταίρο σε κάποιον άλλο γίνεται με την συναίνεση των υπολοίπων τόσο στην Ο.Ε. όσο και στην Ε.Ε.

- III. Αφανής ή συμμετοχική εταιρεία: πρόκειται για επιχειρήσεις που αποτελούνται από 2 ή περισσότερα πρόσωπα, όπου το ένα ονομάζεται διαχειριστής και τα υπόλοιπα συμμετοχοί ή αφανείς. Το χαρακτηριστικό αυτής της μορφής είναι η αφάνεια εταιρικού δεσμού που συνδέει τους εταίρους και η μη ύπαρξη νομικής προσωπικότητας. Ο διαχειριστής εδώ συγκεντρώνει τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρουν οι εταίροι και συναλλάσσεται με τρίτους. Ο διαχειριστής είναι ομόρρυθμος εταίρος, ευθύνεται δηλαδή προσωπικά και απεριόριστα στο όλον της περιουσίας του απέναντι σε πιστωτές. Δεν υπάρχει εταιρική επωνυμία ούτε έδρα εταιρείας ούτε και υποχρεούται σε δημοσιότητα.

1.2 ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Με τον όρο περιβάλλον εννοούμε όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μικρομεσαία επιχείρηση είτε άμεσα είτε έμμεσα και την αναγκάζουν να λάβει μέτρα προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί με επιτυχία στους στόχους της. Το περιβάλλον είναι δυναμικό και οι μεταβολές που συμβαίνουν μέσα σε αυτό μπορούν να μετρηθούν. Το περιβάλλον αποτελείται από τους εξής παράγοντες⁴:

- I. Το υπερεθνικό περιβάλλον: Το υπερεθνικό περιβάλλον εμπεριέχει την εθνική οικονομία. Είναι το πλαίσιο των κανόνων και των συμφωνιών που λαμβάνουν χώρα και οδηγούν την οικονομία στους επιθυμητούς στόχους. Στόχος της Ε.Ε. είναι να επιτευχθεί η σύγκλιση των οικονομιών των χωρών μελών της Ευρώπης. Για να το πετύχει αυτό έχει δημιουργήσει το Κοινοτικό πλαίσιο Στήριξης το οποίο με τα αντίστοιχα προγράμματα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις τις χρηματοδοτεί και τις στηρίζει. Μπορεί να γίνει εύκολα κατανοητό πως αυτή η προσπάθεια της Ε.Ε. έχει αντίκτυπο στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις επηρεάζει άμεσα.
- II. Το μακροοικονομικό περιβάλλον: Με τον όρο μακροοικονομικό περιβάλλον εννοούμε την οικονομική κατάσταση της χώρας. Πληθωρισμός, ανεργία, αγορά, αμοιβές, τιμάρθμος, το εθνικό προϊόν αποτελούν έννοιες που περιλαμβάνονται στο μακροοικονομικό περιβάλλον και επηρεάζουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η ελληνική οικονομία δυστυχώς εισάγει την πλειοψηφία των πρώτων υλών που χρησιμοποιεί και αυτό συνεπάγεται αυξημένο κόστος.

⁴ Παπαδάκης(2002), Στρατηγική των επιχειρήσεων, Μπένος σελ 1-100

- III. Το πολιτικό περιβάλλον: Το πολιτικό περιβάλλον είναι τα πιστεύω και η εφαρμογή της πολιτικής της εκάστοτε κυβέρνησης. Το ζήτημα της οικονομίας δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται μικροκομματικά, αλλά πρέπει επιτέλους να υπάρξει μια κοινή γραμμή αν θέλουμε να αναπτύξουμε τη χώρα μακροχρόνια. Επίσης πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τα όρια του κοινωνικού κράτους από τον κρατικό παρεμβατισμό και τα περιθώρια της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.
- IV. Το νομικό πλαίσιο: Το νομικό πλαίσιο είναι η ισχύουσα νομοθεσία που μέσα στα όρια αυτής υποχρεούνται οι επιχειρήσεις να κινούνται. Χρησιμοποιείται και για την προστασία του καταναλωτή, αλλά και των επιχειρήσεων.
- V. Το τεχνολογικό περιβάλλον: Με το όρο τεχνολογικό περιβάλλον εννοούμε τόσο τον τεχνολογικό εξοπλισμό που διαθέτει η παραγωγή όσο και των γραφείων και της διοίκησης. Στη σημερινή ειδικά εποχή, όπου οι εξελίξεις είναι ραγδαίες και συνεχείς το να διαθέτεις τελευταίας γενιάς εξοπλισμό είναι απαραίτητο και είναι ένας από τους παράγοντες που μπορούν να εξασφαλίσουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε μια επιχείρηση.
- VI. Το κοινωνικό περιβάλλον: Είναι όλες οι μεταβλητές όπως η δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού, η ηλικιακή σύνθεση, η γεωγραφική κατανομή τους κλπ, που με τις αλλαγές τους επηρεάζουν άμεσα και έμμεσα τις επιχειρήσεις.
- VII. Το περιβάλλον της αγοράς: Ως περιβάλλον της αγοράς εννοούμε τους προμηθευτές των πρώτων υλών, τους πιστωτικούς φορείς (τράπεζες), τα μέσα ενημέρωσης όπως τηλεόραση και εφημερίδες, τους ανταγωνιστές και τους καταναλωτές. Όλοι αυτοί μαζί συγκροτούν την αγορά και οι επίδρασή τους στις επιχειρήσεις είναι άμεση και αυτονόητη.

1.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Ο διοικητικός σχεδιασμός στην Ελληνική μικρομεσαία επιχείρηση εμφανίζει τις εξής αδυναμίες⁵:

1. Δεν έχει συγκεκριμένη δομή και τύπο.
2. Είναι σποραδικός και άτακτος χρονικά.

---

⁵ Bruno Dallago(2000), The Organisational and Productive Impact of the Economic System. The Case of SMEs, Small Business Economics 15: 303–319

3. Συνήθως καταστρώνεται μετά από κάποια κρίση με σκοπό την αντιμετώπιση των προβλημάτων.
4. Έχει ελλείψεις και δεν προβλέπει εναλλακτικές λύσεις.
5. Δεν υπάρχει επαρκής πληροφόρηση

Οι λόγοι που προκαλούν αυτές τις αδυναμίες είναι οι εξής⁶:

❏ Η απασχόληση του ιδιοκτήτη με τα καθημερινά προβλήματα της επιχείρησης. Ο ιδιοκτήτης αναλώνει το χρόνο του και τον εαυτό του στην ενασχόληση με τα καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζει η εταιρεία και αυτό έχει σαν συνέπεια ο σχεδιασμός να μένει πίσω αφού το παρόν της επιχείρησης το θεωρεί πιο σημαντικό από το μέλλον.

❏ Η έλλειψη γνώσης και ο φόβος της αποτυχίας. Ο μικρός επιχειρηματίας δεν έχει τη γνώση για να καταστρώσει ένα σχέδιο δράσης τόσο μεσοπρόθεσμο όσο και μακροπρόθεσμο. Λόγω αυτού του γεγονότος φοβάται ότι αν σχεδιάσει κάτι δεν πρόκειται να επιτύχει.

❏ Ο φόβος για τις δυσκολίες του καινούργιου. Ο επιχειρηματίας φοβάται να μπει στη διαδικασία για κάτι καινούργιο, ενώ μπορεί να συνεχίσει κάτι που έχει ήδη συνεχίσει.

❏ Είναι καχύποπτος ως προς τους συμβούλους επιχειρήσεων. Δεν του αρέσει να ανακατεύονται άλλοι στη δουλειά του, παρόλο που αυτοί έχουν την τεχνογνωσία να τον βοηθήσουν.

Ο σχεδιασμός όμως είναι απαραίτητος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις γιατί⁷:

❏ Ο επιχειρηματίας αποκτά με το σχεδιασμό έναν οδηγό τόσο μακροπρόθεσμο όσο και βραχυπρόθεσμο.

❏ Έτσι μόνο έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τις πληροφορίες και τα στοιχεία του περιβάλλοντός του.

❏ Αποκτά ξεκάθαρους στόχους και μπορεί να αξιοποιήσει τα στελέχη γύρω του.

❏ Μέσω του σχεδιασμού μπορεί να γίνει πραγματική ανάλυση των πλεονεκτημάτων, των

---

⁶ Bruno Dallago(2000), The Organisational and Productive Impact of the Economic System. The Case of SMEs, Small Business Economics 15: 303–319

⁷ Baumol, W. J. (1998), Entrepreneurship, Management, and the Structure of Payoffs, Cambridge, MA: The MIT Press.

μειονεκτημάτων, των ευκαιριών και των απειλών.

- Ο στρατηγικός σχεδιασμός μιας μικρομεσαίας επιχείρησης θα πρέπει να καθορίζει τους στόχους της, να σχεδιάζει τη πολιτική του μάρκετινγκ, να επιλέγει τα μέσα παραγωγής που θα χρησιμοποιήσει και τέλος να καθορίζει την οικονομική και χρηματοδοτική πολιτική.

Οι στρατηγικές των ιδιοκτητών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σχετίζονται με την απόδοση της αλλά και με την αβεβαιότητα που παρουσιάζει το περιβάλλον. Οι στρατηγικές σε μια μικρομεσαία επιχείρηση βασίζονται συνήθως στη προσωπική άποψη του ιδιοκτήτη τους και η αποτελεσματικότητά τους μετριέται από τη τελική απόδοση της. Οι ιδιοκτήτες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων όπου η απόδοση της είναι χαμηλή επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν μια δραστική στρατηγική προκειμένου να βελτιώσουν την κατάσταση, όταν λέμε δραστική εννοούμε για παράδειγμα να προσπαθήσουν να παράγουν ένα νέο προϊόν, να βρουν μια νέα αγορά που θα τους φέρει μη αναμενόμενα κέρδη κ.λ.π. Από την άλλη οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με σταθερή ή ανοδική απόδοση χρησιμοποιούν στρατηγικές διατήρησης. Οι στρατηγικές αυτές σχετίζονται με το περιβάλλον και κυρίως με την αβεβαιότητα που το χαρακτηρίζει. Όταν το περιβάλλον εξελίσσεται με γρήγορους ρυθμούς ή είναι αρκετά περίπλοκο συνήθως η δεύτερη στρατηγική χρησιμοποιείται, στη περίπτωση ενός σταθερού περιβάλλοντος οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν με λιγότερο ρίσκο ενεργητικές στρατηγικές⁸.

1.4 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι το χρηματοοικονομικό τους μέγεθος. Αυτά που κυρίως κάνουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ευάλωτες είναι:

---

⁸ Marco van Gelderen(2000), Strategies, Uncertainty and Performance of Small Business Startups Free University Faculty of Economics

1. Η αρνητική ταμειακή ροή.
2. Η κακή αντιμετώπιση των χρεών.
3. Η αργή ή και ακόμα η απουσία ανάπτυξης.
4. Η ανεπαρκής απογραφή ελέγχου.
5. Η κακή διαχείριση των χρημάτων.
6. Η υποκεφαλαιοποίηση.
7. Ο κακός προγραμματισμός και τέλος
8. Τα προβληματικά τιμολόγια πληρωμών.

1.5. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι πηγές χρηματοδότησης στις οποίες μπορεί να απευθυνθεί μια επιχείρηση προκειμένου να συγκεντρώσει κεφάλαια για την ανάπτυξη επενδυτικών σχεδίων, βελτίωση της ρευστότητας της, συγκέντρωση κεφαλαίου κίνησης κ.τ.λ., διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες :

1.5.1. Εσωτερική χρηματοδότηση

Πρόκειται για ίδια κεφάλαια των ιδιοκτητών. Η Εσωτερική χρηματοδότηση, με όποια μορφή και αν γίνεται αποτελεί το καλύτερο είδος χρηματοδότησης της επιχείρησης, καθώς δεν είναι αναγκασμένη η επιχείρηση, για την επέκταση των εγκαταστάσεων και άλλες οικονομικές ανάγκες, να προσφύγει σε ξένα κεφάλαια και έτσι αποφεύγει επιβαρύνσεις από τόκους, ενώ επωφελείται της καλής φορολογικής μεταχείρισης που συνήθως ισχύει για τα αποθεματικά.

1.5.2. Εξωτερική χρηματοδότηση

Πρόκειται για πηγές χρηματοδότησης εκτός της επιχείρησης και διαχωρίζεται σε συμμετοχική και μη-συμμετοχική χρηματοδότηση, ανάλογα με το εάν συνεπάγεται παραχώρηση μεριδίων ή όχι αντίστοιχα. Τέλος η συμμετοχική χρηματοδότηση διακρίνεται σε τυπική και άτυπη, ανάλογα με το μέγεθος της χρηματοδότησης, την οργάνωση της διαδικασίας κ.τ.λ.

1.5.3. Πηγές εσωτερικής χρηματοδότησης

- Προσωπικά κεφάλαια (του ιδιοκτήτη – μάνατζερ ή των διευθυντών της εταιρείας)
- Φίλοι και οικογένεια

1.5.4. Πηγές εξωτερικής συμμετοχικής χρηματοδότησης

- Άτυποι επενδυτές (Επιχειρηματικοί Άγγελοι/Business Angels)
- Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου (Venture Capital)
- Δημόσια Διαπραγμάτευση Μεριδίων (χρηματιστήριο – αύξηση μετοχικού κεφαλαίου)
- Εξαγορές / Συγχωνεύσεις

1.5.5. Πηγές εξωτερικής μη-συμμετοχικής χρηματοδότησης

- Δανειακή Χρηματοδότηση
- Δημόσιος Τομέας
- Factoring (Πρακτορεία Επιχειρηματικών Απαιτήσεων)
- Leasing (Χρηματοδοτική Μίσθωση)

👇 Προσωπικά κεφάλαια

Πρόκειται για κεφάλαια ιδιοκτητών ή διευθυντών της εταιρείας τα οποία διαθέτουν στην επιχείρηση, συνήθως χρησιμοποιείται μικρή ποσότητα κεφαλαίου καθώς επίσης χρησιμοποιούν πολλές φορές και μη-χρηματικές εισφορές όπως εργασία από το σπίτι και η μικρή ή καθόλου αμοιβή.

↓ Φίλοι και οικογένεια

Στην ουσία πρόκειται για οικογενειακή βοήθεια παρά για σοβαρή επένδυση. Ο επιχειρηματίας δεν μπορεί να βασίζεται σε αυτή τη πηγή χρηματοδότησης γιατί οι ανάγκες χρηματοδότησης αυξάνονται ενώ η επένδυση η οποία πραγματοποιείται από αυτού του είδους την πηγή δεν ξεπερνά τα 10,000 ευρώ. Επίσης οι φίλοι και οι οικογένεια δεν συμβάλλουν στην ανάπτυξη εμπορικών διασυνδέσεων που είναι χρήσιμες για την πορεία της επιχείρησης.

↓ Άτυποι Επενδυτές – Επιχειρηματικοί Άγγελοι

Είναι κυρίως ιδιώτες που χρηματοδοτούν επενδυτικά εγχειρήματα υψηλού κινδύνου, που βρίσκονται σε αρχικά στάδια ανάπτυξης. Δραστηριοποιούνται αυτόνομοι ή στα πλαίσια οργανωμένου συνδικάτου με ένα άτομο συντονιστή που ονομάζεται «αρχάγγελος». Έχουν ως κίνητρο τις προσδοκώμενες υψηλές αποδόσεις.

Κόρια Χαρακτηριστικά

- Επενδύουν σε διάφορους κλάδους, με εστίαση σε τοπικό επίπεδο και σε τομείς που διαθέτουν εμπειρία.
- Τα ποσά στα οποία κυμαίνεται η επένδυση τους είναι 15,000 – 150,000 ευρώ όταν λειτουργούν αυτόνομοι και υπερβαίνουν τα 250,000 ευρώ όταν λειτουργούν στα πλαίσια οργανωμένου συνδικάτου.
- Αποφασίζουν γρήγορα, χωρίς ιδιαίτερη γραφειοκρατία και διαδικασίες που αυξάνουν το κόστος για τον επιχειρηματία.
- Είναι «υπομονετικοί επενδυτές» μιας και διατηρούν την επένδυση για μεγάλο χρονικό διάστημα, συνήθως πάνω από πέντε χρόνια ή και χωρίς συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα.
- Δεν έχουν ανάγκη τις αποδόσεις του εγχειρήματος άμεσα, καθώς διαθέτουν μεγάλη οικονομική επιφάνεια.

⬇ **Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου (Venture Capital)**

Είναι μακροχρόνια επένδυση, κατευθυνόμενη προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις μεγάλου δυναμισμού, με σοβαρές προοπτικές μεγέθυνσης και μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Εστιάζουν σε νέες ιδέες και ριψοκίνδυνα εγχειρήματα.

Χρηματοδοτούν :

- Την ίδρυση και εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων με νέες ιδέες
- Επιχειρήσεις που βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης, δηλαδή σημειώνουν ήδη πωλήσεις.
- Επιχειρήσεις με υψηλές προοπτικές, προϊόν με ξεκάθαρο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και ικανά άτομα στη διοίκηση και διαχείριση της παραγωγικής διαδικασίας.
- Εξαγορές / συγχωνεύσεις επιχειρήσεων
- Επενδύουν ποσά σε επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους τα οποία υπερβαίνουν τα 250.000 ευρώ.

⬇ **Χρηματιστηριακή Αγορά**

Σημαντική πηγή κεφαλαίων αλλά αφορά κυρίως εδραιωμένες επιχειρήσεις με ικανό μέγεθος, οικονομική βάση, εμπορικό ιστορικό και σταθερότητα. Είναι αντι-οικονομικό για επιχειρήσεις που στοχεύουν στη συγκέντρωση περιορισμένου κεφαλαίου λόγω υψηλού σταθερού κόστους, νομικών και λογιστικών δαπανών κ.τ.λ.

⬇ **Εξαγορές / Συγχωνεύσεις**

Είναι η ανταλλαγή ή αγορά μεριδίων με σκοπό την επιβίωση στον ανταγωνισμό και τον περιορισμό των χρηματοοικονομικών εμποδίων, μέσα από την άντληση κεφαλαίων για τα επενδυτικά σχέδια της επιχείρησης. Ενώ δεν είναι απαραίτητα μη επιθυμητή, η πώληση ή προσχώρηση σε μια μεγαλύτερη επιχείρηση εγκυμονεί αρκετούς κινδύνους.

↓ Δανειακή Χρηματοδότηση

Χωρίζεται σε :

- Εμπορικές τράπεζες οι οποίες προσφέρουν τραπεζικές υπηρεσίες στο ευρύ κοινό και στις επιχειρήσεις (δάνεια, αποταμιεύσεις, καταθέσεις όψεως κ.τ.λ)
- Επενδυτικές τράπεζες οι οποίες έχουν συγκεκριμένες υπηρεσίες. Υπάρχει μεσάζοντας ανάμεσα στον εκδότη μεριδίων και στο επενδυτικό κοινό. Επίσης παρέχουν συμβουλές προς τις επιχειρήσεις, δραστηριότητες μεγάλου οικονομικού μεγέθους και μη παροχή εναρκτήριας χρηματοδότησης.

↓ Δημόσιος Τομέας

Είναι από τους πιο καθοριστικούς παράγοντες, λόγω μεγέθους. Η χρηματοδότηση είναι είτε άμεση μέσω επιδοτήσεων, βραβείων είτε έμμεση μέσω παροχών και διευκολύνσεων- χαμηλότερη φορολογία και εισφορές. Ενισχύουν τις προσπάθειες ανάπτυξης επιχειρηματικών σχεδίων μέσω της διασφάλισης του χρηματοδότη (μερική κάλυψη από το κράτος), για παροχή κεφαλαίων σε επιχειρήσεις που εμφανίζουν μεγαλύτερα επίπεδα αβεβαιότητας σε σχέση με τις υπόλοιπες.

↓ Factoring (Πρακτορεία Επιχειρηματικών Απαιτήσεων)

Χρηματοδοτούν επιχειρήσεις με ανείσπρακτες απαιτήσεις. Συνάπτουν συμβάσεις μεταξύ μιας εμπορικής επιχείρησης και ενός πρακτορείου για τη χρηματοδότηση σημερινών και μελλοντικών απαιτήσεων αυτής με ενεχυρίαση ή πώληση αυτών και λήψη δανείου αντίστοιχου σχεδόν ποσού (70-80%). Το Factoring δεν είναι κατάλληλο για επιχειρήσεις που βρίσκονται στο αρχικό στάδιο ανάπτυξης που δεν έχει δηλαδή πωλήσεις και απαιτήσεις.

↓ Leasing (Χρηματοδοτική Μίσθωση)

Το leasing σαν μορφή χρηματοδότησης, είναι ελάχιστα ανεπτυγμένο σε σύγκριση με άλλες χώρες, λόγω της μη επαρκούς δομής στον χρηματοοικονομικό κλάδο. Ξεκίνησε σχετικά πρόσφατα και δεν έχει αναπτυχθεί, ωστόσο οι επιχειρήσεις δεν γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα του, αναπτύσσεται όμως με ταχείς ρυθμούς και έχει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης.

1.6. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να μπορέσουν να επιβιώσουν του ανταγωνισμού και να σημειώσουν κέρδη προσπαθούν:

- Να ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες των καταναλωτών.
- Να εφευρίσκουν νέες ιδέες. Οι εξελίξεις στην τεχνολογία και ευρύτερα δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για κοινοτυπίες.
- Να δίνουν εναλλακτικές λύσεις στους πελάτες.
- Οι επιλογές να είναι απλές και κατανοητές.
- Εξυπηρέτηση. Αυτό που εκτιμούν πάνω από όλα είναι να είναι πληροφορημένοι, να αισθάνονται ασφαλείς και να υπάρχει το αίσθημα της οικειότητας με τα προϊόντα.

1.7. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Η οικονομική και κοινωνική σημασία των μικρομεσαίων μεγέθους επιχειρήσεων, είναι αναμφισβήτητη και συνοψίζεται στα παρακάτω ζητήματα:

1. **Αξιοποίηση επιχειρηματικών ταλέντων:** Κατά κανένα τρόπο δεν πρέπει να θεωρείται ως δεδομένο ότι καθένας που αποφασίζει ν' αναπτύξει επιχειρηματική δραστηριότητα είναι και ταλέντο, ή ότι η ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι ο μόνος τρόπος για την αξιοποίηση ατόμων ταλαντούχων.
2. **Συμβολή στην πληρέστερη απασχόληση** των συντελεστών της παραγωγικής και κυρίως των φυσικών πόρων του εργατικού δυναμικού. Η συμβολή αυτή παίρνει ιδιαίτερη οικονομική

και κοινωνική σημασία σε περιπτώσεις όπου οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εγκαθίστανται σε περιοχές γεωγραφικά απομακρυσμένες και αποκομμένες από τα μεγάλα κέντρα οικονομικής δραστηριότητας, οι οποίες δεν σπανίζουν στον Ελληνικό χώρο.

3. Πληρέστερη εξυπηρέτηση του καταναλωτικού κοινού: Η μικρομεσαία επιχείρηση διαθέτει, όπως επισημάναμε παραπάνω, ευελιξία στην επιλογή αλλά και στην αλλαγή του τόπου εγκατάστασης και δύναται ως εκ τούτου να ευρίσκεται πάντοτε πλησίον του καταναλωτικού της κοινού, προς το οποίο παρέχει άμεση εξυπηρέτηση. Ο επιχειρηματίας έρχεται σε προσωπική επαφή με το πελάτη. Έχει την ευκαιρία να διαγνώσει τις ιδιαίτερες προτιμήσεις του, να αναπτύξει δημόσιες σχέσεις σε άμεση διαφήμιση των προϊόντων του.

4. Άμεση εποπτεία του προσωπικού: Λόγω του μικρού αριθμού των απασχολούμενων στη μικρομεσαία επιχείρηση ατόμων, ο επιχειρηματίας έχει τη δυνατότητα άσκησης προσωπικής επίβλεψης και άμεσης παροχής οδηγιών, κατά τρόπον ώστε να αποφεύγονται τα σφάλματα και η σπατάλη χρόνου και υλικών. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα ανάπτυξης σχέσεων αμοιβαίας εκτίμησης και εμπιστοσύνης μεταξύ επιχειρηματία και προσωπικού, γεγονός το οποίο συντελεί στη διατήρηση ευνοϊκού κλίματος για ειρηνική συνεργασία και αύξηση της απόδοσης. Ο ιδιοκτήτης της μεγάλης επιχείρησης στερείται κατά κανόνα, της δυνατότητας για άμεση προσωπική επικοινωνία με την πελατεία ή το προσωπικό.

5. Καινοτομίες: Ο διαχρονικός ρόλος της μικρομεσαίας επιχείρησης και του ιδιοκτήτη της στο τομέα των καινοτομιών, είναι κυριολεκτικά ουσιαστικός.

6. Δημιουργία θέσεων εργασίας: Η συντριπτική πλειοψηφία των Ελληνικών επιχειρήσεων είναι μικρομεσαίες. Εκτός από την περίπτωση των προβληματικών περιοχών στον οποιον την ανάπτυξη συμβάλει η εγκατάσταση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και για την οποία κάνουμε νύξη παραπάνω.

7. Διευκόλυνση των μεγάλων επιχειρήσεων: Σ πληθώρα περιπτώσεων, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξειδικεύονται στην παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών απαραίτητων για τη διεξαγωγή της παραγωγικής διαδικασίας των μεγάλων επιχειρήσεων.

Από την άλλη οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν τα ακόλουθα μειονεκτήματα⁹:

1. Σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει έλλειψη διοικητικής ικανότητας εκ μέρους του

---

⁹ Λιαρμακοπούλου Ι(2000), Κριτική της μεγιστοποίησης του κέρδους σα στόχου επιχειρηματικής συμπεριφοράς, Αθήνα σελ 45-68

επιχειρηματία. Αυτό το μειονέκτημα μπορεί να οδηγήσει μια μικρομεσαία επιχείρηση στην αποτυχία.

2. Η ενασχόληση με την καθημερινότητα από το μέρος του ιδιοκτήτη μπορεί να οδηγήσει σε μη αποτελεσματικό έλεγχο ο οποίος αποτελεί μειονέκτημα για τη μικρομεσαία επιχείρηση .
3. Το ενδιαφέρον για το κέρδος και όχι για τη πρόοδο αποτελεί βασικό μειονέκτημα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
4. Έλλειψη χρηματικών κεφαλαίων για περαιτέρω επένδυση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ- ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η τράπεζα ορίζεται ως ένα ίδρυμα ή οργανισμός ο οποίος αναφέρεται ως ένα οικονομικό όργανο αποθήκευσης χρημάτων και υποδοχής καταθέσεων. Συγχρόνως η τράπεζα αποτελεί ένα φορέα διοχέτευσης χρήματος προς την αγορά, δανείζοντας ιδιώτες ή επιχείρησης με βάση συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία ορίζει η ίδια βάση και της εκάστοτε νομοθεσίας. Συγχρόνως οι τράπεζες χρησιμοποιούνται από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις ως μέσω διαχείρισης και διατήρησης αποθεματικού για μελλοντική χρήση¹⁰.

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στον τραπεζικό κλάδο γίνεται σήμερα όλο και περισσότερο ορατή μια γενική τάση μετατόπισης του επίκεντρου του ανταγωνισμού - συνεπώς και των παραγόντων της ανταγωνιστικότητας - από τα πιο παραδοσιακά στοιχεία (κόστος εργασίας, λειτουργικό κόστος, τιμές παρεχομένων υπηρεσιών) προς την κατεύθυνση της ταχύτητας και της καταλληλότερης εφαρμογής οργανωτικών και τεχνολογικών καινοτομιών (αυτοματοποίηση, εξορθολογισμός διαδικασιών, αξιοποίηση management information systems - M.I.S, ολοκληρωμένη εφαρμογή πελατοκεντρικού λογισμικού και δικτύωσης). Ανάλογη τάση μετατόπισης παρατηρείται και προς την κατεύθυνση της διαφοροποίησης και της εφαρμογής καινοτομιών¹¹:

- στα παρεχόμενα χρηματοοικονομικά προϊόντα,
- στον τρόπο εξυπηρέτησης του πελάτη,
- στην ταχύτητα επεξεργασίας και στην αποτελεσματικότητα της πληροφόρησης,
- στην εξατομικευμένη (αλλά αυτοματοποιημένη και κατά το δυνατόν τυποποιημένη) εξυπηρέτηση και υποστήριξη έντονα διαφοροποιημένων αναγκών της πελατείας.

Τα στοιχεία αυτά τροφοδοτούν τις γενικότερες τάσεις ευρείας παραγωγικής, οργανωτικής και τεχνολογικής αναδιάρθρωσης του πιστωτικού συστήματος, οι οποίες οδηγούν σε έντονη αλλαγή

---

¹⁰ Zemke, R., Bell, C.R., 1990, Bank Service: Creating and Maintaining the Customer Service Edge, 2, Lakewood Books, Minneapolis, MN, vii.

¹¹ Bruno Dallago(2000), The Organisational and Productive Impact of the Economic System. The Case of SMEs, Small Business Economics 15: 303-319

της φυσιογνωμίας των τραπεζικών καταστημάτων, στην ταχεία εισαγωγή της αυτοματοποίησης, της πληροφόρησης και των συναλλαγών από απόσταση, στη διαφοροποίηση προϊόντων αλλά και στην τυποποίησή τους σε κατάλληλα ελκυστικά πακέτα για κάθε κατηγορία πελατών.

Η ιστορία του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος ξεκινά από το 1828 όταν η Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα δημιουργήθηκε για να επεξεργασθεί λύσεις στα οικονομικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν από τα επτά χρόνια του πολέμου της Ανεξαρτησίας. Η Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα έκλεισε το 1834 λόγω έλλειψης χρηματοδοτικών πόρων, οι οποίοι προήλθαν κυρίως από δάνειο εξωτερικού το οποίο εξαντλήθηκε όμως πολύ σύντομα.

Το 1841 η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δημιουργήθηκε με ιδιωτικά και κρατικά κεφάλαια με βασικές εργασίες την αποδοχή καταθέσεων, τη χορήγηση εμπορικών και στεγαστικών δανείων, όπως επίσης της χορηγήθηκε μονοπωλιακά το δικαίωμα της έκδοσης Τραπεζογραμματίων. Το 1864 η ΕΤΕ έχασε το μονοπώλιο της έκδοσης Τραπεζογραμματίων, καθ' όσον η Ιονική Τράπεζα, με δραστηριότητα μέχρι τότε μόνο στα Ιόνια νησιά, εξέτεινε τη δραστηριότητά της και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Ένας μεγάλος αριθμός Τραπεζών δημιουργήθηκε στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα αλλά η Τράπεζα Αθηνών έγινε η δεύτερη μεγαλύτερη Τράπεζα στην Αγορά. Το 1928, με την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος ως Κεντρικής πλέον Τράπεζας αλλά και με την ίδρυση της ΕΚΤΕ και της ΑΤΕ, η ΕΤΕ έχασε αφ' ενός το προνόμιο της έκδοσης χαρτονομίσματος ως και άλλες δραστηριότητες που είχαν σχέση με τη Στεγαστική και Αγροτική πίστη.

Στο διάστημα μέχρι το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αρκετές μικρές Τράπεζες έκλεισαν, ενώ αμέσως μετά τον πόλεμο έγιναν πολλές συγχωνεύσεις Τραπεζών (ΕΤΕ - Τράπεζα Αθηνών, Ιονική - Λαϊκή κ.ά.) ως επίσης και οι μεγαλύτερες Τράπεζες κρατικοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα το Τραπεζικό Σύστημα στην πλειοψηφία του να περιέλθει έμμεσα ή άμεσα υπό τον έλεγχο του κράτους. Από το 1960 και μετά, η διεθνοποίηση του Τραπεζικού συστήματος οδήγησε σε μια ουσιαστική αύξηση του αριθμού των ξένων Τραπεζών που εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα. Η είσοδος αυτή των ξένων Τραπεζών συνεχίστηκε υποβοηθούμενη και από την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1981¹².

---

¹² Γεωργακοπούλου Β. "Σύγχρονες εξελίξεις στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα και ο ρόλος του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης" Δελτίο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), Δ' τριμηνία 1996, σελ. 66-71.

2.2 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΗΜΕΡΑ

Με την εκπνοή του 1993 είχαν παραμείνει πολύ λίγοι περιορισμοί από τη σταδιακή απελευθέρωση που ξεκίνησε το 1980 και εντατικοποιήθηκε από το 1987 και μετά.

Παρά το γεγονός ότι η απελευθέρωση δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, οι θετικές επιπτώσεις στις συνθήκες λειτουργίας των αγορών και στον ανταγωνισμό μεταξύ των Τραπεζικών ιδρυμάτων είναι ουσιαστικές¹³:

α. Έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση των Τραπεζικών ιδρυμάτων με την ίδρυση ιδιωτικών κυρίως, από το 1990 και μετά.

β. Έχει μεταβληθεί το καθεστώς δύο Κρατικών Τραπεζών (Πειραιώς και Αθηνών) οι οποίες ιδιωτικοποιήθηκαν.

γ. Αξιοσημείωτη ακόμη είναι και η μείωση του μεριδίου των ομίλων της Εθνικής και Εμπορικής.

δ. Ο έντονος ανταγωνισμός που αναπτύχθηκε, ιδιαίτερα μετά το 1990, και σε συνδυασμό με την απελευθέρωση, οδήγησε τα πιστωτικά ιδρύματα στην ανάπτυξη μιας σειράς νέων προϊόντων, τόσο εμπορικής όσο και επενδυτικής μορφής.

ε. Η διεύρυνση της χρηματαγοράς και κεφαλαιαγοράς και η κατάργηση των περιορισμών στη διασυνοριακή κίνηση κεφαλαίων προσέφεραν τη δυνατότητα για ευρεία χρήση των παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση και τον εμπλουτισμό των υπηρεσιών που προσφέρουν οι Τράπεζες στους πελάτες τους αλλά και την πρόσβαση στις διεθνείς αγορές.

Το 1984 λειτουργούσαν στην Ελλάδα 41 Τράπεζες και Ειδικά Πιστωτικά ιδρύματα. Από αυτές οι 21 ήταν Ελληνικές, από τις οποίες οι 15 (71%) ανήκαν στον Δημόσιο Τομέα. Σήμερα στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα συμμετέχουν:

- Η Τράπεζα της Ελλάδος η οποία είναι η Κεντρική Τράπεζα
- 40 Εμπορικές Τράπεζες, εκ των οποίων 20 Ελληνικές και 20 Ξένες
- 9 Ειδικά Τραπεζικά ιδρύματα, εκ των οποίων 3 Αναπτυξιακές Τράπεζες
- 3 Τράπεζες Κτηματικής Πίστης 1 Τράπεζα Αγροτικής Πίστης
- 1 Ταχυδρομικό Ταμειτήριο 1 Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων Ελληνικές Εμπορικές

¹³ Γεωργακοπούλου Β. "Σύγχρονες εξελίξεις στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα και ο ρόλος του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης" Δελτίο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), Δ' τριμηνία 1996, σελ. 66-71.

Τράπεζες

Η ΕΤΕ κυριαρχεί στην Τραπεζική Αγορά κατέχοντας το 55% αυτής και αποτελεί τη βάση για έναν Όμιλο ο οποίος περιλαμβάνει Τραπεζικές, Ασφαλιστικές, Τουριστικές και Βιομηχανικές επιχειρήσεις. Ο Όμιλος της Εμπορικής Τράπεζας κατέχει περίπου το 20% της Αγοράς, ενώ οι δύο μεγαλύτερες ιδιωτικές τράπεζες, η Τράπεζα Πίστεως και Εργασίας, κατέχουν το 7% και το 4% αντίστοιχα στην Αγορά, ενώ όλες οι άλλες εμπορικές τράπεζες κατέχουν το 2-3% της Αγοράς. Από τα παραπάνω φαίνεται ότι περίπου το 75% της Αγοράς ελέγχεται από τους δύο μεγάλους Τραπεζικούς Ομίλους και κατ' επέκταση από το Δημόσιο. Σήμερα οι Ελληνικές εμπορικές τράπεζες παρέχουν υπηρεσίες στο τραπεζικό σύστημα και οι βασικές τους εργασίες είναι η αποδοχή καταθέσεων και η χορήγηση δανείων καθώς και η εξυπηρέτηση του διεθνούς εμπορίου. Οι Ελληνικές εμπορικές τράπεζες δραστηριοποιούνται και στο εξωτερικό μέσω θυγατρικών τραπεζών, υποκαταστημάτων και γραφείων αντιπροσωπείας, ειδικά στις περιοχές όπου κατοικούν και εργάζονται Έλληνες, στους οποίους παρέχουν υπηρεσίες για την κάλυψη αναγκών τους, αλλά κυριότερα είναι οι ενδιάμεσοι για συναλλαγές με την πατρίδα (εμβάσματα, καταθέσεις σε συνάλλαγμα, πληροφορίες, συμβουλές κ.λ.π.)

2.3 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Τα υποκαταστήματα των ξένων εμπορικών τραπεζών, τα οποία δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, λειτουργούν με το ίδιο πλαίσιο λειτουργίας που ισχύει για τις Ελληνικές τράπεζες. Η εγκατάστασή τους στην Ελλάδα άρχισε στις αρχές της δεκαετίας του 1960 και προσέφεραν υπηρεσίες που οι Ελληνικές εμπορικές τράπεζες δεν είχαν την ανάλογη εμπειρία (π.χ. δάνεια προς τη Ναυτιλία). Στη συνέχεια, λειτουργώντας ανταγωνιστικά προς τις Ελληνικές τράπεζες, επέλεξαν ένα πολύ καλό τμήμα της πελατείας, ειδικά των μεγάλων επιχειρήσεων, για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι ότι όλα τα υποκαταστήματα των ξένων τραπεζών έχουν σημαντικά κέρδη από τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα¹⁴:

---

¹⁴ Γεωργακοπούλου Β. "Σύγχρονες εξελίξεις στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα και ο ρόλος του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης" Δελτίο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), Δ' τριμηνία 1996, σελ. 66-71.

Ειδικές Τράπεζες και οργανισμοί

Στις ειδικές Τράπεζες έχουμε:

α) Τις Επενδυτικές τράπεζες, οι οποίες προσφέρουν μία μεγάλη σειρά προϊόντων για τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων ως επίσης και επιχειρήσεων της κεφαλαιαγοράς.

β) Τις Κτηματικές τράπεζες (σήμερα δεν υπάρχουν), οι οποίες προσέφεραν στεγαστικά δάνεια αποκλειστικά, χωρίς βέβαια να εμποδίζονται και οι εμπορικές τράπεζες να χορηγούν στεγαστικά δάνεια.

γ) Την Αγροτική Τράπεζα και

δ) Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με αποκλειστικό αντικείμενο την αποδοχή καταθέσεων.

Μερικά ακόμη χαρακτηριστικά του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος τα οποία έχουν επηρεάσει και την εξέλιξη των αμοιβών στον κλάδο είμαι¹⁵:

Το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει ή ελέγχει το μεγαλύτερο τμήμα του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος. Άμεσα ελέγχει την Τράπεζα της Ελλάδος, την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης (ΕΤΒΑ) καθώς επίσης το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Έμμεσα το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και την Εμπορική Τράπεζα και μέσω αυτών όλες τις θυγατρικές τους τράπεζες, καθώς επίσης την Εθνική Κτηματική Τράπεζα και την Γενική Τράπεζα της Ελλάδος.

Η μεγάλη εξάρτηση των Τραπεζών Κρατικού ενδιαφέροντος, οι οποίες ελέγχουν και το μεγάλο μερίδιο της αγοράς, με τη σταδιακή απελευθέρωση έχει δημιουργήσει νέες τάσεις και καταστάσεις στις εργασιακές σχέσεις του κλάδου (αύξηση κινητικότητας στελεχών προς τις ιδιωτικές Τράπεζες κλπ.). Η προσπάθεια αυτή γίνεται κυρίως με βραδείς ρυθμούς, λόγω των ήδη δομημένων και θεσμικό προστατευμένων εργασιακών σχέσεων οι οποίες έχουν δημιουργήσει παράλληλα ένα ιεραρχικό κατεστημένο που προβάλλει αντιδράσεις.

Το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα υστερεί, σε σύγκριση με αυτό των χωρών της Ευρώπης, στη χρησιμοποίηση τεχνολογικού εξοπλισμού για τις καθημερινές συναλλαγές. Με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι εμπορικές τράπεζες δεν έχουν εφοδιασθεί με μηχανολογικό εξοπλισμό για

¹⁵ Γεωργακοπούλου Β. "Σύγχρονες εξελίξεις στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα και ο ρόλος του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης" Δελτίο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), Δ' τριμηνία 1996, σελ. 66-71.

διευκόλυνση των "λιανικών" τραπεζικών συναλλαγών, καθ' όσον η χρησιμοποίηση των τραπεζογραμματίων εξακολουθεί να κυριαρχεί στη διενέργεια των συναλλαγών στην Ελλάδα. Επίσης, η χρησιμοποίηση νέων μέσων πληρωμών (επιταγές, πλαστικό χρήμα) είναι πολύ μικρή σε σύγκριση με τις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η μη ύπαρξη ανεπτυγμένου τραπεζικού συστήματος, ώστε να λειτουργούν εξειδικευμένοι οργανισμοί συγκέντρωσης της αποταμίευσης, με εξαίρεση το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, αναγκάζει τους αποταμιευτές να καταθέτουν τις αποταμιεύσεις τους στις εμπορικές τράπεζες και παραδοσιακά στις δύο μεγάλες τράπεζες, Εθνική και Εμπορική. Οι δύο αυτές τράπεζες συγκεντρώνουν πάνω από το 70% των καταθέσεων και ανάλογο ποσοστό των χορηγούμενων δανείων.

Το 1984 το μερίδιο στις καταθέσεις που είχαν οι Τράπεζες Κρατικού ενδιαφέροντος ήταν 89% περίπου, στις δε χορηγήσεις 88%. Σήμερα τα παραπάνω ποσοστά έχουν μειωθεί σε 80% και 73% αντίστοιχα. Το φαινόμενο αυτό, δηλαδή της συγκέντρωσης πολύ μεγάλου ποσοστού της Αγοράς από δύο Τράπεζες, προκαλεί δυσλειτουργία στο τραπεζικό σύστημα και έλλειψη ανταγωνισμού στην προσφορά τραπεζικών υπηρεσιών και στην κοστολόγησή τους.

Με εξαίρεση τα τελευταία χρόνια, όπου υπάρχει μία μεγαλύτερη ανάπτυξη του δικτύου των τραπεζών, παρατηρείται μία συγκέντρωση καταστημάτων τραπεζών στις περιοχές της Αθήνας, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης. Ειδικά οι ξένες τράπεζες λειτουργούν μόνο στις τρεις παραπάνω πόλεις, με εξαίρεση την Citibank και την Barclays, οι οποίες έχουν καταστήματα και σε άλλες περιοχές. Αποτέλεσμα αυτής της τραπεζικής ανάπτυξης μόνο ορισμένων περιοχών είναι ότι σε πολλές περιοχές της Ελλάδας υπάρχει έλλειψη τραπεζικών υπηρεσιών. Στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα παρέχουν υπηρεσίες πολλές ξένες τράπεζες με υποκαταστήματα στην Αθήνα, Πειραιά και Θεσσαλονίκη, ενώ μερικές απ' αυτές δραστηριοποιούνται και σε άλλες πόλεις. Σε σύγκριση με άλλα τραπεζικά συστήματα πιο ανεπτυγμένα, οι ξένες τράπεζες έχουν μεγάλη συμμετοχή στην προσφορά εξειδικευμένων υπηρεσιών, όπου οι Ελληνικές τράπεζες δεν έχουν εμπειρία. Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται επίσης και πολλά γραφεία αντιπροσωπείας ξένων τραπεζών τα οποία προσφέρουν υπηρεσίες στους Έλληνες πελάτες τους. Ένα άλλο φαινόμενο του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος είναι η απουσία μικρών περιφερειακών τραπεζών για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά ορισμένων περιοχών της Ελλάδας σε βασικές τραπεζικές εργασίες. Μέχρι πριν λίγα χρόνια δεν υπήρχε άλλος τρόπος διοχέτευσης των αποταμιεύσεων στο σύστημα παρά μόνο μέσω των τραπεζών. Τα τελευταία χρόνια άρχισε η

δραστηριοποίηση εταιρειών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων ως και εταιρειών επενδύσεων, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες στους συμμετέχοντες στο τραπεζικό σύστημα.

2.4 ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Κατά τη διάρκεια του 2001 μια σειρά σημαντικών γεγονότων επηρέασαν το Χρηματοοικονομικό κλάδο. Η προετοιμασία και η ένταξη της Ελλάδος στο ευρώ, η περαιτέρω μείωση των επιτοκίων και η συνεχιζόμενη για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά πτωτική πορεία των αγορών υπήρξαν καταλυτικές για τις προτιμήσεις και την ψυχολογία του ιδιώτη επενδυτή/καταναλωτή. Τα χαμηλότερα επιτόκια και η αυξημένη συναλλαγματική ασφάλεια έδωσε την ευκαιρία στις τράπεζες να προσφέρουν στεγαστικά, καταναλωτικά και προσωπικά δάνεια με καλύτερους όρους για τους πελάτες τους. Ωστόσο, το 2002 οι τράπεζες θα εστίασαν στο σχεδιασμό και την προσφορά επενδύσεων χαμηλού ρίσκου αλλά και τοποθετήσεων σε προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου ή και εγγυημένης απόδοσης με προοπτική μεγαλύτερης απόδοσης από τα συνηθισμένα καταθετικά προϊόντα. Η δυναμική των αγορών, η πολυπλοκότητα και πληθώρα των επενδυτικών προϊόντων οδηγούν τον επενδυτή να στραφεί στην τράπεζα αναζητώντας συμβουλευτικές υπηρεσίες επένδυσης διαθέτοντας εξειδικευμένες γνώσεις και το χρόνο παρακολούθησης των εξελίξεων των αγορών και των χαρτοφυλακίων των επενδυτών.

Σ' επίπεδο λιανικής Τραπεζικής "Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου" (managed accounts, portfolio management), η Τράπεζα, κατόπιν εξουσιοδότησης από τον πελάτη, διενεργεί για λογαριασμό του επενδυτικές κινήσεις μέσα στα προκαθορισμένα περιθώρια που έχουν συμφωνηθεί από κοινού, όπως Δείκτες Σύγκρισης (benchmarks). Κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών, δόθηκε έμφαση σε νέες μορφές επενδυτικών προϊόντων όπως τα fund of funds, τα οποία αποτελούν μια μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου που επενδύει σε ένα "καλάθι" απαρτιζόμενο από διάφορα αμοιβαία κεφάλαια ειδικού τύπου που διαχειρίζονται ενεργητικά για μεγιστοποίηση της απόδοσης τους. Ήδη, μάλιστα, η Κοινοτική Οδηγία που προβλέπει τη λειτουργία εφαρμόστηκε από τα κράτη μέλη μέσα στο 2002".

Η πτωτική πορεία των αγορών κατά την προηγούμενη διετία έχει οδηγήσει την πλειοψηφία των επενδυτών πρωτίστως σε τοποθετήσεις σταθερού επιτοκίου, όπως ρέπος και προθεσμιακές καταθέσεις και δευτερευόντως σε επενδύσεις εγγυημένου κεφαλαίου. Οι τράπεζες σήμερα εστιάζουν σε προϊόντα συνδεδεμένα με διεθνείς χρηματιστηριακούς δείκτες, εφόσον πιστεύουμε

ότι η καλύτερη εποχή για επενδύσεις είναι τώρα – πριν αρχίσει η ανάκαμψη των αγορών. Επίσης, εστιάζουν στη δημιουργία επενδυτικών/ασφαλιστικών προγραμμάτων που δίνουν στον πελάτη τη δυνατότητα συστηματικής αποταμίευσης σε χρονικό διάστημα της επιλογής τους και στοχεύουν στη δημιουργία κεφαλαίου που θα προσφέρουν υψηλότερο βιοτικό επίπεδο μέσω επενδύσεων σε αμοιβαία κεφάλαια¹⁶.

---

¹⁶ Καραχάλιος Ι(2006), Τραπεζικά προϊόντα, Ναυτεμπορική, <http://www.nafteboriki.gr> 02/03/06 - 14:31

2.5 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ

Ο τραπεζικός κλάδος γνώρισε ιδιαίτερη άνθηση κατά τα τελευταία δύομισι και πλέον χρόνια στην Ελλάδα, με τις προοπτικές του να παραμένουν ακόμη και σήμερα μάλλον θετικές. Οι μετοχές τραπεζών όπως οι Εθνική Τράπεζα, Alpha Bank, EFG Eurobank, Εμπορική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς, καθώς και Αγροτική Τράπεζα, έχουν να επιδείξουν σημαντική άνοδο στις τιμές τους, με αποτέλεσμα αρκετά επενδυτικά κεφάλαια, κυρίως ξένων θεσμικών επενδυτών, να έχουν τοποθετηθεί στις εν λόγω μετοχές ή να έχουν ήδη ρευστοποιήσει ορισμένα από τα κεφαλαιακά τους κέρδη.

Η προσοχή των επενδυτών παραμένει στραμμένη, εδώ και αρκετά χρόνια, στα θεμελιώδη μεγέθη των εν λόγω τραπεζικών ιδρυμάτων (όπως έσοδα από τόκους, καθαρά κέρδη, κεφαλαιακή επάρκεια, κ.λ.π.), προκειμένου αυτά να αποτελέσουν κριτήριο για τις εκάστοτε επενδυτικές τους αποφάσεις, ενώ από τις αρχές του 2005, η υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) από όλες τις εισηγμένες στο ελληνικό χρηματιστήριο εταιρίες, αποτέλεσε το νέο βαρόμετρο για την πορεία των οικονομικών μεγεθών και του τραπεζικού κλάδου. Βάσει των αποτελεσμάτων που έχουν ανακοινωθεί έως σήμερα, οι ελληνικές τράπεζες παραμένουν σε τροχιά βελτίωσης των εσόδων και των κερδών τους, με ταυτόχρονη ανάκαμψη των επιτοκιακών περιθωρίων τους (net interest margins). Παράλληλα, η αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) αναμένεται στο 2,8%-2,9% κατά το 2005, σημαντικά υψηλότερη από την αντίστοιχη της Ευρωζώνης (1,5%-1,6%), και αναμφίβολα αυτή η εξέλιξη θα πρέπει να αποβεί προς όφελος των τραπεζικών εργασιών και αυτήν τη χρονιά¹⁷.

Ειδικότερα, θετικές προοπτικές παρουσιάζει η αγορά της στεγαστικής πίστης στην Ελλάδα, με τα στεγαστικά δάνεια να γνωρίζουν σταθερή αύξηση λόγω της ενισχυμένης ζήτησης για την αγορά κατοικιών σε περιόδους χαμηλών επιτοκίων όπως η σημερινή. Στον τομέα αυτό, κυριαρχεί παραδοσιακά η Εθνική Τράπεζα, και ακολουθούν στενά οι EFG Eurobank, Alpha Bank και Τράπεζα Πειραιώς, οι οποίες αν και δυναμικά, εισήλθαν μόλις τα τελευταία χρόνια στην εν λόγω αγορά κατοικιών, εντούτοις κατόρθωσαν να κατακτήσουν σημαντικά μερίδια αγοράς. Είναι

---

¹⁷ Νικόλαος Ηρ. Γεωργιάδης(2006),Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα,Value Invest - www.valueinvest.gr
Investment Research & Analysis Journal - www.iraj.gr

όμως πλέον «κοινό μυστικό» ότι η λιανική τραπεζική αποτελεί εκείνον τον τομέα που δημιουργεί τη «διαφορά» για τα έσοδα και την κερδοφορία των ελληνικών εμπορικών τραπεζών, όχι μόνον κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλά και για τα τελευταία αρκετά έτη.

Τόσο τα καταναλωτικά δάνεια όσο και οι πιστωτικές κάρτες εμφανίζουν ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς ανόδου (από 25% έως και 40% κατά τους πρώτους μήνες του 2005 σε ετήσια βάση), με αποτέλεσμα να διατηρούν τα περιθώρια κέρδους των εν λόγω τραπεζών σε ιδιαίτερα ικανοποιητικά επίπεδα, καθώς τα yield spreads στα εν λόγω δάνεια είναι από τα υψηλότερα μεταξύ άλλων κατηγοριών δανεισμού. Στο χώρο της λιανικής τραπεζικής και ειδικότερα της καταναλωτικής πίστης ξεχωρίζει ιδιαίτερα η EFG Eurobank, η οποία πριν από αρκετά χρόνια ήταν η πρώτη τράπεζα που διείσδυσε με επιθετικό τρόπο σε αυτόν τον τομέα δανείων, ενώ σήμερα έχοντας δημιουργήσει ένα αρκετά μεγάλο χαρτοφυλάκιο δανείων και πιστωτικών καρτών, φαίνεται διακριτικά να μην επιζητά άλλο την περαιτέρω επέκτασή του. Στη λιανική τραπεζική ακολουθούν τόσο η Εθνική Τράπεζα όσο και οι Alpha Bank και Τράπεζα Πειραιώς, οι οποίες διείσδυσαν σε μεταγενέστερη χρονική στιγμή σε αυτήν την αγορά.

Στον τομέα των επιχειρηματικών δανείων – που περιλαμβάνουν δάνεια προς μικρομεσαίες αλλά και μεγάλες επιχειρήσεις – οι ελληνικές εμπορικές τράπεζες συνεχίζουν να αναπτύσσουν τα χαρτοφυλάκιά τους από χρόνο σε χρόνο, αλλά με μικρότερους ρυθμούς σε σύγκριση με εκείνους που παρατηρούνται στη στεγαστική πίστη και στη λιανική τραπεζική. Ο τομέας των επιχειρηματικών δανείων αποτελεί το μεγαλύτερο τμήμα του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων των εγχώριων τραπεζικών ιδρυμάτων, χαρακτηρίζεται όμως από μικρότερα yield spreads και χαμηλότερα περιθώρια κέρδους. Σημειώνεται ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα παραμένει σαφώς πιο «συγκεντρωμένο» σε σύγκριση με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς οι 5 μεγαλύτερες εμπορικές τράπεζες (Εθνική Τράπεζα, Alpha Bank, EFG Eurobank, Εμπορική Τράπεζα και Τράπεζα Πειραιώς) ελέγχουν το 70% περίπου της συνολικής τραπεζικής αγοράς. Παράλληλα, οι εγχώριες εμπορικές τράπεζες δραστηριοποιούνται ως «παραδοσιακά» τραπεζικά ιδρύματα, με τα κύρια έσοδά τους να προέρχονται από τόκους επί δανείων και άλλες τραπεζικές εργασίες. Είναι χαρακτηριστικό ότι το καθαρό επιτοκιακό τους έσοδο αποτελεί το 70% των συνολικών τους εσόδων (τα οποία δύνανται να περιλαμβάνουν και άλλα έσοδα όπως προμήθειες, κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις κ.λ.π.), ενώ η αντίστοιχη σχέση σε άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες διαμορφώνεται στο 50% κατά μέσο όρο.

Όσον αφορά στην πορεία των καταθέσεων θα πρέπει να επισημανθεί ότι τα μερίδια αγοράς των εμπορικών τραπεζών είναι ήδη «εδραιωμένα» και αναμένονται πολύ μικρές διαφοροποιήσεις στο άμεσο ή απώτερο μέλλον. Η Εθνική Τράπεζα κατέχει τη μερίδα του λέοντος, ενώ ακολουθούν με μικρότερη ή μεγαλύτερη διαφορά οι υπόλοιπες εμπορικές τράπεζες. Παρά το γεγονός ότι η άνοδος των χαρτοφυλακίων δανείων των εμπορικών τραπεζών παραμένει διψήφια ως ποσοστό σε ετήσια βάση, η επέκταση των καταθέσεων παρουσιάζει ανεπαισθητες μεταβολές ιδιαίτερα στις μεγαλύτερες σε μέγεθος εμπορικές τράπεζες. Οι περισσότερες τράπεζες έχουν χρησιμοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος ή το σύνολο των καταθέσεων τους για τη χορήγηση κάθε είδους δανείων, με μοναδική ίσως εξαίρεση την Εθνική Τράπεζα, στην οποία ο δείκτης δάνεια προς καταθέσεις διαμορφώνεται περίπου στην περιοχή του 70%, στοιχείο το οποίο της προσφέρει περιθώρια για «φθηνή» χρηματοδότηση μιας περαιτέρω ανάπτυξης του χαρτοφυλακίου των δανείων της¹⁸.

Παρά την προαναφερθείσα ανάπτυξη, σε γενικές γραμμές, η τραπεζική διείσδυση στην Ελλάδα παραμένει χαμηλότερη σε σύγκριση με τους μέσους ευρωπαϊκούς όρους. Για παράδειγμα, τα στεγαστικά δάνεια ως ποσοστό του Α.Ε.Π. διαμορφώνονται σε περίπου 20% για την Ελλάδα, έναντι 34% για την Ευρωζώνη, ενώ σε επίπεδο καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών – ή και ακόμη πιο «σοφιστικέ» προϊόντων, όπως αμοιβαίων κεφαλαίων – οι διαφορές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκού μέσου όρου εμφανίζονται ακόμη μεγαλύτερες.

Τέλος, ένα παράθυρο αισιοδοξίας μπορεί επίσης να προέλθει από τη δραστηριοποίηση των ελληνικών τραπεζών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ιδιαίτερα στην περιοχή των Βαλκανίων, όπου εδώ και πολλά χρόνια έχει αρχίσει να γίνεται αισθητή η παρουσία τους. Αν και τα σημερινά έσοδα ή κερδοφορίες των εγχώριων τραπεζών από τις εκεί δραστηριότητες αντιπροσωπεύουν ένα μικρό μόνο μέρος των συνολικών τους μεγεθών, εντούτοις η σταθερή αυξανόμενη διείσδυση σε αυτές τις αγορές σε συνδυασμό με τη μελλοντική ένταξη των τελευταίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διαμορφώνουν ασφαλέστερες συνθήκες αποκόμισης μακροπρόθεσμων ωφελειών. Είναι ενδεικτικό ότι εδώ και τουλάχιστον 6 χρόνια, οι επενδύσεις των ελληνικών εμπορικών τραπεζών σε χώρες όπως η Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, κ.λ.π., συνεχίζονται με αμείωτους ρυθμούς, και σήμερα – δεύτερο εξάμηνο του 2005 – η παρουσία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος εκεί είναι ιδιαίτερα ισχυρή.

¹⁸ Νικόλαος Ηρ. Γεωργιάδης(2006),Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα,Value Invest - www.valueinvest.gr Investment Research & Analysis Journal - www.iraj.gr

Συμπερασματικά, οι μεγάλες εμπορικές τράπεζες στην Ελλάδα διανύουν σήμερα μία ευνοϊκή περίοδο όσον αφορά στην ανάπτυξη των οικονομικών τους μεγεθών, εκμεταλλευόμενες τις ανάγκες της εγχώριας αγοράς (νοικοκυριών, επιχειρήσεων, κ.λ.π.) για μεγαλύτερη πιστωτική επέκταση, αλλά και τις διεθνείς προοπτικές τους, που εντοπίζονται κυρίως στις βαλκανικές οικονομίες. Από πλευράς κινδύνων, οι ελληνικές τράπεζες εξακολουθούν να βρίσκονται σε ικανοποιητικό δρόμο. Η επίδραση των Δ.Λ.Π. αν και προκάλεσε από αξιοσημείωτες έως σημαντικές επιβαρύνσεις σε επίπεδο υποχρεώσεων προς τα ασφαλιστικά ταμεία αλλά και σε επίπεδο κερδοφορίας, εντούτοις δεν μετέβαλλε αρνητικά τις εν γένει προοπτικές τους, όπως φάνηκε και από την πορεία των μετοχών τους κατά τους πρώτους μήνες του 2005. Επίσης η κεφαλαιακή επάρκεια των εγχώριων τραπεζικών ιδρυμάτων μάλλον θα πρέπει να θεωρείται ικανοποιητική, συγκρινόμενη με τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς όρους, στοιχείο που όπως φαίνεται αναγνωρίζεται και από τους ξένους θεσμικούς επενδυτές που τις έχουν σταθερά σε υψηλή θέση ανάμεσα στις προτιμήσεις τους. Συνεπώς, σε επίπεδο θεμελιωδών μεγεθών, οι ελληνικές εμπορικές τράπεζες επιτυγχάνουν μια πορεία, η οποία θα πρέπει να θεωρείται ως ανώτερη των προσδοκιών της αγοράς όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί πριν από αρκετούς μήνες, και κόντρα στο γενικότερο κλίμα της ύφεσης ή της καθίζησης του εγχώριου επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, οι τιμές των μετοχών τους διανύουν μία τροχιά ανόδου, άνω των 2,5 ετών, εξέλιξη η οποία στο μέσο αυτής της διαδρομής, δηλαδή πριν από 12-14 μήνες, θα φαινόταν μάλλον

B ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1929 ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός κοινωφελούς χαρακτήρα, με κύριο σκοπό την αποκλειστική χρηματοδότηση με ευνοϊκούς όρους του αγροτικού τομέα και την ενίσχυση της αγροτικής ανάπτυξης.

Το 1950 διεύρυνε τις δραστηριότητές της στον αγροτικό τομέα ιδρύοντας μια σειρά εταιριών μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και αξιοποίησης των πλουτοπαραγωγικών πόρων διαφόρων περιοχών της χώρας.

Το 1990 διεύρυνε τις δραστηριότητές της στον εξωγεωργικό τομέα αναπτύσσοντας ένα ευρύ δίκτυο καταστημάτων σε όλη την Ελλάδα καθώς και νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες.

Το 1991 η Αγροτική Τράπεζα γίνεται ανώνυμη εταιρία ενώ παράλληλα ιδρύει ένα ολοκληρωμένο όμιλο παροχής χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Το 2000 η Αγροτική Τράπεζα πραγματοποιεί αύξηση μετοχικού κεφαλαίου για την εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και από τον Ιανουάριο του 2001 διαπραγματεύεται η μετοχή της στο ΧΑΑ.

Την περίοδο 2004 - 2006 ισχυροποιεί την εταιρική της εικόνα και τη θέση της ακολουθώντας πολιτικές εξυγίανσης, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα και την αποτελεσματικότητα του Δικτύου της και επιτυγχάνει σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Ειδικότερα:

- Υλοποίησε με επιτυχία τη γιγαντιαία αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της (Ιούνιος 2005) συνολικού ύψους €1,25 δισ. Η ΑΜΚ, επέτρεψε την αντιμετώπιση ζητημάτων που ανέδειξε η υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και συνέβαλε στην ουσιαστική εξυγίανση των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας.

- Εφάρμοσε το Νόμο για τα Πανωτόκια με τον οποίο ευνοήθηκαν συνολικά 63.220 οφειλέτες από τους οποίους οι 54.000 ήταν αγρότες. Οι διαγραφές χρεών από την ΑΤΕbank ανήλθαν σε € 1.8 δισ από τα οποία τα € 1,1 δισ αφορούσαν χρέη αγροτών.
- Έγινε εισαγωγή της μετοχής της ΑΤΕbank (Νοέμβριος 2005) στο δείκτη FTSE/Athex20 των επιχειρήσεων μεγάλης κεφαλαιοποίησης το Νοέμβριο 2005, επιβεβαιώνοντας με τον πιο σαφή και ξεκάθαρο τρόπο την σταθερή ανοδική πορεία της ΑΤΕbank.
- Προχώρησε στην αλλαγή της εταιρικής ταυτότητάς της με καθιέρωση του λογοτύπου σε ΑΤΕbank και με μετασχηματισμό της εικόνας των καταστημάτων και των ΑΤΜs.
- Διένειμε Μέρισμα για πρώτη φορά στους μετόχους κατά την οικονομική χρήση του 2005.
- Επεκτείνεται στα Βαλκάνια με την εξαγορά τηMINDBank (Ιούλιος 2006) και την έκδοση άδειας για τραπεζοασφαλιστικές εργασίες στη Ρουμανία.

Το Προφίλ της Τράπεζας

Το νέο όνομα και η σύγχρονη εταιρική εικόνα της ΑΤΕbank οριοθετεί συμβολικά και ουσιαστικά το πέρασμα της Τράπεζας στη νέα εποχή ως Τράπεζας όλων των Ελλήνων, όλων των ηλικιών και όλων των επαγγελματικών και κοινωνικών κατηγοριών.

Με ισχυρή κεφαλαιακή δομή, με αποτελεσματική και σύγχρονη διοίκηση, με διαφάνεια στη λειτουργία της, καθώς και επιχειρησιακή πελατοκεντρική φιλοσοφία, η ΑΤΕbank στοχεύει στην ανάπτυξη στο ελληνικό και διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

Διαθέτοντας το δεύτερο μεγαλύτερο τραπεζικό δίκτυο εξυπηρέτησης στην Ελλάδα και το μεγαλύτερο στην Ελληνική Περιφέρεια προσφέρει ένα ανταγωνιστικό πακέτο χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών σε εταιρίες και ιδιώτες.

Με έμπειρο, εξειδικευμένο, φιλικό και συνεχώς εκπαιδευόμενο προσωπικό, το οποίο ενημερώνεται συνεχώς για τις τελευταίες εξελίξεις αλλά και με τη χρήση τεχνολογιών αιχμής εκσυγχρονίζει τη λειτουργία της, επιτυγχάνει ταχύτητα και διαρκή ανάπτυξη, βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης και καλύπτει κάθε ανάγκη του πελάτη.

Επενδύει στο έργο του μετασχηματισμού των καταστημάτων της με στόχο την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους πελάτες της, ώστε να λαμβάνουν την πιο συμφέρουσα χρηματοοικονομική απόφαση.

Η ΑΤΕbank με σταθερό ευρωπαϊκό προσανατολισμό είναι επικεφαλής ενός δυναμικού Ομίλου εξειδικευμένων χρηματοοικονομικών εταιριών, που δραστηριοποιούνται σε ασφάλειες, πιστωτικές κάρτες, αμοιβαία κεφάλαια, χρηματοδοτική μίσθωση, χρηματιστηριακές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων κ.α.

Η ΑΤΕbank είναι η Τράπεζα συνεργάτης που με την κατανόηση, την αμεσότητα, την ευαισθησία και κοινωνική ευθύνη, εξασφαλίζει γρήγορες και ευέλικτες λύσεις σε διαφορετικές ομάδες κοινού και ικανοποιεί όλες τις χρηματοοικονομικές ανάγκες τους.

Το μέγεθος και η ιστορία της εγγυώνται το κτίσιμο μακροχρόνιων σχέσεων με τους πελάτες της.

Το όραμα της τράπεζας

Η ΑΤΕbank είναι μια Τράπεζα:

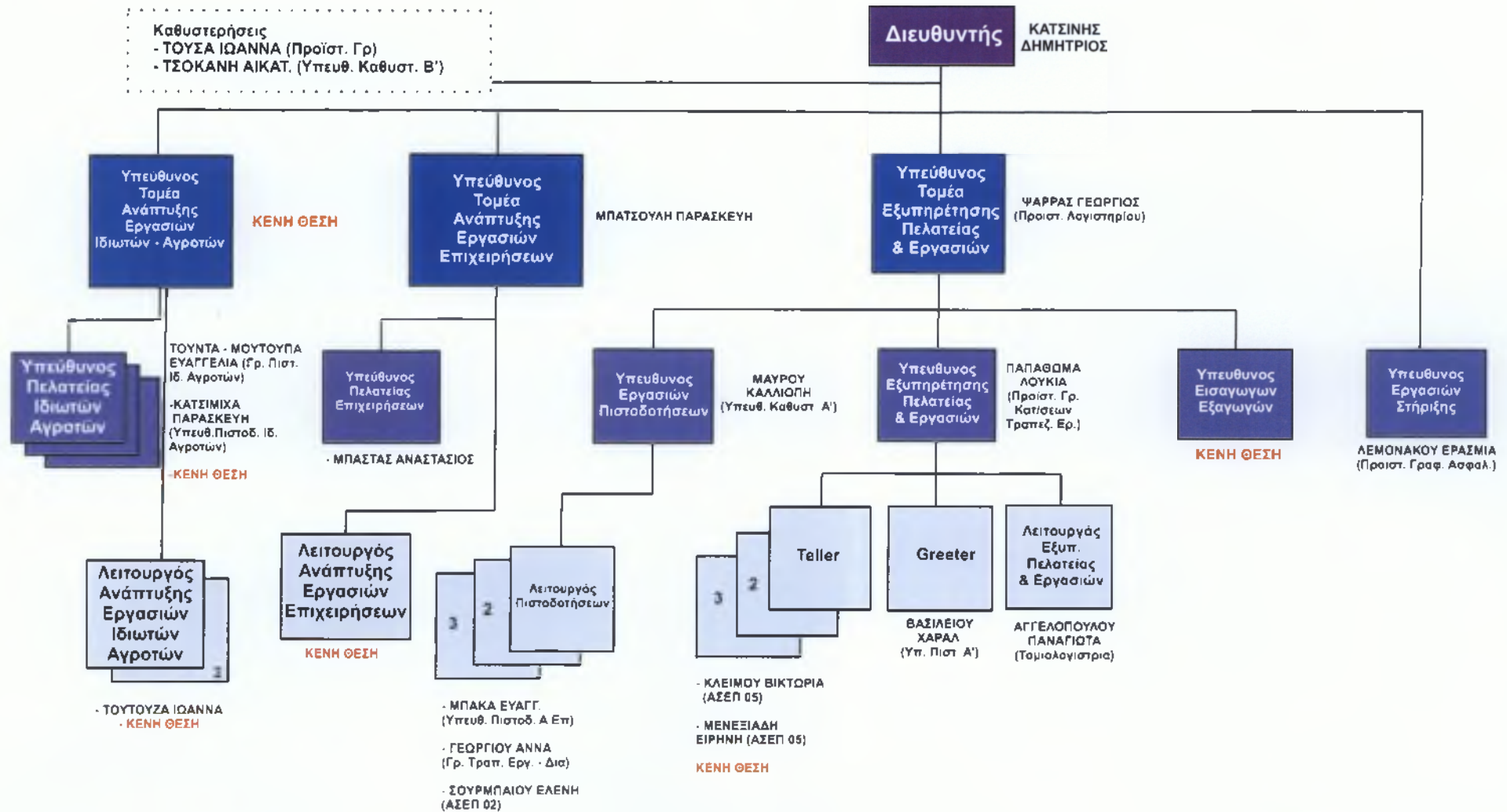
- ↓ Επικεφαλής ενός δυναμικού Ομίλου, η οποία αξιοποιώντας τους ισχυρούς της δεσμούς με τον αγροτικό χώρο, εξασφαλίζει συνεχώς τον κυρίαρχο ρόλο της στην Ελλάδα και την ισχυρή παρουσία της στο διεθνές περιβάλλον.
- ↓ Με ανθρώπινο πρόσωπο, που προτιμούν και εμπιστεύονται οι πελάτες της για τον επαγγελματισμό, την ποιότητα υπηρεσιών, το κύρος, την αξιοπιστία, τα ανταγωνιστικά της προϊόντα, την εξυπηρέτηση υψηλού επιπέδου και το ανταγωνιστικό της κόστος.
- ↓ Που εμπνέει τους ανθρώπους της και τους παρέχει δίκαιες αμοιβές, συμμετοχή στα αποτελέσματα, συνεχή εκπαίδευση, ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης, αξιοκρατικό κλίμα, αναγνώριση και ευχάριστο περιβάλλον.
- ↓ Που θα εξασφαλίζει υψηλή κερδοφορία για τους μετόχους της, θα δημιουργεί πραγματικές αξίες και θα συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη, την πρόοδο και την ευημερία της κοινωνίας.

- ↓ Σύγχρονη και ανθρώπινη για όλους τους Έλληνες, για όλους τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.1. Η Αγροτική Τράπεζα της Θήβας

Το κατάστημα της Αγροτικής Τράπεζας που ερευνούμε βρίσκεται στην περιοχή της Θήβας και έχει κωδικό 0630. Ιδρύθηκε το 1924 και στεγαζόταν στην οδό Βουρδουμπά. Δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία για το προσωπικό που απασχολούσε τότε. Το έτος 1959 μεταφέρθηκε στην οδό Πινδάρου 90 και στεγάζεται μέχρι σήμερα εκεί. Το προσωπικό αποτελείται από 24 άτομα και 2 τεχνικούς ασφαλείας. Παρακάτω παρατίθεται οργανόγραμμα του καταστήματος με τη θέση που κατέχει κάθε υπάλληλος στις διάφορες υπηρεσίες.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΘΗΒΑΣ (0630)

*ΖΗΣΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΤΑΞΙΑ (Ταμιολόγιστς): Σε άδεια κησης/λοχείας
 *ΤΑΡΩΝΗ ΕΙΡΗΝΗ(ΑΣΕΠ 06)

1. 2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

1.2.1. Ενημέρωση Πελατών

Οι πελάτες εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους για τη λήψη δανείου στον Υπεύθυνο Πιστοδοτήσεων ή στο Διευθυντή του Καταστήματος. Οι νέοι μεγάλοι πελάτες απευθύνονται μέσω προσωπικής επικοινωνίας στον Υπεύθυνο/Βοηθό Λογαριασμών των Δ/σεων Μεγάλων πελατών ή Δημόσιου Τομέα

Ο υπεύθυνος των πιστοδοτήσεων προσδιορίζει την κατηγορία του πελάτη, εάν δηλαδή είναι αγρότης, ιδιώτης ή επιχειρηματίας βάσει των δηλωθέντων από τον πελάτη στοιχείων .

Στη συνέχεια προωθούν άμεσα το αίτημα του πελάτη στην αρμόδια Δ/ση, με τη συμπλήρωση του Πληροφοριακού Δελτίου από τον Υπεύθυνο Πιστοδοτήσεων του Γραφείου Εγχειρήσεων ή παραπέμπουν τον πελάτη για απευθείας συνεννόηση με τον Υπεύθυνο/Βοηθό Λογαριασμών των Δ/σεων Μεγάλων Πελατών ή Δημόσιου Τομέα

Τους υπόλοιπους πελάτες, τους παραπέμπουν στον αρμόδιο Υπεύθυνο Πιστοδοτήσεων ανάλογα με την κατηγορία του και τον καταμερισμό εργασίας στο κατάστημα.

Ο Υπεύθυνος Πιστοδοτήσεων ελέγχει, μέσω του Συστήματος PROFITS ATE, για το αν ο πελάτης είναι νέος ή υφιστάμενος σε οποιοδήποτε Κατάστημα και για οποιοδήποτε προϊόν. Ο Υφιστάμενος πελάτης που ανήκει στο κατάστημα ή στη Δ/ση Πελατείας ελέγχεται για την εγκυρότητα και ενημερότητα των υπαρχόντων στοιχείων του (φυσικά ή ηλεκτρονικά).

Εάν ο νέος πελάτης ανήκει σε άλλο κατάστημα παραπέμπεται για κατάθεση της αίτησης στο κατάστημα που είναι αρμόδιο, βάσει της έδρας ή της μόνιμης κατοικίας του πελάτη. Σε περίπτωση που συντρέχει λόγος αλλάζει η μονάδα παρακολούθησης, τεκμηριώνεται η επιθυμητή ενέργεια και συνεννοούνται με την προηγούμενη μονάδα για τη συνέχεια των χειρισμών ως προς τον συγκεκριμένο πελάτη. Στη συνέχεια ενημερώνεται από τον πελάτη για τις ανάγκες του σχετικά με το δάνειο. Ο αρμόδιος έχει καθήκον έπειτα, να ενημερώσει τον πελάτη για τα πλεονεκτήματα, τις προϋποθέσεις και τις υποχρεώσεις που διέπουν τα χορηγητικά προϊόντα, τα οποία εναλλακτικά μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες του, με βάση τις ισχύουσες αποφάσεις των νομισματικών αρχών και το καταστατικό της τράπεζας (για παράδειγμα, υπάρχει παραβίαση του νομότυπου του αιτήματος όταν γίνεται αίτηση δανείου για κεφάλαιο κίνησης από πελάτη ο οποίος είναι ιδιώτης).

Μετά τη σχετική ενημέρωση προσδιορίζεται το πιστοδοτικό προϊόν , το οποίο καλύπτει τις ανάγκες του πελάτη, με τη σύμφωνη -φυσικά- γνώμη του. Αναφορικά με το μη τυποποιημένο χορηγητικό προϊόν ο πελάτης ενημερώνεται σχετικά με τους δυνατούς όρους χορήγησης του αιτούμενου δανείου. Ο πελάτης επίσης ενημερώνεται σχετικά με τα έγγραφα/ δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει για την αξιολόγηση του αιτήματος (δικαιολογητικά δανειακών αιτημάτων και νομιμοποιητικά έγγραφα για παρεχόμενα καλύμματα/ διασφαλίσεις, νομιμοποιητικά έγγραφα εταιριών - καλύμματα/ διασφαλίσεις- **5α και δ**, κτλ.)

Τέλος παραδίδεται στον πελάτη το κατάλληλο έντυπο αίτησης για να το συμπληρώσει με τα απαιτούμενα στοιχεία, βάσει της κατηγορίας του (ιδιώτης, αγρότης, επιχείρηση). Υπογράφεται η αίτηση από τον πελάτη, η οποία αποτελεί παράλληλα και Δελτίο Συνεργασίας -εφόσον αυτό απαιτείται .

Στους μεγάλους πελάτες παρέχεται η δυνατότητα επίσκεψης στην έδρα ή τη μονάδα του πελάτη για την παραλαβή της αίτησης και των εγγράφων/ δικαιολογητικών, με σκοπό την άμεση ολοκλήρωση της διαδικασίας (διορθώσεις και/ ή προμήθεια επιπρόσθετων στοιχείων αν κριθεί απαραίτητο).

1.2. ΥΠΟΒΟΛΗ –ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Ο πελάτης καταβάλλει την αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (-Δελτίου Συνεργασίας) για την πιστοδότηση του. Καταβάλλει επίσης εφάπαξ δαπάνη εξέτασης του αιτήματος (περιπτώσεις Επενδυτικών και Στεγαστικών Δανείων, Κεφαλαίων Κίνησης γονιμότερου χαρακτήρα) ή αμοιβή Σύνταξης Δελτίου Συνεργασίας» (για νέους πελάτες, όπου απαιτείται).

Στη συνέχεια η παραπάνω δαπάνη καταβάλλεται στο Ταμείο και προσκομίζεται στον Υπεύθυνο Πιστοδοτήσεων, ο οποίος παραλαμβάνει από τον πελάτη την συμπληρωμένη αίτηση και τα απαιτούμενα έγγραφα δικαιολογητικών καθώς επίσης και την πρωτοκόλληση της αίτησης.

Έπειτα ελέγχονται με την παρουσία του πελάτη, η πληρότητα και ορθότητα των στοιχείων της αίτησης και των στοιχείων συνοφειλέτη/ εγγυητή με σκοπό τη διόρθωση λαθών και/ ή παραλείψεων στην αίτηση (-δελτίο συνεργασίας, όπου έτσι ορίζεται) και/ ή στα επισυναπτόμενα έγγραφα/ δικαιολογητικά

Σε περίπτωση μη υποβολής όλων των απαιτούμενων εγγράφων/δικαιολογητικών κατά την κατάθεση της αίτησης ενημερώνεται ο πελάτης για το χρονικό περιθώριο προσκόμισης των υπολοίπων εγγράφων/ δικαιολογητικών για την αξιολόγηση του αιτήματος. Σε περίπτωση μη τήρησης του χρονικού περιθωρίου προσκόμισης των απαιτούμενων εγγράφων/δικαιολογητικών από τον πελάτη απορρίπτεται η εξέταση του αιτήματος κλείνει ο φάκελος του πελάτη και αρχειοθετείται.

Εάν κριθεί αναγκαίο προγραμματίζεται επιτόπια επίσκεψη στην έδρα /εγκαταστάσεις / χώρο πραγματοποίησης της επένδυσης του πελάτη (και του συνοφειλέτη) για την επιβεβαίωση της ορθότητας των στοιχείων της αίτησης. Υπεύθυνος για τον προγραμματισμό της επίσκεψης είναι ο αξιολογητής, ο οποίος μπορεί να συνοδεύεται –εφόσον το κρίνει απαραίτητο- και από εξωτερικό συνεργάτη ή άλλο εκτιμητή της ΑΤΕ.

Ο προκαταρκτικός έλεγχος ολοκληρώνεται:

- ↓ Με τον έλεγχο της ορθότητας και πληρότητας των υποβαλλόμενων αιτημάτων πιστοδοτήσεων.
- ↓ Με την ευθύνη παρακολούθησης του αιτήματος δανειοδότησης στον Υπεύθυνο Πιστοδοτήσεων.
- ↓ Με τη διαβίβαση του φακέλου, εφόσον το ποσό του αιτήματος υπερβαίνει τα όρια δικαιοδοσίας του Καταστήματος,

- ✚ Με τα αντίγραφα όλων των απαραίτητων για την αξιολόγηση στοιχείων του πελάτη στην αρμόδια Διεύθυνση Πελατείας,
- ✚ Με την υπογραφή του Διευθυντή. Στην περίπτωση αυτή, όλα τα δικαιολογητικά (πρωτότυπα ή μη) που κρίνονται αναγκαία για την μετέπειτα εξυπηρέτηση του δανείου, φυλάσσονται στο Κατάστημα..

Τα αιτήματα των πελατών, διαβιβάζονται στην αρμόδια Δ/νση Πελατείας για τη λήψη απόφασης από το Γενικό Συμβούλιο Χορηγήσεων και σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες:

- ✚ Αιτήματα πελατών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και πελατών που έτυχαν ζημιολόγησης για την ΑΤΕ δε θα αποστέλλονται στην Πελατειακή Διευθυντή εάν το Κατάστημα έχει αρνητική άποψη.
- ✚ Όπου απαιτείται, εντολή - μέσω της υπογραφής του σχετικού διαβιβαστικού- για την αποστολή αιτήματος στις Κεντρικές Διευθύνσεις λόγω αρμοδιότητας, μετά τη συμπλήρωση του φακέλου με όλα τα απαραίτητα για την αξιολόγηση στοιχεία .
- Ο νέος πελάτης ανοίγει νέο φάκελο δανείου με το έντυπο της Αίτησης - Δελτίου Συνεργασίας, τα τυχόν προσκομιζόμενα έγγραφα/ δικαιολογητικά και την αλληλογραφία με τον πελάτη. Ο υφιστάμενος πελάτης, ανασύρεται από τον ήδη υπάρχοντα φάκελό του, στον οποίο και προστίθεται νέος υποφάκελος (φάκελος δανείου) που περιλαμβάνει (κατ' αρχή) το έντυπο της αίτησης τα τυχόν προσκομιζόμενα έγγραφα/ δικαιολογητικά και την αλληλογραφία με τον πελάτη.

Τέλος παραλαμβάνεται ο φάκελος από τον υπάλληλο του Τμήματος της Υποδιεύθυνσεως ή από τον Υπεύθυνο/βοηθό Λογαριασμών της αρμόδιας Υποδιεύθυνσης των Δ/σεων Μεγάλων Πελατών και Δημόσιου Τομέα και αποστέλλεται για τον απαιτούμενο νομικό ή τεχνικό έλεγχο (εφόσον απαιτείται).

Ο Εκτιμητής-υπάλληλος της ΑΤΕ ή ο εξωτερικός συνεργάτης καθορίζει το χρονικό περιθώριο για τη διαβίβαση γνωμάτευσης:

Σε 5 εργάσιμες ημέρες αν ο Εκτιμητής-υπάλληλος της ΑΤΕ ή ο εξωτερικός συνεργάτης ανήκει στο ίδιο κατάστημα, ειδικά για τις περιπτώσεις που αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τον ακριβή προσδιορισμό του προς έγκριση ποσού

Συγκεκριμένα, τα βήματα του ελέγχου, Τεχνικού ή/και Νομικού παρατίθενται αναλυτικά στη συνέχεια:

A. Νομικός Έλεγχος

Παραλαμβάνεται το διαβιβαστικό και ελέγχεται η νομιμοποίηση των εγγράφων ως προς τη δυνατότητα αποδοχής από την Τράπεζα των παρεχόμενων καλυμμάτων/ διασφαλίσεων του πελάτη ή/και του συνοφειλέτη/εγγυητή -εάν υπάρχει (Έλεγχος τίτλων και υποθέσεων δικών- όπου απαιτείται). Τέλος συντάσσεται και διαβιβάζεται η γνωμάτευση.

B. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Παραλαμβάνεται το διαβιβαστικό και εκτιμώνται τα κόστη επένδυσης και τα περιουσιακά στοιχεία του πελάτη /συνοφειλέτη/εγγυητή. Στη συνέχεια συντάσσεται και διαβιβάζεται η εκτίμηση. Αφού συγκεντρωθούν όλα τα στοιχεία, απαραίτητη κρίνεται η αξιολόγηση του αντισυμβαλλόμενου. Επανελέγχονται τα στοιχεία του πελάτη και του συνοφειλέτη/εγγυητή (εάν υπάρχει), καθώς και η οικονομική τους συμπεριφορά μέσω του Συστήματος «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ».

Εάν κρίνεται απαραίτητο, είναι εφικτή η επικοινωνία με τα στελέχη της επιχείρησης για διευκρινιστικές πληροφορίες, η εξέταση εναλλακτικών πηγών πληροφόρησης (διαδίκτυο, τοπικές και πανελλαδικές εφημερίδες, ανακοινώσεις, τοπική αγορά), από τις οποίες θα είναι δυνατή η άντληση στοιχείων για την ακριβέστερη αξιολόγηση του πελάτη ή και η πραγματοποίηση επιτόπιας επίσκεψης.

Στη συνέχεια ενημερώνεται ο φάκελος με τα στοιχεία που προέκυψαν από την επιτόπια επίσκεψη - έλεγχο στο χώρο εργασίας/ πραγματοποίηση της επένδυσης. Τα στοιχεία αυτά ελέγχονται και διορθώνονται με τη σύμφωνη γνώμη του πελάτη. Μετά τη διαμόρφωση από τον αξιολογητή της τελικής εικόνας, μέσω και της γνωμάτευσης του Εκτιμητή-υπάλληλου της ΑΤΕ ή του εξωτερικού συνεργάτη καταχωρούνται στο φάκελο του πελάτη τα στοιχεία που πιθανόν προέκυψαν .

Τέλος αντλούνται τα στοιχεία που θα χρειαστούν κατά την αξιολόγηση του αντισυμβαλλομένου και των καλυμμάτων/διασφαλίσεων από το φάκελο του πελάτη και εφαρμόζεται η ανάλογη με τον πελάτη μέθοδος Βαθμολόγησης / Διαβάθμισης και συγκεκριμένα:

A) ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ –Credit Scoring:

Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται σε αγρότες ή ιδιώτες, ανεξάρτητα από το χορηγητικό προϊόν. Εξαιρούνται μεγάλοι μέτοχοι Ανώνυμων Εταιρειών, οι οποίοι ενδιαφέρονται για τη μέσω δανεισμού αγορά μετοχών, προκειμένου να αυξήσουν το ποσοστό συμμετοχής τους στην ίδια την επιχείρηση ή να αγοράσουν μετοχές άλλων επιχειρήσεων. Στην περίπτωση αυτή, ο πελάτης - παρότι ιδιώτης- κατατάσσεται ανάλογα με τη διαβάθμιση της Επιχείρησης στην οποία είναι ήδη κύριος κάτοχος και το Όνομα του Πελάτη καταχωρείται στα «Γενικά Στοιχεία» της μέσω Intranet εφαρμογής, ως εξής: «ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ - ΕΠΩΝΥΜΙΑ της βαθμολογηθείσας Α.Ε.». Η διαδικασία περιλαμβάνει

- ✚ Αξιοποίηση των στοιχείων του εντύπου της αίτησης και των στοιχείων του φακέλου για τον υπολογισμό της ικανότητας εξυπηρέτησης δανείων από τον πελάτη καθώς και της σχέσης της περιουσίας του πελάτη με το συνολικό δανεισμό που έχει αναλάβει τόσο με την ΑΤΕ όσο και με άλλες τράπεζες
- ✚ Εισαγωγή των δεδομένων που προέκυψαν από τους παράπονο υπολογισμούς, το έντυπο της αίτησης και τα άλλα έγγραφα του φακέλου στο μοντέλο Credit Scoring — Ιδιώτες (αν πρόκειται για ιδιώτη) ή στο μοντέλο Credit Scoring— Αγρότες (αν πρόκειται -για αγρότη) στο λογισμικό της εφαρμογής στο

Σε περίπτωση ύπαρξης συνοφειλέτη/εγγυητή η μέθοδος Credit Scoring εφαρμόζεται προκειμένου να υπολογιστεί η πιστωτική βαθμολόγηση του συνοφειλέτη/εγγυητή και να ληφθεί η καλύτερη πιστωτική βαθμολόγηση του «αντισυμβαλλομένου» (ΣΕΑ) απ' αυτές που έχουν προκύψει

B) ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ - Credit Ranking:

Οι Μεσαίες επιχειρήσεις αξιοποιούν τα στοιχεία του εντύπου της αίτησης καθώς και των άλλων στοιχείων που βρίσκονται στο φάκελο του πελάτη για την ανάλυση των ποσοτικών κριτηρίων (Οικονομικά. Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης, Ικανότητα Εξυπηρέτησης Χρέους).

Στο τέλος εισάγουν τα στοιχεία που προκύπτουν τόσο από τους παραπάνω υπολογισμούς όσο και από το έντυπο της αίτησης, στο συγκεκριμένο μοντέλο της μέσω Intranet εφαρμογής

Οι επιχειρήσεις με βιβλία Γ' Κατηγορίας, αξιοποιούν τα στοιχεία του έντυπου της αίτησης (3ζ ή και 8Θ) καθώς και των άλλων στοιχείων που βρίσκονται στο φάκελο του πελάτη (ισολογισμοί παρελθόντων ετών, προβλέψεις πωλήσεων και επενδυτικών προγραμμάτων κ.λ.π.) για την ανάλυση των ποσοτικών κριτηρίων (Στοιχεία ισολογισμού. Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης Στοιχεία Ταμιακών Ροών). Στο τέλος εισάγουν τα στοιχεία που προκύπτουν τόσο από τους παραπάνω υπολογισμούς όσο και από το έντυπο της αίτησης, στο συγκεκριμένο μοντέλο της μέσω Intranet εφαρμογής .

Σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας αξιολόγησης μέσω της Intranet εφαρμογής (λόγω τεχνικών προβλημάτων της εφαρμογής), ο πελάτης εξυπηρετείται με χειρόγραφη διαδικασία και η καταχώρηση γίνεται εκ των υστέρων.

Ανάλογα με τη βαθμολογία που συμπλήρωσε ο πελάτης κατατάσσεται τόσο ο ίδιος σε κάποια ανάλογη κατηγορία όσο και ο συντελεστής Επικινδυνότητας των αντισυμβαλλομένων (ΣΕΑ). Η βαθμολογία εκτυπώνεται και αρχειοθετείται στο φάκελό του, για λόγους μελλοντικής αναφοράς. Τέλος λαμβάνεται απόφαση για τη θετική ή αρνητική εισήγηση χορήγησης, με κριτήριο το ΣΕΑ και σύμφωνα με την πιστωτική πολιτική της ΑΤΕ.

1.3. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ (ΣΕΚ)

Όσον αφορά στην εκτίμηση κινδύνου καλυμμάτων, αυτά αξιολογούνται σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία και τις γνωματεύσεις/ εκτιμήσεις που προκύπτουν από το Νομικό και Τεχνικό έλεγχο (εφόσον έγινε).

Κάθε κάλυμμα καταχωρείται μέσω της Intranet εφαρμογής και υπολογίζεται η εκτιμώμενη απομειωμένη αξία του (σύμφωνα με το Συντελεστή Μείωσης Αξίας). Τέλος προσδιορίζεται ο Συντελεστής Επικινδυνότητας Καλυμμάτων (ΣΕΚ).

1.4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ (ΣΕΠ)

Στην περίπτωση αυτή επιλέγεται και καταχωρείται η τιμή που αντιστοιχεί στον Συντελεστή Επικινδυνότητας του συγκεκριμένου Προϊόντος. Στην αρχική φάση εφαρμογής του νέου συστήματος χορηγήσεων και μέχρις ότου ολοκληρωθεί η ανάλυση για τον προσδιορισμό της

τιμής του ανάλογα με το Προϊόν ο Συντελεστής Επικινδυνότητας Προϊόντος (ΣΕΠ) έχει οριστεί ίσος με τη μονάδα, με αποτέλεσμα προς το παρόν να μην επηρεάζει το τελικό αποτέλεσμα.

Εξάιρεση αποτελούν:

α) οι Εγγυητικές Επιστολές για την έκδοση των οποίων προβλέπεται δάνειο ή όχι και αφορούν σε όλες τις κατηγορίες της Εγκυκλίου οδηγίας 188/00. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Ε.Ο. 219/03, για τις Εγγυητικές που διακρίνονται ανάλογα με το αναλαμβανόμενο κίνδυνο η τιμή του (ΣΕΠ) θα είναι όπως περιγράφεται στον πίνακα Τιμών ΣΕΠ Εγγυητικών Επιστολών .

β) τα πιστωτικά όρια εργασιών factoring, όπου η τιμή του (ΣΕΠ) θα λαμβάνεται ίση προς:

0,1: εφόσον πρόκειται για εργασίες εξαγωγικού factoring με την κάλυψη Π.Κ. από ανταποκριτή (Factor του εξωτερικού), και

1: εφόσον πρόκειται για εργασίες εισαγωγικού και εγχώριου Factoring, καθώς και εξαγωγικού χωρίς κάλυψη Π.Κ. από ανταποκριτή (Factor του εξωτερικού).

1.5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΝΕΑΣ (ΑΙΤΟΥΜΕΝΗΣ) ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.

Στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται ο πιστωτικός κίνδυνος των αιτούμενων δανείων του πελάτη (π.χ. Κεφάλαιο Κίνησης και Ε/Ε) καθώς και της Εκτιμώμενης Ζημίας, λαμβάνοντας υπόψη το ποσό χορήγησης και τις εκτιμώμενες τιμές των Συντελεστών Επικινδυνότητας Αντισυμβαλλομένου, Καλυμμάτων και Προϊόντος. Το αποτέλεσμα συγκρίνεται με το μέγιστο επιθυμητό επίπεδο ανάληψης πιστωτικού κινδύνου, το οποίο έχει οριστεί από τη Διοίκηση της Τράπεζας και ισχύει κάθε φορά. Τέλος συμπληρώνονται τα στοιχεία της αντίστοιχης στήλης (2^{ης}) του Εντύπου Εκτίμησης του Πιστωτικού Κινδύνου του πελάτη με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης –β' στήλη της εκτύπωσης Νο 7 ή 8 της μέσω Intranet εφαρμογής.

1.6. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΕΛΑΤΗ

Στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται ο συνολικός πιστωτικός κίνδυνος του πελάτη, καθώς και της Εκτιμώμενης Ζημίας, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των δανείων του πελάτη (υφιστάμενων και νέου), την αξιολόγηση για τον προσδιορισμό του Συντελεστή Επικινδυνότητας Αντισυμβαλλομένου μετά και την τελευταία χορήγηση, και τους μέσους σταθμικούς

Συντελεστές Επικινδυνότητας Καλυμμάτων και Προϊόντος . το αποτέλεσμα συγκρίνεται με το μέγιστο επιθυμητό επίπεδο ανάληψης πιστωτικού κινδύνου εφόσον αυτό οριστεί από τη Διοίκηση της Τράπεζας και όπως θα ισχύει κάθε φορά. Τέλος συμπληρώνεται και υπογράφεται το Έντυπο Αξιολόγησης-Εκτίμησης του συνολικού πιστωτικού κινδύνου του πελάτη με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης-εκτύπωση Νο 7 ή 8 της μέσω Intranet εφαρμογής.

1.7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ

Προκειμένου να αξιολογηθούν λοιποί παράγοντες διατυπώνονται και τεκμηριώνονται απόψεις βάσει επιχειρημάτων, οι οποίες καταλήγουν σε διαφορετική εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου από αυτή που προκύπτει με βάση την αυστηρή ερμηνεία των επιμέρους κριτηρίων (π.χ. έγγραφα πιστοποίησης εξόφλησης υποχρεώσεων που προσκομίζει ο πελάτης και είναι αποδεκτά από τις υπηρεσίες της Τράπεζας). Η όποια αιτιολόγηση μαζί με τα ανάλογα έγγραφα, υπογράφεται από τον Υπεύθυνο που αξιολογεί τον πελάτη και τον Διευθυντή του Καταστήματος / Προϊστάμενο της Υποδιεύθυνσης και φυλάσσεται στο φάκελο του πελάτη.

Τέλος εκτιμώνται γεγονότα, που πιθανόν δημιουργούν κρίση στην αγορά ή διαφοροποιούν τα δεδομένα της αξιολόγησης (π.χ. απαξίωση ακινήτων ή άλλων καλυμμάτων, πληροφορίες για λήψη αναγκαστικών μέτρων που πιθανολογείται ότι θα ληφθούν σε βάρος του πελάτη από τρίτους, στοιχεία για την πορεία εξέλιξης της παραγωγής, τροποποιήσεις στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, διάδοχος κατάσταση, κ.λ.π.).

1.8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΣΗ (ΟΠΟΥ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΚΟΠΙΜΗ)

Οι προτεινόμενοι όροι της Σύμβασης είναι εντός των ορίων της δικαιοδοσίας του καταστήματος. Ο πελάτης ενημερώνεται από τον Διευθυντή/Υποδιευθυντή του Καταστήματος για τους προτεινόμενους όρους της σύμβασης, με τους οποίους θα μπορεί να εγκριθεί το δάνειο. Στη συνέχεια εκτελείται η διαδικασία για τη σύνταξη Εισήγησης επί του αιτούμενου Δανείου, λαμβάνοντας υπόψη και την αποδοχή ή όχι από τον πελάτη των προτεινόμενων όρων.

Οι προτεινόμενοι επίσης όροι της Σύμβασης είναι εκτός των ορίων της δικαιοδοσίας του Διευθυντή του καταστήματος. Ο πελάτης ενημερώνεται από τον Διευθυντή/Υποδιευθυντή του

Καταστήματος για τους όρους, με τους οποίους είναι δυνατόν να εγκριθεί το δάνειο από τις Κεντρικές Υπηρεσίες και διαβιβάζονται (τηλεφωνικά ή γραπτά) οι όροι που τελικά αποδέχεται ο πελάτης. Στη συνέχεια ο πελάτης ενημερώνεται από το αρμόδιο εγκριτικό όργανο, για τον καθορισμό των όρων του δανείου και τη λήψη της απόφασης, λαμβάνοντας υπόψη και τους όρους τους οποίους έχει ήδη αποδεχτεί ο πελάτης, μετά την επικοινωνία που έχει προηγηθεί.

1.9. ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Στην εισήγηση επανεξετάζονται συνολικά όλα τα στοιχεία, τα οποία προέκυψαν από την αιτιολόγηση του πελάτη. Στη συνέχεια λαμβάνεται απόφαση για την εισήγηση (θετική ή αρνητική) του αιτήματος, βάσει της συνολικής του αξιολόγησης. Σε περίπτωση που το αίτημα εξετάζεται σε Κεντρικό επίπεδο και είναι εκτός των ορίων δικαιοδοσίας του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πελατείας, η απόφαση θα ληφθεί από ανώτερο εγκριτικό Όργανο. Παράλληλα συντάσσεται και η ανάλογη με την κατηγορία του πελάτη εισήγηση η οποία και υπογράφεται από τον συντάκτη. Ο φάκελος του πελάτη διαβιβάζεται στον Προϊστάμενο Πιστοδοτήσεων ή τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος της Υποδιεύθυνσης Πιστοδοτήσεων για τον έλεγχο της συνολικής διαδικασίας αξιολόγησης του αιτήματος. Το τελευταίο αυτό βήμα δεν ισχύει για τους Υπεύθυνους ή Βοηθούς Λογισμών της αρμόδιας Υποδιεύθυνσης των Διευθύνσεων Μεγάλων, Πελατών και Δημοσίου Τομέα. Ο φάκελος παραλαμβάνεται και σε συνεργασία με τον υπάλληλο του τμήματος των υποδιευθύνσεων Πιστοδοτήσεων ελέγχονται τα δικαιολογητικά για να ξεκινήσει η διαδικασία αξιολόγησης του αιτήματος.

Με την ολοκλήρωση του ελέγχου, εφόσον υπάρχει σύμφωνη γνώμη, μονογράφεται το Δελτίο Αξιολόγησης. Σε περίπτωση διαφωνίας, διατυπώνονται επιφυλάξεις στο Δελτίο Αξιολόγησης. Σε περίπτωση που το αίτημα εξετάζεται σε Κεντρικό επίπεδο και είναι εκτός των ορίων δικαιοδοσίας του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πελατείας η απόφαση λαμβάνεται από το ανώτερο εγκριτικό Όργανο και υπογράφεται η σχετική εισήγηση που απευθύνεται στο αρμόδιο Συμβούλιο και του Εντύπου για την Εκτίμηση του συνολικού πιστωτικού κινδύνου του πελάτη. Σε περίπτωση διαφωνίας, διατυπώνονται οι τυχόν επιφυλάξεις και εφόσον προκύπτει και διαφοροποιημένη εκτίμηση του συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πελάτη, απαιτείται και συμπλήρωση άλλου Εντύπου Εκτίμησης Π.Κ.

Τέλος διαβιβάζεται ο φάκελος του πελάτη τόσο σε περιφερειακό επίπεδο, προς την προϊσταμένη αρχή, δηλαδή τον Διευθυντή /Υποδιευθυντή του καταστήματος, που έχει δικαιοδοσία για την έγκριση του συγκεκριμένου δανείου, όσο και σε Κεντρικό επίπεδο, προς τον Προϊστάμενο της Υποδιεύθυνσης Πιστοδοτήσεων.

Από τη στιγμή που το αίτημα ανήκει στα όρια δικαιοδοσίας του προϊσταμένου της διεύθυνσης, όταν ολοκληρωθεί ο έλεγχος και εφόσον υπάρχει σύμφωνη γνώμη, μονογράφεται το έντυπο για την Εκτίμηση του συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πελάτη και επί του σχεδίου της Εγκριτικής Οδηγίας. Σε περίπτωση διαφωνίας, ο φάκελος διαβιβάζεται στον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης, μαζί με τις σχετικές παρατηρήσεις και με το τυχόν νέο έντυπο για την Εκτίμηση του συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πελάτη.

Σε περίπτωση που το αίτημα εξετάζεται από συμβούλια χορηγήσεων, όταν ολοκληρωθεί ο έλεγχος και εφόσον υπάρχει σύμφωνη γνώμη, υπογράφεται η σχετική εισήγηση που απευθύνεται στο αρμόδιο Συμβούλιο και προωθείται για υπογραφή και από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης. Σε περίπτωση διαφωνίας, ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τμήματος και ο συντάκτης διαμορφώνουν την τελική εισήγηση.

Τέλος διαβιβάζεται ο φάκελος του πελάτη στον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης πελατείας για υπογραφή, εφόσον ανήκει στα όρια δικαιοδοσίας του.

1.10. ΑΠΟΦΑΣΗ

Σε περίπτωση που πρέπει να ληφθεί απόφαση, σε επίπεδο καταστήματος και εντάσσεται στα όρια της δικαιοδοσίας του υπογράφεται το θετικό ή αρνητικό Δελτίο Αξιολόγησης και συνεπώς εγκρίνεται ή απορρίπτεται το αιτούμενο δάνειο. Στο τέλος ο φάκελος του πελάτη επιστρέφεται στον υπεύθυνο Πιστοδοτήσεων.

Σε περίπτωση διαφωνίας του με την πρόταση του Υπεύθυνου Πιστοδοτήσεων δίνεται εντολή στον Υπεύθυνο Πιστοδοτήσεων, μέσω του Προϊστάμενου Πιστοδοτήσεων, για να συντάξει σχετική εισήγηση και να διαβιβαστεί ο φάκελος στο αμέσως ανώτερο εγκριτικό Όργανο (αρμόδια Διεύθυνση Πελατείας).

Σε περίπτωση που πρέπει να ληφθεί απόφαση, σε επίπεδο καταστήματος εκτός των ορίων της δικαιοδοσίας του καταστήματος, το οποίο έχει σχηματίσει αρνητική άποψη, απορρίπτεται το αιτούμενο δάνειο και υπογράφεται η αρνητική απάντηση, εφόσον υφίστανται για τον πελάτη ένα

ή περισσότερα από τα παρακάτω στοιχεία, τα οποία αποτελούν κριτήριο για την απόρριψη του αιτήματος του χωρίς πλήρη αξιολόγηση:

- Αδικαιολόγητα δυσμενή.
- Κακή Συναλλακτική τάξη,
- Κακή οικονομική κατάσταση,
- Έλλειψη προοπτικών βιωσιμότητας,
- Εξώδικος διακανονισμός με διαγραφή ποσών σε βάρος της Τράπεζας.

Σε περίπτωση διαφωνίας σε επίπεδο Καταστήματος (μεταξύ του Υπεύθυνου Πιστοδοτήσεων και του Διευθυντή Καταστήματος), το αίτημα διαβιβάζεται στην αρμόδια Διεύθυνση Πελατείας.

Όταν η απόφαση πρέπει να ληφθεί σε κεντρικό επίπεδο, σε περίπτωση που εντάσσεται στα όρια της δικαιοδοσίας του, υπογράφεται η εγκριτική ή απορριπτική οδηγία του αιτούμενου δανείου και επιστρέφεται ο φάκελος του πελάτη, μέσω του Προϊστάμενου του αρμόδιου Τμήματος των Υποδιευθύνσεων Πιστοδοτήσεων, στον υπάλληλο που ασχολήθηκε με το αίτημα ή στον Υπεύθυνο/Βοηθό Λογισμών της αρμόδιας Υποδιεύθυνσης των Διευθύνσεων Μεγάλων Πελατών ή Δημοσίου Τομέα.

Σε περίπτωση διαφωνίας του με την πρόταση του Προϊσταμένου αρμόδιου Τμήματος ή του Προϊστάμενου της Υποδιεύθυνσης Πιστοδοτήσεων δίνεται εντολή μέσω του Προϊστάμενου του αρμόδιου Τμήματος της Υποδιεύθυνσης Πιστοδοτήσεων στον εισηγητή-υπάλληλο του Τμήματος ή στον Υπεύθυνο/ Βοηθό Λογισμών της αρμόδιας Υποδιεύθυνσης των Διευθύνσεων Μεγάλων Πελατών ή Δημοσίου Τομέα να υποβληθεί η εισήγηση (σύμφωνα με το κατάλληλο σχέδιο) στο αμέσως ανώτερο εγκριτικό Όργανο.

Όταν η απόφαση, που λαμβάνεται σε κεντρικό επίπεδο, είναι ανεξάρτητη με τα όρια της δικαιοδοσίας του και υπάρχει αρνητική γνωμάτευση – εισήγηση, το αίτημα απορρίπτεται και υπογράφεται η σχετική οδηγία. Ο φάκελος του πελάτη, επιστρέφεται μέσω του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τμήματος της Υποδιεύθυνσης Πιστοδοτήσεων, στον εισηγητή-υπάλληλο του Τμήματος ή απευθείας στον Υπεύθυνο/ Βοηθό Λογισμών της αρμόδιας Υποδιεύθυνσης των Διευθύνσεων Μεγάλων Πελατών ή Δημοσίου Τομέα.

Στη συνέχεια η σχετική εισήγηση που υποβλήθηκε από την αρμόδια Υποδιεύθυνση Πιστοδοτήσεων, εξετάζεται και με την υπογραφή και του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης εγκρίνεται ή απορρίπτεται η πιστοδότηση του πελάτη.

1.10.1. Έγκριση αιτούμενου δανείου

Στην περίπτωση που το αιτούμενο δάνειο εγκριθεί, παραλαμβάνεται η εγκριθείσα σχετική οδηγία και εκτελείται η διαδικασία «**Ενημέρωση πελάτη**» και «**Σύναψη δανειστικής σύμβασης**». Με την παραλαβή της απόφασης έγκρισης της εισήγησης από το ανώτερο εγκριτικό όργανο συντάσσεται και διαβιβάζεται η ανάλογη εγκριτική οδηγία στο κατάστημα, που διαχειρίζεται τον πελάτη, και μετά από έλεγχο του Προϊσταμένου του Τμήματος (δεν ισχύει για τις περιπτώσεις των πελατών των Διευθύνσεων Μεγάλων Πελατών και Δημοσίου Τομέα) υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της Υποδιεύθυνσης Πιστοδοτήσεων.

Στη συνέχεια κοινοποιείται η απόφαση επί της εισήγησης, μέσω του Προϊστάμενου ή Αναπληρωτή του αρμόδιου Τμήματος της Υποδ/νσης Πιστοδοτήσεων, στον εισηγητή-υπάλληλο ή απευθείας στον Υπεύθυνο/ Βοηθό Λογ/σμών -της αρμόδιας Υποδ/νσης των Δ/νσεων Μεγάλων Πελατών ή Δημοσίου Τομέα.

Στην περίπτωση απόρριψης, μη έγκρισης του δανείου, παραλαμβάνεται η απορριφθείσα σχετική οδηγία και αρχειοθετείται στο φυσικό φάκελο του πελάτη.

Στη συνέχεια συντάσσεται σχετική επιστολή προς τον πελάτη, με συνοπτική αναφορά των λόγων απόρριψης.

Η τελική απόφαση της απόρριψης της εισήγησης παραλαμβάνεται από το ανώτερο εγκριτικό όργανο και διαβιβάζεται η ανάλογη οδηγία στο Κατάστημα που διαχειρίζεται τον πελάτη. Μετά τον έλεγχο από τον Προϊστάμενο του Τμήματος (δεν ισχύει για τις περιπτώσεις των πελατών των Δ/νσεων Μεγάλων Πελατών και Δημοσίου Τομέα) υπογράφεται η απόφαση της απόρριψης από τον Προϊστάμενο της Υποδιεύθυνσης Πιστοδοτήσεων.

Στη συνέχεια κοινοποιείται η απόφαση επί της εισήγησης, μέσω του Προϊστάμενου ή Αναπληρωτή του αρμόδιου Τμήματος της Υποδ/νσης Πιστοδοτήσεων, στον εισηγητή-υπάλληλο ή απευθείας στον Υπεύθυνο/ Βοηθό Λογ/σμών -της αρμόδιας Υποδ/νσης των Δ/νσεων Μεγάλων Πελατών ή Δημοσίου Τομέα.

1.11. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΕΛΑΤΗ

Ο πελάτης, τόσο σε περίπτωση έγκρισης του δανείου, όσο και απόρριψης του ενημερώνεται γραπτά. Στην πρώτη περίπτωση γνωστοποιούνται στον πελάτη οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης του δανείου. Στη δεύτερη περίπτωση κοινοποιείται η απόφαση απόρριψης του δανείου και αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν στην απόρριψη του δανείου.

Σε περίπτωση μη τυποποιημένου δανείου ο πελάτης ενημερώνεται, εφόσον αυτό κριθεί σκόπιμο, για τη δυνατότητα υποβολής νέας αίτησης εφόσον διακρίνεται ότι είναι εφικτός ο επαναπροσδιορισμός συγκεκριμένων κριτηρίων ή όρων που συνηγόρησαν στην απόρριψη του αιτήματος.

1.12. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ

Ένα αίτημα επανεξετάζεται, εφόσον υποβληθεί νέα αίτηση από τον πελάτη, όπου θα παρατίθενται στοιχεία, από τα οποία τεκμηριωμένα θα προκύπτει ότι έχουν αρθεί οι όροι της προηγούμενης απόρριψης. Η διαδικασία που ακολουθείται μετά την υποβολή της αίτησης, ορίζεται προηγουμένως, κατά περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΜΜΕ

Η αξιολόγηση των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων βασίζεται σε ποσοτικά αλλά και ποιοτικά κριτήρια. Συγκεκριμένα όπως παρουσιάζονται παρακάτω μπορούμε να δούμε ότι συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα του κλάδου προσδιορίζουν το επίπεδο βιωσιμότητας και πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης. Προκειμένου μια τράπεζα να βαθμολογήσει το πελάτη και να καταλήξει στο αν θα τον χρηματοδοτήσει είναι απαραίτητη η παρουσίαση μιας τεκμηριωμένης εισήγησης. Η διαβάθμιση του σε κάθε κριτήριο θα προκύπτει από τα αντίστοιχα σημεία της εισήγησης. Τα στοιχεία της εισήγησης προέρχονται από έγγραφα και στοιχεία της εταιρίας, φορολογικών και ασφαλιστικών αρχών, τραπεζών, κλαδικών συνδέσμων επιχειρήσεων και εργαζομένων, καθώς επίσης και από δημοσιευμένα άρθρα, επισκέψεις, συζητήσεις και λοιπές αξιόπιστες πηγές. Τα ποιοτικά κριτήρια δίνονται ως ακολούθως¹⁹:

1. **Ιστορικό Επιχείρηση/ Επιτηδευματία:** Το χρονικό διάστημα λειτουργίας μιας επιχείρησης ή άσκησης επαγγέλματος ενός επαγγελματία είναι συχνά ενδεικτικό της επιτυχίας και καταξίωσης στο κλάδο δραστηριοποίησης και για το λόγο αυτό λαμβάνεται υπόψη στη διαβάθμιση.

A	Ο πελάτης δραστηριοποιείται στο κλάδο πάνω από 10 χρόνια
B	Ο πελάτης δραστηριοποιείται στον κλάδο του από 3 έως 10 χρόνια
Γ	Ο πελάτης δραστηριοποιείται στον κλάδο από 1 έως 3 χρόνια
Δ	Ο πελάτης δραστηριοποιείται στον κλάδο λιγότερα από 1 χρόνο.

2.

3. **Επιχειρηματική Εικόνα:** Ο πελάτης αξιολογείται ως προς τη συνολική επιχειρηματική του εικόνα και σε σχέση πάντα με τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει το αντικείμενο ενασχόλησης. Ενδεικτικά σημεία προς εξέταση είναι τα εξής:

□ Η θέση και η φήμη αλλά και η παρουσία της επιχείρησης κυρίως σε τοπικό επίπεδο.

□ Η οργάνωση της επιχείρησης και του επαγγέλματος.

¹⁹ Αγροτική Τράπεζα, 2005 *Εγχειρίδιο Διαδικασιών Πιστοδοτήσεων* (31-3-2005)

- Ο τεχνολογικός και λοιπός εξοπλισμός.
- Οι πρακτικές προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών.

A	Ο πελάτης παρουσιάζει ιδιαίτερα καλή επιχειρηματική εικόνα σε σχέση με τα δεδομένα του κλάδου του και υπερέχει έναντι του ανταγωνισμού
B	Ο πελάτης κινείται στα επίπεδα του κλάδου παρουσιάζοντας μια θετική στο σύνολο της εικόνα.
Γ	Η οργάνωση της επιχείρησης δεν είναι καλή αλλά είναι δυνατόν να ληφθούν μέτρα που θα βελτιώσουν την εικόνα στο σύνολο της (π.χ εκσυγχρονισμός του τεχνολογικού εξοπλισμού της, καλλίτερη διαφήμιση των προϊόντων κ.λ.π)
Δ	Η επιχειρηματική εικόνα είναι αρνητική και δεν υπάρχει περίπτωση να βελτιωθεί.

4. **Συναλλακτική Τάξη:** Ο πελάτης αξιολογείται από την τακτικότητα των πληρωμών του στο παρελθόν και την τήρηση πρότερων δανειακών συμβάσεων. Τα στοιχεία της αξιολόγησης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι τα εξής:

- Το ιστορικό του πελάτη στην ΑΤΕ.
- Οι υποχρεώσεις προς άλλες τράπεζες.
- Οι υποχρεώσεις προς ταμεία, Δημόσιο ή ασφαλιστικούς οργανισμούς (βεβαιώσεις ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας όταν απαιτούνται).
- Πληροφορίες που διατίθενται από κάθε πηγή για τη φερεγγυότητα του κάθε πελάτη.

Για τη διαβάθμιση των πελατών στο κριτήριο αυτό και για τις βαθμίδες Α,Β, Γ πρέπει να λαμβάνονται πάντα υπόψη και οι πληροφορίες φερεγγυότητας του πελάτη από το δίκτυο Τειρεσίας ή άλλη πηγή εμπορικών πληροφοριών. Όλα τα λοιπά χαρακτηριστικά θα λειτουργούν διαζευκτικά. Συγκεκριμένα:

1. Πελάτης με ιστορικό πιστοδοτήσεων στην ΑΤΕ του οποίου η υγιής κατάσταση της συναλλακτικής του τάξης βεβαιώνεται από το γεγονός ότι δεν υπήρχαν ποτέ στο παρελθόν ρυθμίσεις, καθώς και καμία ληξιπρόθεσμη οφειλή κατά τη τελευταία πενταετία. Ο πελάτης επίσης δεν έχει καμία ληξιπρόθεσμη οφειλή στο δημόσιο σε ασφαλιστικούς οργανισμούς και στο Δημόσιο. Γενικά κανένα δυσμενές στοιχείο εις βάρος του πελάτη.

2. Ο πελάτης δεν έχει ιστορικό πιστοδοτήσεων με την τράπεζα ενώ κατά τη τελευταία πενταετία δεν είχε ληξιπρόθεσμες οφειλές προς άλλες τράπεζες ή ασφαλιστικούς οργανισμούς. Ο πελάτης δε διαθέτει ιστορικό πιστοδοτήσεων με την ΑΤΕ ή άλλες τράπεζες, συγχρόνως έχει τη δυνατότητα προσκόμισης ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας όταν απαιτείται.

3. Τα τελευταία πέντε χρόνια παρουσίασε ληξιπρόθεσμες οφειλές από χορηγήσεις ή ρυθμίσεις τις οποίες όμως και αποπλήρωσε ο επίδοξος πελάτης μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη τους.

4. Υπάρχουν ένα ή περισσότερα αρνητικά στοιχεία για το πελάτη όπως:

- Αδυναμία προσκόμισης ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας ή προσκόμιση τους με όρο συμψηφισμού δανείου.
- Ρυθμίσεις οφειλών για τις οποίες δεν έχει φτάσει ακόμη ο χρόνος της καταβολής της πρώτης δόσης.
- Δυσμενείς εμπορικές πληροφορίες για τη φερεγγυότητα από κάθε σχετική πηγή.
- Ληξιπρόθεσμες οφειλές από χορηγήσεις ή ρυθμίσεις κατά τη χρονική στιγμή αίτησης του δανείου ή κατά τη τελευταία πενταετία και για διάστημα μεγαλύτερο των 3 μηνών.
- Πελάτης σε οριστική καθυστέρηση (24) ή επισφαλείς (27)

4. **Ανταγωνιστική Θέση:** Με το κριτήριο αυτό αξιολογείται η ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης ή του επαγγελματία στον κλάδο δραστηριοποίησης του και ειδικότερα:

- Η ανταπόκριση του προϊόντος/ υπηρεσίας στην αγορά (κυρίως στην τοπική).
- Το επίπεδο του ανταγωνισμού και η ικανότητα αντιμετώπισης του.

Βασικά στοιχεία ανταγωνιστικότητας είναι τα ακόλουθα:

⇒ Ο πελάτης είναι καταξιωμένος στην αγορά του , χαρακτηρίζεται για τη ποιότητα των προϊόντων του αλλά και τη δυναμική που έχει σε σχέση με τα αποθέματα της επιχείρησης του. Τέλος αντιμετωπίζει μικρό ανταγωνισμό.

⇒ Ο πελάτης διακρίνεται για τα προϊόντα του, αντιμετωπίζει όμως ισχυρό ανταγωνισμό στο κλάδο δράσης του. Ο πελάτης αντιμετωπίζει ισχυρές πιέσεις σε σχέση με τις τιμές του αλλά και τα προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχει. Ο πελάτης δραστηριοποιείται σε μια νέα αγορά χωρίς ιδιαίτερο ανταγωνισμό. Έχει όμως ουσιαστικό πρόβλημα σε σχέση με τα προϊόντα που παρέχει και την ανταποκρισιμότητα που έχουν στο κοινό.

⇒ Παρατηρείται πρόβλημα κύκλου εργασιών, δυσχέρεια προώθησης αποθεμάτων.

⇒ Ο πελάτης δρα σε κορεσμένη αγορά. Παρέχει χαμηλής ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

5. Σταθερότητα Κλάδου Δραστηριοποίησης: Με την ανάλυση του κλάδου, ο αξιολογητής προσπαθεί να μελετήσει τους γενικότερους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένη η επιχείρηση ή ο επαγγελματίας. Συγκεκριμένα εστιάζει:

⇒ Στην ευημερία του κλάδου.

⇒ Στη δυναμική του κλάδου. Μελετά αν είναι στάσιμος αν παρουσιάζει συνεχής αλλαγές και βελτιώσεις.

⇒ Σε προβλήματα και διακυμάνσεις του κλάδου.

⇒ Σε προβλήματα επιχειρηματιών του κλάδου λόγω οφειλών.

6. Επιχειρηματικότητα και επαγγελματική ικανότητα: Το κριτήριο αυτό εξετάζει, εμπειρία και ικανότητα του πελάτη στο χώρο δραστηριοποίησης του. Συγκεκριμένα:

⇒ Ο πελάτης έχει σημαντική επιχειρηματική και επαγγελματική εμπειρία στο χώρο που δραστηριοποιείται, που αποδεικνύεται με τις αντίστοιχες σπουδές, συμμετοχή σε επαγγελματικά σεμινάρια ή προϋπηρεσία στην τωρινή ή σε παρόμοιες δραστηριότητες.

⇒ Ο πελάτης διαθέτει βασική εκπαίδευση και γνώσεις για τις απαιτήσεις του επαγγέλματος.

⇒ Ο πελάτης δεν είναι ικανός να πείσει τον αξιολογητή για τις ικανότητες του.

⇒ Υπάρχουν απορίες και ελλείψεις στοιχείων για τις γνώσεις και ικανότητες του πελάτη.

Έχοντας εξαντλήσει και αναλύσει τα ποιοτικά στοιχεία θα προχωρήσουμε με τη παράθεση των ποσοτικών. Συγκεκριμένα:

1. Οικονομικά Στοιχεία: Η οικονομική ανάλυση σε σχέση με τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τον επαγγελματία αποσκοπεί στη διάγνωση της οικονομικής κατάστασης του. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στο δείκτη της ταμειακής επιβάρυνσης, που εκφράζεται από το λόγο των συνολικών τραπεζικών δανειακών υποχρεώσεων και leasing προς τα εκτιμώμενα επιχειρηματικά περιουσιακά στοιχεία. Δε λαμβάνονται υπόψη προεξοφλήσεις απαιτήσεων (factoring). Η οικονομική ανάλυση για πελάτες με νεοϊδρυόμενες μονάδες θα χρησιμοποιούνται ως οικονομικά στοιχεία, οι προϋπολογιστικοί λογαριασμοί εκμετάλλευσης το ταμειακό πρόγραμμα τριετίας με βάση το υποβαλλόμενο επιχειρησιακό του σχέδιο. Σε περιπτώσεις

ατομικών επιχειρήσεων λαμβάνονται υπόψη τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία του επαγγελματία. Οι τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις προκύπτουν από τα στοιχεία της ΑΤΕ και τις βεβαιώσεις άλλων τραπεζών για τον πελάτη και συμπεριλαμβάνουν το αιτούμενο δάνειο. Η εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη προκύπτει από την απογραφή οικονομικών στοιχείων που συνδέονται άμεσα με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη και των οποίων η κυριότητα και η αντικειμενική αξία μπορούν να αποδειχθούν. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- ⇒ Λογαριασμοί όψεως.
- ⇒ Αποθέματα προϊόντων/ εμπορευμάτων.
- ⇒ Επαγγελματικός εξοπλισμός και οχήματα.
- ⇒ Απαιτήσεις
- ⇒ Ιδιόκτητη επαγγελματική στέγη.
- ⇒ Περιουσιακά στοιχεία που θα αποκτηθούν ή θα παραχθούν.
- ⇒ Ιδιότητα περιουσιακά στοιχεία του πελάτη για τις περιπτώσεις των ατομικών επιχειρήσεων ή ελευθέρων επαγγελματιών.

2. Οικονομικά Αποτελέσματα: Η ανάλυση των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης αποσκοπεί στην ανάλυση της κερδοφορίας του πελάτη και την εξέλιξη αυτής κατά τα τελευταία 3 έτη. Τα μεγέθη που ενδιαφέρουν τον αξιολογητή είναι τα ετήσια έσοδα και καθαρά κέρδη καθώς και το περιθώριο κέρδους όπως αυτά προκύπτουν από τις δηλώσεις ΦΠΑ και τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Συγκεκριμένα αξιολογούνται τα ακόλουθα:

- ⇒ Τα ετήσια έσοδα και καθαρά κέρδη του πελάτη σε σχέση με τη τάση που παρουσιάζουν τα τελευταία 3 έτη.
- ⇒ Τα ετήσια έσοδα και καθαρά κέρδη του πελάτη παρουσιάζονται σταθερά τη τελευταία 3ετία με διακυμάνσεις που δε ξεπερνούν το 5%.
- ⇒ Τα έσοδα του πελάτη είναι σε ικανοποιητικά επίπεδα κατά το τελευταίο έτος, παρουσίασαν όμως και σημαντικές διακυμάνσεις κατά τα προηγούμενα έτη.
- ⇒ Τα ετήσια έσοδα και καθαρά κέρδη του πελάτη παρουσιάζουν πτωτική πορεία.

2. Ικανότητα Εξυπηρέτησης Χρέους: Η ανάλυση αυτή αναφέρεται στα τελευταία 3 έτη και αποσκοπεί στη πρόβλεψη της ικανότητας εξυπηρέτησης χρέους. Για αυτό το λόγο χρησιμοποιείται ο δείκτης εξυπηρέτησης χρέους που εκφράζεται από το λόγο του καθαρού κέρδους προ φόρων προς τις συνολικές δανειακές υποχρεώσεις. Οι δείκτες αναφέρονται ως εξής:

- Ο δείκτης εξυπηρέτησης χρέους είναι πολύ καλός – Μεγαλύτερος από 3

- Ο δείκτης είναι μέτριος- Από 1,51- 3
- Ο δείκτης είναι χαμηλός- Από 0- 1.5
- Ο δείκτης είναι αρνητικός

2.1. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Στην παρούσα ενότητα παρατίθενται στοιχεία για τη συνολική επιχειρηματική εικόνα της επιχείρησης ή του επαγγελματία στην τοπική αγορά

Ενδεικτικά, στοιχεία που πρέπει να αναφερθούν είναι:

- ⬇ Ο τόπος εγκατάστασης του φορέα (έδρας και τυχόν υποκαταστημάτων) (π.χ. δυνατότητα ευχερούς πρόσβασης της πελατείας, χώρος parking σε θέση σε εμπορικό κέντρο της πόλης / περιοχής ή σε άλλο σημείο όπου βρίσκονται συναφείς επιχειρήσεις ή Δημόσιες Υπηρεσίες, κ.λ.π.).
- ⬇ Η φήμη και η παρουσία του φορέα στην περιοχή που δραστηριοποιείται, σύμφωνα με την εκτίμηση του Καταστήματος και διασταυρωμένες πληροφορίες που αντλούνται από την αγορά και το καταναλωτικό κοινό.
- ⬇ Η κατάσταση, η λειτουργικότητα και ο βαθμός αξιοποίησης των κτιριακών εγκαταστάσεων.
- ⬇ Το επίπεδο του τεχνολογικού και λοιπού εξοπλισμού (π.χ. σύγχρονος ή απαξιωμένος).
- ⬇ Ο βαθμός ανταπόκρισης -μέσα από συγκεκριμένες ενέργειες εκσυγχρονισμού στις απαιτήσεις της αγοράς και στην τάση του ανταγωνισμού.

Ευνόητο είναι ότι είναι δυνατόν να παρατεθούν και άλλα στοιχεία- πέραν των προαναφερομένων -εφόσον κρίνονται σημαντικά για την αξιολόγηση της επιχειρηματικής εικόνας της επιχείρησης ή του επαγγελματία.

2.2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΘΕΣΗ

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία για την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης ή του επαγγελματία στον κλάδο δραστηριοποίησης του και στο χώρο που δραστηριοποιείται. Ενδεικτικά, στοιχεία που πρέπει να αναφερθούν είναι:

- ⬇ Ομοειδείς επιχειρήσεις στην περιοχή που δραστηριοποιείται
- ⬇ Μεριδίο αγοράς στην περιοχή ή την ευρύτερη αγορά.
- ⬇ Το επίπεδο του ανταγωνισμού και η ικανότητα του φορέα για την αντιμετώπιση του.
- ⬇ Πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα του υπό δανειοδότηση φορέα σε σχέση με τους ανταγωνιστές (π.χ. πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα όσον αφορά:
  - ⬇ -τον τόπο εγκατάστασης
  - ⬇ -την ποιότητα των προσφερομένων προϊόντων / υπηρεσιών
  - ⬇ -τις τιμές των προσφερομένων προϊόντων / υπηρεσιών το δίκτυο διανομής)
- ⬇ Ο χαρακτήρας της αγοράς (κορεσμένη ή όχι).
- ⬇ Ευνόητο είναι ότι είναι δυνατόν να παρατεθούν και άλλα στοιχεία - πέραν των προαναφερομένων -εφόσον κρίνονται σημαντικά για την αξιολόγηση της ανταγωνιστικής θέσης της υπό δανειοδότηση επιχείρησης / επαγγελματία.

2.3. ΟΦΕΙΛΕΣ

Στην συγκεκριμένη ενότητα, θα παρουσιάσουμε τις οφειλές του εκάστοτε πελάτη προς την Αγροτική Τράπεζα αλλά και προς άλλες τράπεζες.

- ⬇ Οφειλές στην Α.Τ.Ε. val. / / 200.

	Ληξ/σμες οφειλές	Άληκτες οφειλές	Σύνολο
<u>ΒΡΑΧ/ΣΜΑ</u>			
-Πιστοδοτικό Όριο*			
-Δάνεια Αντεγγύησης για Ε/Ε*			
-Καλλιεργητικά			
<u>Μ/ΣΜΑ</u>			
-Στεγαστικά			
-Επενδυτικά			
<u>ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ</u>			
-Προσωπικά			
-Καταναλωτικά			
<u>-ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ **</u>			

ΣΥΝΟΛΟ			
---------------	--	--	--

* Θα αναφέρεται πέραν του υπολοίπου και το εγκριμένο όριο.

** Στις περιπτώσεις αιτημάτων ρύθμισης οφειλών θα αναφέρονται αναλυτικά σε κεφάλαιο, συμβατικούς τόκους και τόκους ποινής:

-Οι λογιστικοποιημένες οφειλές.

-Οι μη λογιστικοποιημένες οφειλές.

Σημείωση:

A) Θα παρατίθενται και οι οφειλές από δάνεια για τα οποία έχει παρασχεθεί η εγγύηση του πελάτη, εφόσον τα δάνεια αυτά έχουν καταστεί προβληματικά.

B) Για όλες τις οφειλές του πελάτη προς την Α.Τ.Ε. θα διαβιβάζονται οι σχετικές εκτυπώσεις από το μηχανογραφικό σύστημα που παρακολουθούνται τα δάνειά του.

↓ Οφειλές σε άλλες Τράπεζες

Θα αναφέρονται τα παρακάτω στοιχεία που θα προκύπτουν από τις επισυναπτόμενες βεβαιώσεις.

-Εγκριμένο Πιστοδοτικό όριο ή υπόλοιπο μ/σμου δανείου.

-Υπόλοιπο οφειλών (ενήμερο - ληξιπρόθεσμο).

-Ετήσια Δόση.

4.3. Οφειλές σε Τρίτους.

4.4. Δυσμενή στοιχεία.

4.5. Εμπορικές Πληροφορίες (όχι από Τειρεσία).

4.6. Συναλλακτική Τάξη στην ΑΤΕ , σε άλλες Τράπεζες εφόσον υπάρχουν στοιχεία και σε Τρίτους.

2.4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ - ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ

- 1) ΑΙΤΗΜΑ - ΣΚΟΠΟΣ (Αναλυτική Περιγραφή αιτήματος)
- 2) ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΙΣΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ (Ποσό που εγκρίθηκε, Ποσό που εκταμιεύθηκε)
- 3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ & ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ (1 ΕΤΟΥΣ) ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΦΟΡΕΑ
- 4) ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ - ΠΑΡΑΔΟΧΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟΨΗ ΤΟΥ Ο ΦΟΡΕΑΣ ΠΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ -ΕΞΟΔΑ - ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ- ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΟΦΕΙΛΩΝ.

- 1) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
- 2) ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
- 3) ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (Σύμφωνα με την απόφαση υπαγωγής ή τη τεχνικοοικονομική μελέτη)
- 4) ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
- 5) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ (5 ΕΤΩΝ) ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΦΟΡΕΑ
- 6) ΜΕΤΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ (Για αιτήματα ρύθμισης οφειλών)
- 7) ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ - ΠΑΡΑΔΟΧΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟΨΗ ΤΟΥ Ο ΦΟΡΕΑΣ

2.5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ / ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Αναγράφεται αναλυτικά η αξία των καλυμμάτων ανά σύμβαση και κατηγορία καλύμματος σύμφωνα με τον πίνακα 5 της Ε.Ο. 164/01, καθώς και ο χρόνος εκτίμησης, τόσο για τις υφιστάμενες οφειλές όσο και για το νέο αίτημα.

2.6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ (Υφιστάμενη- Αναμενόμενη)

- 1) ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- 2) ΑΛΛΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- 3) ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΟΜΙΛΟΥ
- 4) ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (σύμφωνα με την Ε.Ο. 91/02 ή όπως ορίζεται κάθε φορά)

1) ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ

- α. Επωνυμία - Νομική μορφή - Διακριτικός τίτλος - Α.Φ.Μ.
- β. Έτος ίδρυσης/ έναρξη λειτουργίας.
- γ. Έδρα επιχείρησης (Δ/ση - Πόλη - Τ.Κ.)
- δ. Μετοχικά, εταιρικό, συνεταιρικό κεφάλαιο.
- ε. Μέτοχοι, εταίροι, ποσοστό συμμετοχής, Α.Φ.Μ., και Α.Δ.Τ. για τους κυρίους μετόχους - εταίρους.
-Αριθμός μελών, αριθμός μερίδων, αξία μερίδας, προκειμένου για Συνεταιριστικές Οργανώσεις.
-Για ατομικές επιχειρήσεις θα αναφέρεται η ηλικία του φορέα και η διάδοχος κατάσταση του. στ. Διοικητικό συμβούλιο-Διευθυντικά στελέχη επιχείρησης ζ. (Όνο μ/μο, θέση, κατάρτιση).

2) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

- α. Ιστορικό επιχείρησης - Δραστηριότητες - Εμπειρία
- β. Επιχειρησιακή ικανότητα, οργανωτική, διοικητική επάρκεια,.
- γ. Απασχολούμενο προσωπικό (διοικητικό-εργατικό- τεχνικό, μόνιμο-έκτακτο).
- δ. Δυναμικότητα μονάδας (σύμφωνα με την άδεια και υφισταμένη), κατάσταση λειτουργίας εγκαταστάσεων.
- ε. Μερίδιο αγοράς της επιχείρησης στην περιοχή ή την ευρύτερη αγορά -Προοπτικές επιχειρήσεις,
- στ. Ανταγωνιστικές επιχειρήσεις στην περιοχή.
- ζ. Λοιπά στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση του αιτήματος.

3) ΟΦΕΙΛΕΣ -ΠΟΡΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ - ΣΥΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Στις περιπτώσεις αιτημάτων ρύθμισης οφειλών θα αναφέρονται αναλυτικά οι λογιστικοποιημένες και μη οφειλές του πελάτη σε κεφάλαιο, συμβατικούς τόκους και τόκους ποινής.

β. Ετήσια επιβάρυνση από τοκοχρεολυτικές δόσεις επόμενης τριετίας

γ. Εγκριμένο όριο Ε.Ε.- Κατηγορία-Υπόλοιπο

δ. Στοιχεία κίνησης χρηματοδοτήσεων τελευταίας τριετίας (ποσό που εγκρίθηκε, ποσό που απορροφήθηκε, τυχόν ανοίγματα-αιτιολόγηση).

ε. Ύπαρξη δυσμενών στοιχείων - Αιτιολόγηση

στ. Σχολιασμός τυχόν ρυθμίσεων

ζ. Οφειλές σε άλλες Τράπεζες (σύμφωνα με βεβαιώσεις ή υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 για τη μη ύπαρξη οφειλών σε άλλες Τράπεζες)

Στις βεβαιώσεις ή στην υπεύθυνη δήλωση, θα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

-Εγκριμένο πιστοδοτικό όριο ή υπόλοιπο μεσομακροπροθέσμων δανείων

-Υπόλοιπο οφειλών (ενήμερο - ληξιπρόθεσμο), ετήσια δόση

-Διασφάλιση οφειλών.

η. Αιτιολόγηση ληξ/σμων οφειλών - Προβλέψεις ρευστοποίησης. Θα αναφέρονται οι τυχόν ληξ/σμες οφειλές των τελευταίων 5 ετών στην Α.Τ.Ε., σε άλλες Τράπεζες και τρίτους (εφόσον αυτές είναι γνωστές) καθώς και ο χρόνος αποπληρωμής των.

θ. Χαρακτηρισμός συναλλακτικής τάξης φορέα,

4) ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Αναγράφεται αναλυτικά η εμπορική αξία των καλυμμάτων ανά σύμβαση και κατηγορία καλύμματος σύμφωνα με τον πίνακα 5 της ΕΟ 164/01, καθώς και ο χρόνος εκτίμησης, τόσο για τις υφιστάμενες οφειλές όσο και για το νέο αίτημα.

Π.χ.

1. Υφιστάμενες οφειλές

Λογιστικό 30/6/02

	Ποσά σε Ευρώ		
	Συμβάσεις		
	1	2	3
<u>Οφειλόμενο υπόλοιπο</u>			
<u>ανά σύμβαση</u>	5000	3000	4000
<u>Κατηγορία καλύμματος</u>			
Π.χ. Αστικά ακίνητα	6000	3000	
Γήπεδα –Οικόπεδα	0	2000	
Τίτλοι ΠΑΕΓΑΕ	0	0	8000

Η εκτίμηση των αστικών ακινήτων έγινε το 1998, η εκτίμηση των λοιπών ακινήτων το 2000

2. Νέα χορήγηση

Αιτούμενο ποσό	70.000
Αστικά ακίνητα	60.000
Μεταχρον. Επιταγές (ονομ. αξία)	50.000

Η εκτίμηση των αστικών ακινήτων έγινε το 2002.

5) ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ Ή ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΜΕΣΩ Α.Τ.Ε.

Αναφέρονται **αναλυτικά** οι τραπεζικές εργασίες που γίνονται ή θα γίνουν (για τους νέους πελάτες) με την ΑΤΕ και τον Όμιλο εταιριών της ΑΤΕ, καθώς και το επίπεδο συνεργασίας του πελάτη (πλήρης, μερική, χαμηλή Ε.Ο. 91/02).

Για αιτήματα δανείων με επιτόκιο libor ή euribor θα συμπληρώνεται ο πίνακας υπολογισμού αποδοτικότητας της Ε.Ο. 134/01.

6) ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ

1. Επενδυτικά δάνεια

α. Συνοπτική περιγραφή αιτήματος, βασικά στοιχεία κόστους, χρηματοδοτικό σχήμα επένδυσης σύμφωνα με τα στοιχεία του φορέα, εφόσον αυτά κινούνται σε αποδεκτά όρια - τυχόν παρατηρήσεις. Στις περιπτώσεις που το Κατάστημα έχει θετική άποψη για το αίτημα, αδυνατεί όμως να εκτιμήσει το κόστος της επένδυσης (ύψος, ιδιαιτερότητας επένδυσης) θα εφαρμόζονται οι οδηγίες της Εγκυκλίου 123/01.

β. Λοιπά στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση του αιτήματος (τιμές διάθεσης κ.λ.π.).

2. Ρύθμιση οφειλών

α. Αιτούμενο να ρυθμισθεί ποσό, μέτρα οικονομικής εξυγίανσης που προτείνονται από τον φορέα.

3. Χρηματοδοτήσεις

α. Σκοπός χρηματοδότησης - αιτούμενο ποσό.

β. Λοιπά στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση του αιτήματος (τιμές διάθεσης κλπ.).

7) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (με βάση τα στοιχεία του φορέα)

1. Επενδυτικά δάνεια / Ρύθμιση οφειλών

Προβλεπόμενα αποτελέσματα Ζετίας σύμφωνα με τα στοιχεία του φορέα, σχολιασμός των παραμέτρων - παραδοχών που λαμβάνονται υπόψη από τον φορέα (εφόσον είναι δυνατός). Στην περίπτωση αιτημάτων ρύθμισης οφειλών σχολιασμός των μέτρων οικονομικής εξυγίανσης που προτείνει ο φορέας, πρόβλεψη για τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

2. Κεφάλαιο Κίνησης - Χρηματοδοτήσεις

Προβλεπόμενα αποτελέσματα εκμετάλλευσης (για ένα έτος) σύμφωνα με τα στοιχεία του φορέα, σχολιασμός των παραμέτρων - παραδοχών που λαμβάνονται υπόψη από τον φορέα, (εφόσον είναι δυνατός).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ

3.1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΑΞΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΙΜΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ

Στη συγκεκριμένη ενότητα θα αναφερθούμε, στον τρόπο με τον οποίο η τράπεζα αξιολογεί τα καλύμματα, του εκάστοτε πελάτη.

Οι αξίες που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των καλυμμάτων ορίζονται ως εξής:

1. Ονομαστική αξία

■ Έντοκα γραμμάτια και Ομόλογα μηδενικού επιτοκίου (zero coupon)

Η ονομαστική αξία ισούται με την αναγραφόμενη στον τίτλο αξία, η οποία είναι εισπράξιμη στη λήξη του τίτλου. Σε κάθε άλλη όμως χρονική στιγμή μεταξύ της έκδοσης και της λήξης του τίτλου η ονομαστική αξία ισούται με την παρούσα αξία, η οποία υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{Παρούσα αξία} = \text{Ονομαστική αξία} / (1 + i)^n$$

όπου i είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο και n είναι ο αριθμός των χρονικών περιόδων έως τη λήξη του εντόκου γραμματίου ή του ομολόγου μηδενικού επιτοκίου.

■ Ομόλογα

Η ονομαστική αξία ισούται με την αναγραφόμενη στον τίτλο αξία πληρωτέα στην έκδοση του τίτλου. Σε κάθε άλλη όμως χρονική στιγμή μεταξύ της έκδοσης και της λήξης του τίτλου, η ονομαστική αξία προσαυξάνεται με τους δεδουλευμένους τόκους του τοκομεριδίου του τίτλου.

■ Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων

Η ονομαστική αξία ισούται με την ημερήσια αξία των μεριδίων, όπως αυτή παρουσιάζεται στον οικονομικό τύπο σε ημερήσια βάση.

■ Απαιτήσεις

Η ονομαστική αξία ισούται με την αξία των τιμολογίων ή των λοιπών παραστατικών που τεκμηριώνουν την απαίτηση.

2. Χρηματιστηριακή αξία

Μετοχές και χρεόγραφα διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες αγορές (π.χ. ΧΑΑ), που χρησιμοποιούνται ως καλύμματα, αποτιμώνται με βάση την τρέχουσα αξία όπως αυτή

διαμορφώνεται κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων των αγορών και παρουσιάζεται στον οικονομικό τύπο σε ημερήσια βάση.

3. Εσωτερική λογιστική αξία

Η εσωτερική λογιστική αξία προκύπτει από τη διαίρεση των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης προς τον αριθμό των μετοχών ή των μεριδίων. Ως ίδια κεφάλαια λαμβάνονται το μετοχικό κεφάλαιο, τα αποθεματικά, οι επιχορηγήσεις, τα αποτελέσματα εις νέον και τυχόν κρατήσεις για γενικούς κινδύνους. Με βάση την εσωτερική λογιστική τους αξία αποτιμώνται οι μη εισηγμένες μετοχές, που χρησιμοποιούνται ως καλύμματα.

4. Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία

Στις περιπτώσεις της αξιολόγησης εμπορευμάτων και άλλων παρόμοιων στοιχείων, λαμβάνεται υπόψη η αξία που θα εισπραχθεί σε περίπτωση ρευστοποίησής τους, μείον τυχόν έξοδα πώλησης κλπ.

5. Εμπορική αξία

Η εμπορική αξία των κινητών και ακινήτων περιουσιακών στοιχείων ισούται με την εύλογη αγοραία αξία όπως αυτή προσδιορίζεται κάτω από ομαλές συνθήκες της αγοράς μείον τυχόν έξοδα πώλησης κλπ. Η εμπορική αξία εκτιμάται από ειδικούς της αγοράς- εξωτερικούς συνεργάτες ή εκτιμητές» υπαλλήλους ΑΤΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εκτίμησης της Αξίας Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων (Ε.Ο. 120/01).

6. Αντικειμενική αξία

Η αντικειμενική αξία των ακινήτων προσδιορίζεται από τις φορολογικές αρχές, αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα και απεικονίζεται στους πίνακες αντικειμενικού προσδιορισμού που εκδίδει το Υπουργείο Οικονομικών. Λαμβάνεται ως βάση υπολογισμού της αξίας των ακινήτων για τα οποία δεν υπάρχει ή δεν προσδιορίζεται εύκολα η εμπορική τους αξία και ουσιαστικά αποτελεί μια προσέγγιση ή σε ορισμένες περιπτώσεις μια ένδειξη της πραγματικής τους αξίας. Ο προσδιορισμός της αντικειμενικής αξίας έχει ελεκταθεί πλέον σχεδόν σε όλη την επικράτεια και αναγράφεται απαραίτητα σε όλα τα εκτιμητήρια.

7. Κόστος αγοράς

Το κόστος αγοράς, το οποίο προκύπτει από τα σχετικά παραστατικά, λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της αξίας κάλυψης των μηχανημάτων και του εξοπλισμού λόγω του ότι είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η εμπορική τους αξία. Σημειώνεται όμως ότι θα πρέπει στην αξιολόγηση της αξίας τους να λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράγοντες όπως τυχόν υπερτιμολογήσεις, κακή κατάσταση κλπ.

3.2. ΈΝΤΥΠΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ / ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΟΣ

Τα Καλύμματα που λαμβάνονται κατά τη χορήγηση μιας πιστοδότησης πρέπει υποχρεωτικά να καταχωρούνται στο μηχανογραφικό σύστημα, για τη συνεχή παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας. Η διαδικασία καταχώρησης/ εισαγωγής τους αναφέρεται αναλυτικά στην Εγκύκλιο για τη λειτουργία του συστήματος PROFITS (167/01).

Τα δεδομένα που απαιτούνται για την καταχώρηση και τον επιμερισμό των καλυμμάτων στο υποσύστημα Καλυμμάτων του "PROFITS" εμπεριέχονται στα παρακάτω έντυπα :

- ✚ Έντυπο Καταχώρησης Καλύμματος
- ✚ Έντυπο Καταχώρησης Επιμερισμού Καλύμματος

Για τον επιμερισμό των καλυμμάτων, σημειώνεται ειδικότερα:

-Στις περιπτώσεις διασφάλισης δανείων με Πιστοδοτικό Όριο (Π.Ο.), στο λογαριασμό ή στους λογαριασμούς, θα επιμερίζεται-εφόσον επαρκεί- ποσό της απομειωμένης αξίας ίσο με το Πιστοδοτικό Όριο.

-Στις περιπτώσεις επενδυτικών δανείων στα οποία δεν έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση (βρίσκονται στο στάδιο της απόδοσης), θα επιμερίζεται ποσό απομειωμένης αξίας ίσο, εφόσον επαρκεί, με το όριο του λογαριασμού.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα προαναφερθέντα έντυπα μαζί με περιγραφή-επεξήγηση των πεδίων που περιλαμβάνονται.

3.2.1. Πληροφορίες για την ορθή καταγραφή του εντύπου καταχώρησης Καλύμματος

- **Τύπος Καλύμματος:** Ελέγχεται αν έχει συμπληρωθεί σωστά ο κωδικός και η περιγραφή του τύπου καλύμματος σε σύγκριση με το Έγγραφο Σύστασης Καλύμματος (υποθήκη, πινάκιο εκχώρησης αξιών, συμβάσεις εκχωρημένων απαιτήσεων) και το Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος.
- **Νόμισμα Καλύμματος:** Ελέγχεται αν έχει συμπληρωθεί σωστά το νόμισμα του καλύμματος, το οποίο πρέπει να είναι σε Ευρώ ή σε άλλο ξένο νόμισμα, σε σύγκριση με το Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος..
- **Εκτιμώμενη Αξία (Εμπορική, Ονομαστική, κ.λ.π. αξία):** Ελέγχεται αν έχει συμπληρωθεί σωστά στο έντυπο σε σχέση με το αντίστοιχο αναγραφόμενο ποσό (εμπορικής, ονομαστικής κλπ αξίας), που θα έχει μετατραπεί σε Ευρώ, όπως αναγράφεται στο Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος. Αν ο τύπος καλύμματος είναι 4000 (μηδενικό κάλυμμα) θα είναι ίση με το 1, ενώ αν ο τύπος καλύμματος είναι 3999 (προσωπική εγγύηση) θα αναγράφεται το ανώτερο ποσό που μπορεί να πάρει ο πελάτης αυτός με προσωπική εγγύηση.
- **Εκτιμώμενη Απομειωμένη Αξία:** Υπολογίζεται από το σύστημα (δεν συμπληρώνεται).
- Σε περίπτωση που για κάποιο κάλυμμα, μέρος της εκτιμώμενης απομειωμένης αξίας διασφαλίζει απαιτήσεις τρίτων πλην ΑΤΕ ή έχει εγγραφεί υποθήκη για ποσό μικρότερο της εκτιμώμενης απομειωμένης που προκύπτει με βάση την εκτιμώμενη αξία του καλύμματος, τότε στα σχόλια θα συμπληρώνεται το ποσό της απομειωμένης αξίας προς επιμερισμό που απομένει μετά την αφαίρεση (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα) των αντίστοιχων ποσών εξαιτίας των παραπάνω λόγων, καθώς και οι λόγοι. Η διαδικασία περιγράφεται στο κεφ. 3.4 του σώματος του Εγχειριδίου.
- **Κωδικός καλύμματος:** Ελέγχεται, για ορισμένους τύπους καλυμμάτων, αν έχει συμπληρωθεί σωστά στο έντυπο σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος. Μπορεί να είναι ο Αρ. Πρωτ. της περίληψης εγγραφής υποθήκης ή οι αριθμοί αξιών που δόθηκαν στις επιταγές προς είσπραξη.
- **Αιτιολογία:** Δεν συμπληρώνεται στο έντυπο (επιλέγεται από τη λίστα στο PROFITS).

- **Υπεύθυνος:** Ελέγχεται, για ορισμένους τύπους καλυμμάτων, αν έχει συμπληρωθεί σωστά στο έντυπο σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος²⁰.
- **Ημερομηνία Αξιολόγησης Καλύμματος:** Ελέγχεται, για ορισμένους τύπους καλυμμάτων, αν έχει συμπληρωθεί σωστά σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος.
- **Ημερομηνία Επόμενης αξιολόγησης Καλύμματος:** Ελέγχεται, για ορισμένους τύπους καλυμμάτων, αν έχει συμπληρωθεί σωστά στο έντυπο σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος.
- **Υποθηκοφυλακείο ή Ενεχυροφυλακείο.** Ελέγχεται, για ορισμένους τύπους καλυμμάτων, αν έχει συμπληρωθεί σωστά στο έντυπο σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Σύστασης Καλύμματος. Σε περίπτωση ναυτικών υποθηκών/ ενεχύρων αναγράφεται το αντίστοιχο Λιμεναρχείο.

3.2.2. Πληροφορίες για την ορθή αποτύπωση του εντύπου καταχώρησης επιμερισμού καλύμματος

- **Αριθμός Λογαριασμού:** Ελέγχεται αν έχει συμπληρωθεί σωστά στο έντυπο σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Επιμερισμού Καλύμματος.
- **Ποσό Εκτιμώμενης Αξίας Καλύμματος:** Δε συμπληρώνεται παρά μόνο στον τύπο καλύμματος 4000, ίσο με το Ι και στον τύπο 3999 με την πραγματική αξία του καλύμματος.
- **Εκτιμώμενη Απομειωμένη Αξία Καλύμματος:** Ελέγχεται αν έχει συμπληρωθεί σωστά σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Επιμερισμού Καλύμματος (δηλαδή να είναι ίση μικρότερη). Στους τύπους καλύμματος 3999 και 4000 είναι μηδέν.

➤ Σε περίπτωση που για κάποιο κάλυμμα μέρος της εκτιμώμενης απομειωμένης του αξίας διασφαλίζει απαιτήσεις τρίτων πλην ΑΤΕ οι οποίες προηγούνται σε σειρά ή έχει εγγραφεί υποθήκη για ποσό μικρότερο της εκτιμώμενης απομειωμένης, που προκύπτει με βάση την

²⁰ Στην περίπτωση που στο έγγραφο αναγράφεται το ονοματεπώνυμο πρέπει να αντιστοιχεί με τον κατάλληλο κωδικό του συγκεκριμένου υπαλλήλου που είναι ο υπεύθυνος παρακολούθησης του λογαριασμού.

εκτιμώμενη αξία του καλύμματος, τότε το ποσό της απομειωμένης αξίας προς επιμερισμό θα υπολογίζεται σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία :

➤ Από την εκτιμώμενη απομειωμένη αξία, όπως έχει υπολογιστεί στην καταχώρηση του καλύμματος, θα αφαιρείται το ποσό που διασφαλίζει απαιτήσεις τρίτων π.χ. άλλων Τραπεζών που προηγούνται προσαυξημένο κατά 40% (υπόψη η Εγκ. 164/2001 σελ. 10).

➤ Θα ελέγχεται αν το ποσό που απομένει είναι μεγαλύτερο, μικρότερο ή ίσο από το ποσό της

υποθήκης που έχει εγγραφεί υπέρ της ΑΤΕ και

➤ Θα ελέγχεται αν το πεδίο της εκτιμώμενης απομειωμένης αξίας έχει συμπληρωθεί με το μικρότερο μεταξύ των παραπάνω.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :

Έστω κάλυμμα υποθήκη σε γεωργικό ακίνητο εκτιμώμενης αξίας 100 μονάδων. Επί του ακινήτου (συντελεστής :0,70 =(1-0,3)) αυτού έχει εγγραφεί Α' υποθήκη υπέρ τρίτων για ποσό 10 μονάδων. Ανάλογα με το ποσό της Β' υποθήκης που έχει εγγραφεί υπέρ ΑΤΕ η εκτιμώμενη απομειωμένη αξία προς επιμερισμό θα προσδιοριστεί όπως φαίνεται στους ακόλουθους πίνακες:

Ποσό	Εκτιμώμενη αξία	Εκτιμώμενη απομειωμένη αξία	Α' Υποθήκες άλλων Τραπεζών, ή υπόλοιπο οφειλών σύμφωνα με πρόσφατη βεβαίωση (με βάση την Εγκ. 164/2001). ²¹	Υποθήκη ΑΤΕ	Εκτιμώμενη απομειωμένη αξία προς επιμερισμό	Εκτιμώμενη αξία (θα υπολογιστεί αυτόματα από το σύστημα)
(1)	(2)=(1)Xσυντελ. Απομείωσης	(3)	(4)	(5)=4-3	(6)=(5):Συντ. Απομ.	
1 ^η	100	70	10*1,4=14	70 ή > =56	56 = (70-14)	80=(56/0,7)

²¹ Υπόψη η σημείωση για την εκτιμώμενη απομειωμένη αξία.

2η	100	70	$10 \cdot 1,4 = 14$	50 ή <56	$50 < (70-14)$	$71,43 = (50/0,7)$

Δηλαδή στη δεύτερη περίπτωση επειδή το ποσό της υποθήκης της ΑΤΕ (έστω 50) είναι μικρότερο από το ποσό που απομένει μετά την αφαίρεση του ποσού που διασφαλίζει τις απαιτήσεις τρίτων ($70-14=56$) συμπληρώνουμε το ποσό της εκτιμώμενης αξίας προς επιμερισμό με το 50.

Αν το ίδιο κάλυμμα διασφαλίζει περισσότερα του ενός δάνεια θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας τα ακόλουθα:

- ❖ Το σύνολο της εκτιμώμενης απομειωμένης αξίας όλων των επιμερισμών θα πρέπει να
- ❖ είναι ίσο ή μικρότερο της απομειωμένης αξίας προς επιμερισμό.
- ❖ Ο επιμερισμός θα γίνεται με βάση τη χρονική σειρά που γράφτηκαν οι υποθήκες στις
- ❖ συμβάσεις.
- ❖ Κατά προτεραιότητα θα καλύπτεται το λογιστικό υπόλοιπο κάθε λογαριασμού και εφόσον περισσεύει από το κάλυμμα απομειωμένη αξία θα καλύπτονται και οι μη λογιστικοποιημένες οφειλές.
- ❖ Στις περιπτώσεις διασφάλισης δανείων με Πιστοδοτικό Όριο (Π.Ο.), στο λογαριασμό ή τους λογαριασμούς θα επιμερίζεται, εφόσον επαρκεί, ποσό της απομειωμένης αξίας ίσο με το Πιστοδοτικό Όριο. Επίσης, για επενδυτικά δάνεια στα οποία δεν έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση (βρίσκονται στο στάδιο της απόδοσης), θα επιμερίζεται, εφόσον επαρκεί, ποσό απομειωμένης αξίας ίσο με το όριο του λογαριασμού.

• **Ημερομηνία Λήξης Καλύμματος:** Ελέγχεται, για ορισμένους τύπους καλυμμάτων, αν έχει συμπληρωθεί σωστά σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος.

• **Αριθμός Συσχέτισης:** Ελέγχεται, για ορισμένους τύπους καλυμμάτων, αν έχει συμπληρωθεί σωστά σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο στο Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος π.χ. αριθμός πινακίου ή αριθμοί επιταγών.

Κωδικός Πελάτη (για υπολογισμό εκτιμώμενης ζημίας): Ελέγχεται ο κωδικός πελάτη (αριθμητικό μέρος του short name). Εφόσον υπάρχουν συνοφειλέτες ή και εγγυητές συμπληρώνεται ο κωδικός πελάτη - εγγυητή του οποίου το ΣΕΑ χρησιμοποιούμε για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης ζημίας και μπορεί να είναι εγγυητής ή άλλος οφειλέτης.

3.3. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ-ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

Καλύμματα είναι οι κάθε μορφής διασφαλίσεις που είναι δυνατόν να λαμβάνονται κατά τη χορήγηση πιστοδοτικών προϊόντων, με σκοπό τη μείωση του ενδεχόμενου κινδύνου να υποστεί ζημιές η Τράπεζα, λόγω της αδυναμίας του πελάτη να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς αυτήν. Ενδεικτικά, οι διασφαλίσεις κρίνονται αναγκαίες σε περιπτώσεις, όπως:

- ❖ Ο πελάτης δεν ικανοποιεί τα αναγκαία κριτήρια ως προς το βαθμό της πιστοληπτικής του ικανότητας, αλλά η Τράπεζα επιθυμεί τη συνεργασία μαζί του
- ❖ Η επιχείρηση βρίσκεται στα πρώτα στάδια λειτουργίας της και δεν υπάρχουν ακόμη οι ενδείξεις που να δικαιολογούν την πεποίθηση του πελάτη ως προς την επιτυχή εξέλιξή της,
- ❖ Η φύση και το μέγεθος της χορήγησης είναι τέτοια, που χρειάζεται επιπρόσθετη διασφάλιση εκτός όσων από τις οικονομικές δυνατότητων του πιστούχου
- ❖ Γίνεται ρύθμιση οφειλών πριν από τη μεταφορά τους σε καθυστέρηση.

Η ύπαρξη και η ποιότητα των καλυμμάτων λαμβάνονται υπόψη για τη συνολική εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου κατά το στάδιο της αξιολόγησης του πελάτη, αλλά δεν αποτελούν τον καθοριστικό παράγοντα για την έγκριση και την υλοποίηση μιας σύμβασης χορήγησης.

Κατηγορίες Διασφαλίσεων

Οι συνήθεις κατηγορίες καλυμμάτων αφορούν στις εξής βασικές κατηγορίες: /

- ❖ Υποθήκες - Προσημειώσεις
  - ❖ Ενεχυριάσεις
  - ❖ Εκχωρήσεις απαιτήσεων, εμπορευμάτων και ασφαλιστήριων συμβολαίων πελατών
- Εγγυήσεις

Επισημαίνεται ότι η χορήγηση πιστοδοτήσεων με μόνη την Προσωπική Εγγύηση σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί κάλυμμα, υπό την έννοια του ρευστοποιήσιμου περιουσιακού στοιχείου, αλλά απορρέει αποκλειστικά και μόνο από την υψηλή φερεγγυότητα του ίδιου του πελάτη και την οικονομική του επιφάνεια.

3.4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Η παροχή διασφαλίσεων θα πρέπει να εστιάζεται κατ' αρχήν στη λήψη άμεσα ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων. Επισημαίνεται ακόμη ότι, με δεδομένους τους περιορισμούς ανά κατηγορία πιστοδοτικού προϊόντος, θα πρέπει -εφόσον υπάρχει δυνατότητα- τα προσφερόμενα καλύμματα να επιλέγονται ανάλογα με το βαθμό ευκολίας ρευστοποίησης τους. Καθοριστικά επίσης είναι και τα ακόλουθα κριτήρια:

- ❖ Η φύση του πιστοδοτικού προϊόντος (επιχειρηματικά δάνεια, χορηγήσεις σε ιδιώτες, χορηγήσεις σε αγρότες κ.λ.π.)
- ❖ Η χρονική διάρκεια του δανείου (κεφάλαια κίνησης, επενδυτικά δάνεια κ.λ.π.)
- ❖ Η πιστοληπτική ικανότητα και η προσωπική οικονομική κατάσταση του πελάτη
- ❖ Η διαθεσιμότητα, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και η δυνατότητα εκποίησης των παρεχόμενων καλυμμάτων αναφορικά με το χρόνο και το κόστος της εκποίησης.
- ❖ Το ποσό της χορήγησης.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται τα καλύμματα που είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν ανά (γενική) κατηγορία πελάτη και πιστωτικού προϊόντος, εκτός κι αν διαφορετικά αναφέρεται στις οδηγίες των επιμέρους πιστοδοτικών προϊόντων ή στις κατά περίπτωση εγκριτικές διαταγές.

Επιπλέον σημειώνεται ότι

-Ως Κεφάλαια Κίνησης παρακολουθούνται και τα Δάνεια έναντι επιχορήγησης - δεδομένης της δυσκολίας παρακολούθησης των μετοχών, μεριδίων, Αμοιβαίων Κεφαλαίων ή με φειδώ χρήση τους και η παρακολούθησή τους στη συνέχεια με ιδιαίτερη προσοχή και συστηματικότητα.

Πίνακας 1. Αγρότες και Ατομικές αγροτικές επιχειρήσεις

Πιστοδοτικό προϊόν	Είδος καλύμματος
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Βραχυπρόθεσμα αγροτ. Τομέα ➤ Αγροκάρτα ➤ Κεφάλαιο Κίνησης ➤ Εγγυητικές Επιστολές	Όλες οι κατηγορίες Καλυμμάτων εκτός από : Παραστατικά εγχώριου ή εισαγωγικού factoring με ασφαλιστική κάλυψη (Α/Α:3 ^α), Εκχώρηση μισθού (Α/Α:5), Μη εισηγμένες μετοχές(Α/Α:8), Εκχωρημένες Απαιτήσεις

	πελατών, Συμβάσεις με Δημόσιο/διευρυμένο Δημόσιο και λοιπούς, Παραστατικά εξαγωγικού factoring και εισαγωγικού / εγχώριου χωρίς ασφαλιστική κάλυψη, Εκχώρηση απαιτήσεων πελατών εταιριών LEASING με διάρκεια σύμβασης πάνω από Ζετία (Α/Α: 9 και 10),
--	---

Καλύμματα ανά γενική κατηγορία Πελάτη & Πιστοδοτικού προϊόντος

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Επενδυτικά ➤ Ρυθμίσεις 	<p>Όλες οι κατηγορίες Καλυμμάτων εκτός από :</p> <p>Παραστατικά εγχώριου ή εισαγωγικού factoring με ασφαλιστική κάλυψη (Α/Α:3^ο), Εκχώρηση μισθού (Α/Α:5).Μη εισηγμένες μετοχές (Α/Α:8), Μετά χρονολογημένες επιταγές, Συναλ/κές(Α/Α:6), Εκχωρημένες Απαιτήσεις πελατών, Συμβάσεως με Δημόσιο/διευρυμένο Δημόσιο και λοιπούς, Παραστατικά εξαγωγικού factoring και εισαγωγικού / εγχώριου χωρίς ασφαλιστική κάλυψη, Εκχώρηση απαιτήσεων πελατών εταιριών LEASING με διάρκεια σύμβασης πάνω από Ζετία (Α/Α: 9 και 10), Ιχθυοπληθυσμός (με ασφαλιστήριο εκχωρημένο στην ΑΤΕ; (Α/Α: 19), Εμπορεύματα, α & βοηθητικές ύλες ή Ειδική ανέκκλητη πάγια εντολή Α*Μ (Α/Α:23), Τίτλοι ΠΑΕΓΑΕ - κοινό ενέχυρο (Α/Α:24)</p>
	<p>Δέσμευση καταθέσεων, Εγγύηση Δημοσίου ή απαιτήσεις από Δημόσιο (Α/Α:1), Τίτλοι Δημοσίου, μερίδια αμοιβαίων σταθερού εισοδήματος, Ε/Ε Τραπεζών & Ασφαλιστικών Οργανισμών, Δέσμευση καταθέσεων σε συνάλλαγμα (Α/Α:2), Γεωργική γη, Έγχειρες βελτιώσεις (Α/Α:11), Αστικά και μη ακίνητα (Α/Α:12&13)</p>
	<p>Όλες οι κατηγορίες Καλυμμάτων εκτός από :</p> <p>Παραστατικά εγχώριου ή εισαγωγικού factoring με ασφαλιστική κάλυψη (Α/Α:3^ο), Νόμμο εκχωρητές Επιχορηγήσεις-επιδότησεις βεβαίου ύψους (Α/Α:4), Εκχώρηση μισθού (Α/Α:5), Μεταχρονολογημένες επιταγές, Συναλ/τικές (Α/Α:6), Μη εισηγμένες μετοχές(Α/Α:8), Εκχωρημένες Απαιτήσεις πελατών, Συμβάσεις με Δημόσιο/διευρυμένο Δημόσιο και λοιπούς, Παραστατικά εξαγωγικού factoring και εισαγωγικού / εγχώριου χωρίς ασφαλιστική κάλυψη, Εκχώρηση απαιτήσεων πελατών εταιριών LEASING με διάρκεια σύμβασης πάνω από Ζετία (Α/Α: 9 και 10), Υδατοκαλλιέργειες (Α/Α: 15), Ζωικό και Φυτικό Κεφάλαιο (Α/Α:16-19), Λοιπά καλύμματα (Α/Α:20-26)</p>

Καλύμματα ανά γενική κατηγορία Πελάτη & Πιστοδοτικού προϊόντος

Πίνακας 2: Ιδιότητες

Πιστοδοτικό προϊόν	Είδος καλύμματος
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Βραχυπρόθεσμα αγροτ. τομέα ➤ Αγρόκαρτα ➤ Κεφάλαιο Κίνησης ➤ Εγγυητικές Επιστολές 	<p>Δέσμευση καταθέσεων, Εγγύηση Δημοσίου ή απαιτήσεις από Δημόσιο (Α/Α:1), Τίτλοι Δημοσίου, μερίδια αμοιβαίων σταθερού εισοδήματος, Ε/Ε Τραπεζών & Ασφαλιστικών Οργανισμών, Δέσμευση καταθέσεων σε συνάλλαγμα (Α/Α:2), Εισηγμένες μετοχές και μερίδια μετοχικών & μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων (Α/Α:7), Γεωργική γη, Έγχειες βελτιώσεις (Α/Α:11), αστικά και μη ακίνητα, (Α/Α:12&13), Γεωργοκτηνοτροφικές κατασκευές (Α/Α: 14), Χοίροι /Αγελάδες /Αιγοπρόβατα (Α/Α: 16), Πολυτεείς φυτείες χωρίς αξία γης (Α/Α: 17)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στεγαστικά 	<p>Δέσμευση καταθέσεων, Εγγύηση Δημοσίου ή απαιτήσεις από Δημόσιο (Α/Α: 1), Τίτλοι Δημοσίου, μερίδια αμοιβαίων σταθερού εισοδήματος, Ε/Ε Τραπεζών & Ασφαλιστικών Οργανισμών, Δέσμευση καταθέσεων σε συνάλλαγμα (Α/Α:2), Γεωργική γη, Έγχειες βελτιώσεις (Α/Α:11), Αστικά και μη ακίνητα (Α/Α:12&13)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Επενδυτικά ➤ Ρυθμίσεις 	<p>Όλες οι κατηγορίες Καλυμμάτων εκτός από: Παραστατικά εγχώριου ή εισαγωγικού factoring με ασφαλιστική κάλυψη (Α/Α:3^α), νόμιμα εκχωρητές Επιχορηγήσεις-επιδότησεις βέβαιου ύψους (Α/Α:4), Εκχώρηση μισθού (Α/Α:5),</p>

	<p>Μεταχρονολογημένες επιταγές, συναλλαγματικές (Α/Α:6), Μη εισηγμένες μετοχές (Α/Α:8), Εκχωρημένες Απαιτήσεις πελατών, Συμβάσεις με Δημόσιο/διευρυμένο Δημόσιο και λοιπούς, Παραστατικά εξαγωγικού factoring και εισαγωγικού / εγχώριου χωρίς ασφαλιστική κάλυψη, Εκχώρηση απαιτήσεων πελατών εταιριών ΓΕΑ8ΙΝ0 με διάρκεια σύμβασης πάνω από 3ετία (Α/Α: 9 και 10), Ιχθυοπληθυσμός (με ασφαλιστήριο εκχωρημένο στην ΑΤΕ,) (Α/Α:19), Εμπορεύματα, α' & βοηθητικές ύλες ή Ειδική ανέκκλητη πάγια εντολή Α*Μ (Α/Α:23), Τίτλοι ΠΑΕΙ'ΑΕ - κοινό ενέχυρο (Α/Α:24)</p>
--	--

<p>Καταναλωτικής Πίστης / Αγοράς μετοχών όχι στα πλαίσια της Καταναλωτικής Πίστης</p>	<p>Δέσμευση καταθέσεων. Εγγύηση Δημοσίου ή απαιτήσεις από Δημόσιο (Α/Α:1), Τίτλοι Δημοσίου. μερίδια αμοιβαίων σταθερού εισοδήματος, Ε/Ε Τραπεζών & Ασφαλιστικών Οργανισμών, Δέσμευση καταθέσεων σε συνάλλαγμα (Α/Α:2), Εισηγμένες μετοχές στον FTSE/ASE20 & μετοχές ΑΤΕ -Ομίλου της (Α/Α:3β), Εκχώρηση μισθού (Α/Α:5), Εισηγμένες μετοχές και μερίδια μετοχικών & μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων (Α/Α:7), Γεωργική γη, Έγχειρες βελτιώσεις (Α/Α: 11), αστικά και μη ακίνητα, (Α/Α:12&13)</p>
---	--

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

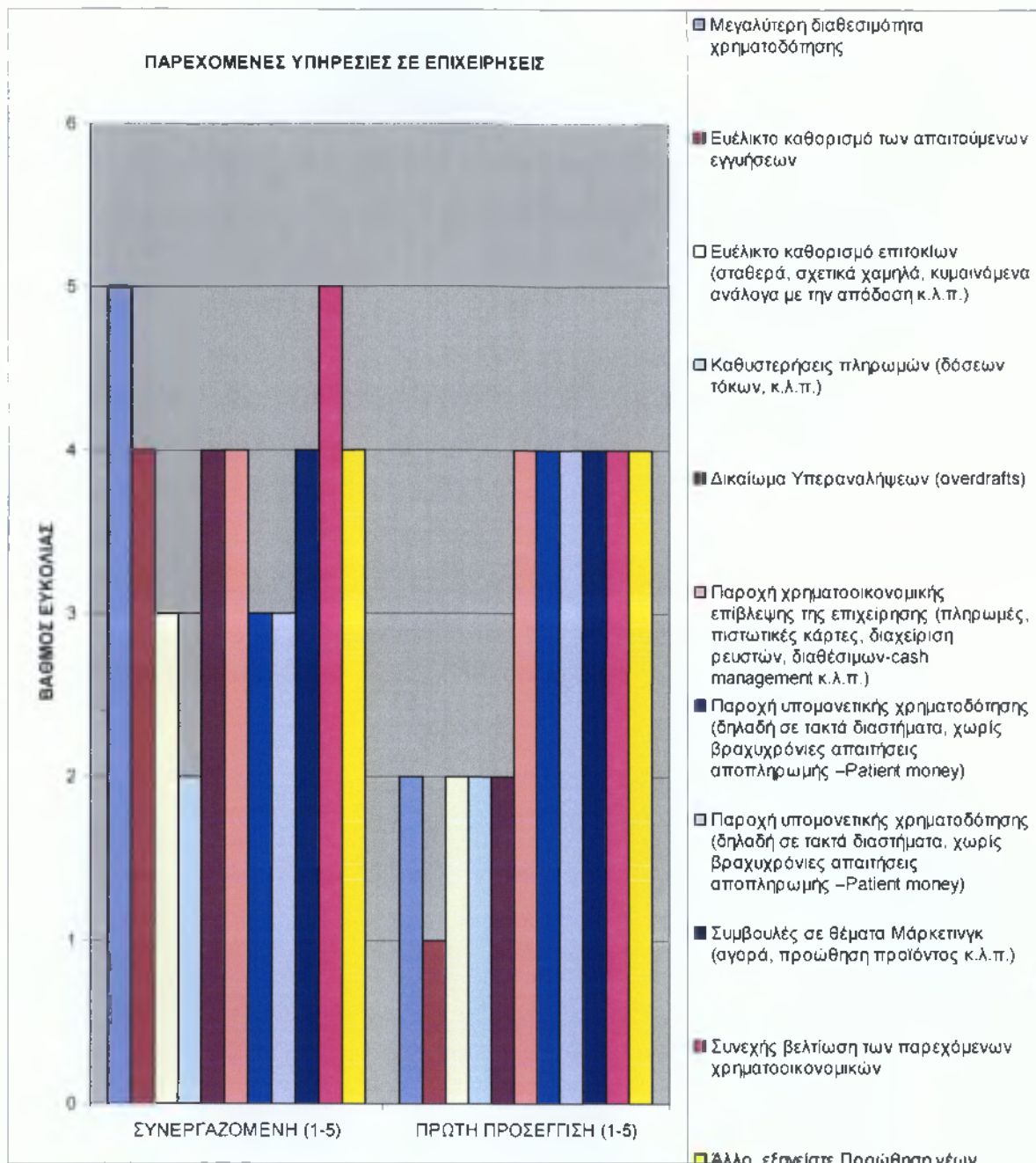
Στο ακόλουθο διάγραμμα αναφέρουμε τα είδη των επιχειρηματικών χρηματοδοτήσεων που προσφέρει το κατάστημα της Θήβας και τον βαθμό ευκολίας με την οποία παρέχεται η κάθε μια.

Παρατηρούμε ότι το συγκεκριμένο κατάστημα χρηματοδοτεί με μεγάλη ευκολία τις εξαγορές, συγχωνεύσεις και την είσοδο των επιχειρήσεων στο Χρηματιστήριο. Με βαθμό ευκολίας ίσο με 4 χρηματοδοτεί τις νέες επιχειρήσεις, τις μεγάλες, τις βιομηχανικές και την ανάπτυξη των νέων προϊόντων. Τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τις εμπορικές, καθώς και την χρηματοδότηση για επέκταση της επιχείρησης, τη χρηματοδότηση για τις καθημερινές ανάγκες της επιχείρησης και

τη βραχυχρόνια χρηματοδότηση τις χρηματοδοτεί με βαθμό ευκολίας ίσο με 3. Τέλος με δυσκολία χρηματοδοτεί επιχειρήσεις με πολλά χρόνια λειτουργίας στην αγορά.

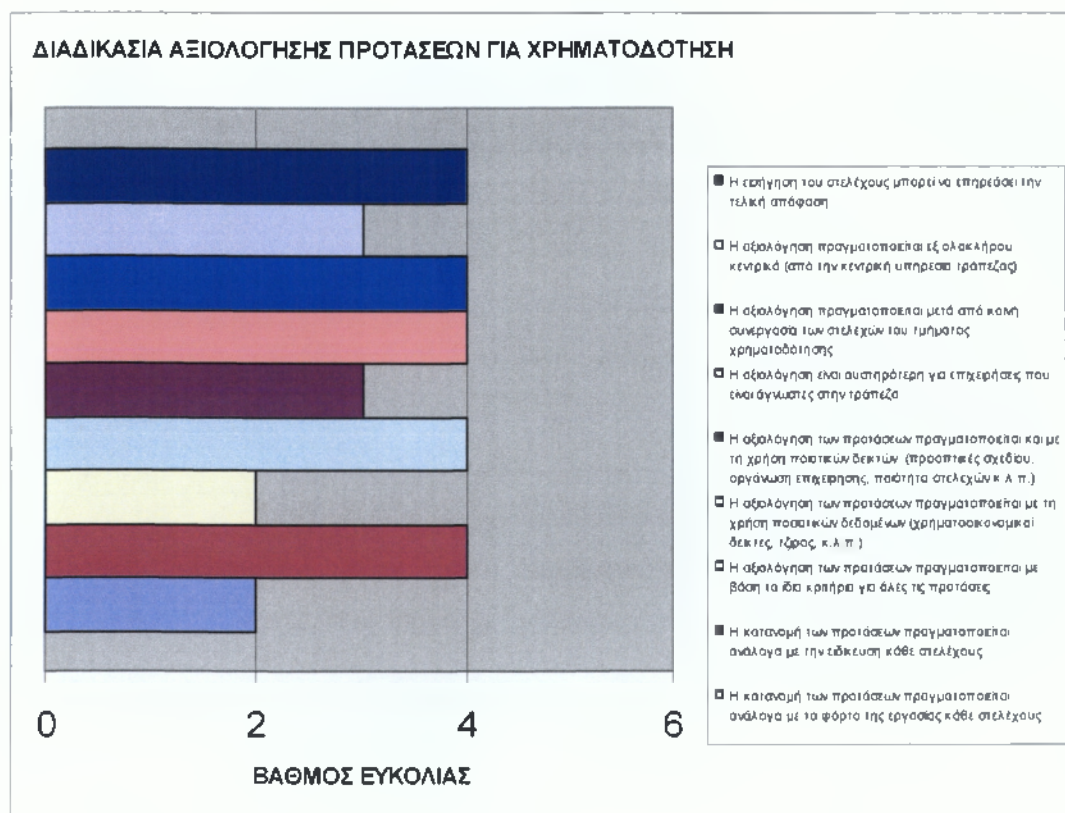
Στο δεύτερο διάγραμμα θα εξετάσουμε ποιες υπηρεσίες παρέχει το υποκατάστημα σε επιχειρήσεις που συνεργάζονται ήδη μαζί της και σε επιχειρήσεις που την προσεγγίζουν πρώτη φορά.

Βλέπουμε ότι η τράπεζα παρέχει τις υπηρεσίες της με μεγάλη ευκολία, στην επιχείρηση που συνεργάζεται ήδη μαζί της, όταν χρειάζεται μεγαλύτερη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης αλλά και στη βελτίωση των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών αναγκών. Αντίθετα σε επιχειρήσεις που την προσεγγίζουν πρώτη φορά δεν παρέχει μεγαλύτερη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης. Όσο αφορά τις ήδη συνεργαζόμενες παρέχει με σχετική ευκολία υπηρεσίες στον καθορισμό των απαιτούμενων εγγυήσεων, στις υπεραναλήψεις, στην χρηματοοικονομική επίβλεψη της

επιχείρησης, στις συμβουλές σε θέματα Μάρκετινγκ αλλά και στην προώθηση νέων προϊόντων χρηματοδότησης ή προϊόντων μεταφοράς δανείων από άλλες τράπεζες. Σε αντίθεση με την επιχείρηση που προσεγγίζει για πρώτη φορά την τράπεζα δεν υπάρχει καθόλου ευελιξία στον καθορισμό των απαιτούμενων εγγυήσεων και με λίγη ευκολία παρέχει δικαίωμα υπεραναλήψεων. Στην παροχή χρηματοοικονομικής επίβλεψης, στις συμβουλές σε θέματα Μάρκετινγκ και στη προώθηση νέων προϊόντων παρέχει με μεγαλύτερη ευκολία τις υπηρεσίες της. Σχετικά με τον ευέλικτο καθορισμό των επιτοκίων, την παροχή υπομονετικής χρηματοδότησης και την παροχή νομικών συμβουλών κ υπηρεσιών δεν υπάρχει μεγάλη ευκολία στις ήδη συνεργαζόμενες όσο στις επιχειρήσεις που την προσεγγίζουν πρώτη φορά. Τέλος στις καθυστερήσεις πληρωμών ο βαθμός ευκολίας είναι μικρός κ για τις δυο επιχειρήσεις.

Στο τρίτο διάγραμμα θα δούμε την διαδικασία με την οποία κατανέμονται και αξιολογούνται οι προτάσεις για χρηματοδότηση.

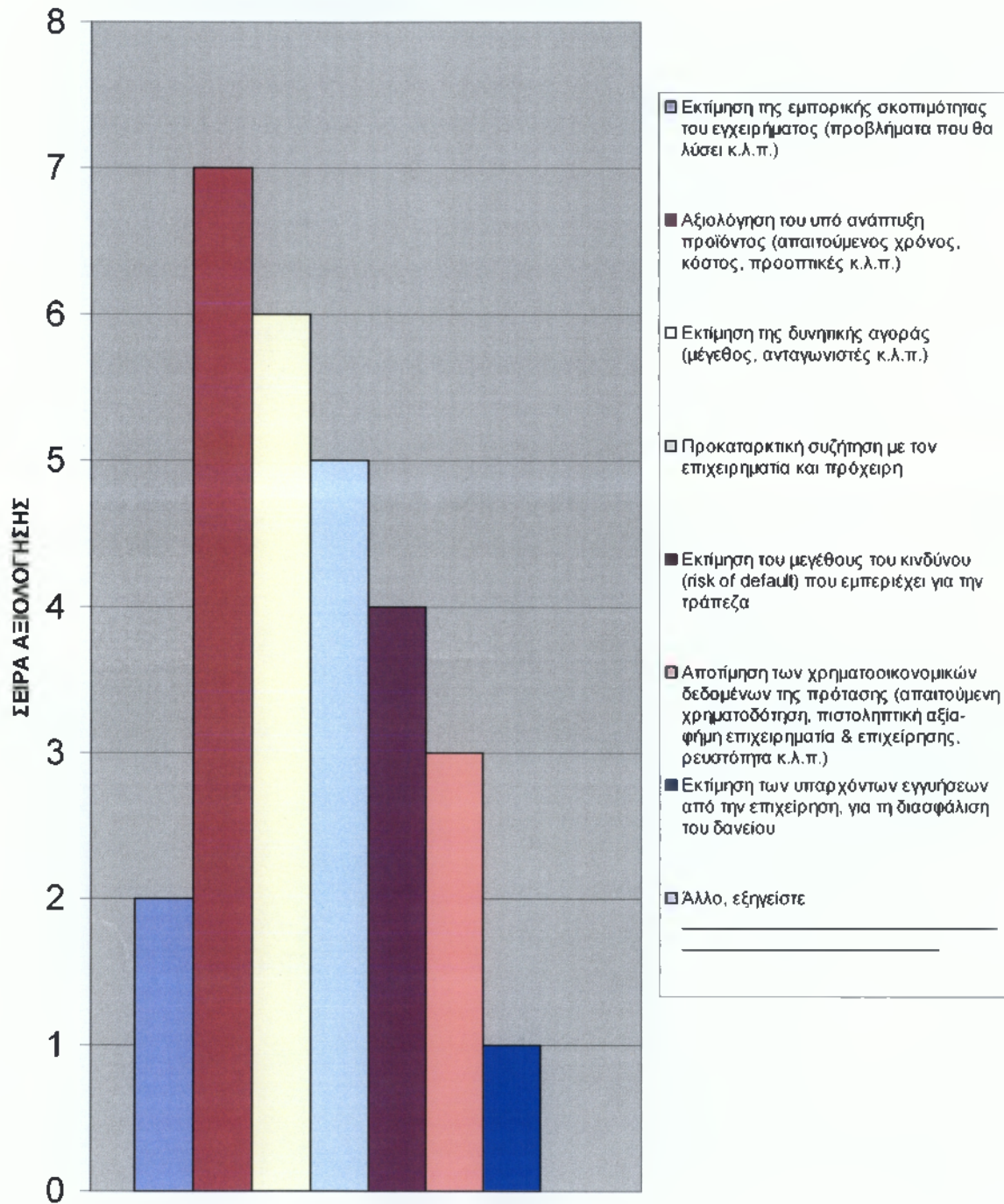

Παρατηρούμε ότι η τράπεζα με μεγάλο βαθμό (ίσο με 4) αξιολογεί και κατανέμει τις περισσότερες επιχειρηματικές προτάσεις όπως όταν η αξιολόγηση των προτάσεων πραγματοποιείται με τη χρήση ποσοτικών δεδομένων, αυστηρότερη αξιολόγηση σε επιχειρήσεις που είναι άγνωστες στη τράπεζα, όταν η αξιολόγηση πραγματοποιείται μετά από κοινή συνεργασία των στελεχών του τμήματος χρηματοδότησης, η εισήγηση του στελέχους μπορεί να επηρεάσει την τελική απόφαση και η όταν η κατανομή των προτάσεων πραγματοποιείται ανάλογα με την ειδίκευση κάθε στελέχους. Με μικρότερο βαθμό (ίσο με 3) αξιολογούνται οι προτάσεις που πραγματοποιούνται με τη χρήση ποιοτικών δεικτών ή όταν η αξιολόγηση πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου από τα κεντρικά. Με ακόμα μικρότερο βαθμό (ίσο με 2) κατανέμονται οι προτάσεις που πραγματοποιούνται ανάλογα με το φόρτο εργασίας και ανάλογα με την ειδίκευση κάθε στελέχους.

Στο τέταρτο διάγραμμα θα παρακολουθήσουμε ποια από τα παρακάτω στάδια ακολουθεί η τράπεζα και με ποια σειρά κατά τη διαδικασία αξιολόγησης ενός επιχειρηματικού σχεδίου.

ΣΤΑΔΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

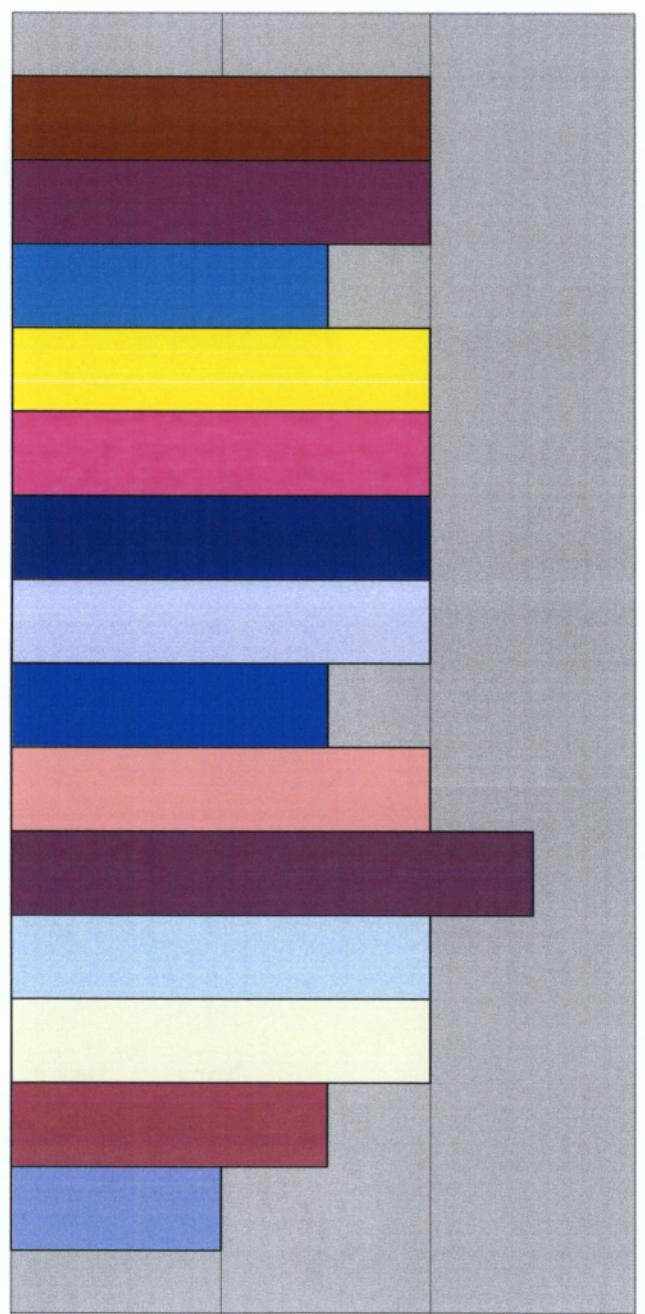

Αρχικά η τράπεζα εκτιμά τις υπάρχοντες εγγυήσεις από την επιχείρηση, για τη διασφάλιση του δανείου και την εμπορική σκοπιμότητα του εγχειρήματος. Έπειτα αποτιμά τα

χρηματοοικονομικά δεδομένα της πρότασης (πιστοληπτική αξία – φήμη επιχείρησης κ.τ.λ) και εκτιμάει το μέγεθος του κινδύνου που υπάρχει για την τράπεζα. Τα αμέσως επόμενα στάδια είναι η συζήτηση με τον επιχειρηματία για την πρόχειρη παρουσίαση του σχεδίου του, η εκτίμηση της δυναμικής αγοράς (μέγεθος, ανταγωνιστές) και τέλος η αξιολόγηση του υπό ανάπτυξη προϊόντος (κόστος, απαιτούμενος χρόνος κ.τ.λ)

Στο τελευταίο διάγραμμα θα δούμε τους παράγοντες τους οποίους λαμβάνει υπόψη η τράπεζα προκειμένου να αξιολογήσει μια αίτηση χρηματοδότησης από μια επιχείρηση.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Άλλο, εξηγήστε _μέγεθος επιχείρησης και χρονικό διάστημα δραστηριοποίησης στον κλάδο
- Υπάρχουσα συνεργασία-σχέση της επιχείρησης με την τράπεζά μας
- Φήμη της επιχείρησης και του επιχειρηματία στην αγορά
- Υπαρξη ιστορικού επιτυχημένων εγχειρημάτων της επιχείρησης ή και του επιχειρηματία στην αγορά (Track record)
- Την απόδοση του σχεδίου σε περίπτωση επιτυχίας του
- Ικανότητα της επιχείρησης να φέρει σε πέρας το σχέδιο (ποιότητα-ικανότητες- ανθρώπινο δυναμικού, διοίκηση, γνώση, δέσμευση του επιχειρηματία κ.λ.π.)
- Προοπτικές που τυχόν ανοίγονται για την τράπεζα με τη συνεργασία της με την επιχείρηση (ευρύτερη συνεργασία, ενδεχόμενη χρήση του προϊόντος κ.λ.π.)
- Χρονικό διάστημα αποπληρωμής του δανείου
- Υποβαλλόμενο επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) με ανάλυση όλων των παραμέτρων (χρηματοοικονομικά, αγορά, προοπτική, σκοπιμότητα, κ.λ.π.)
- Παρεχόμενες υλικές εγγυήσεις (εξοπλισμός, ακίνητα κ.λ.π.) για τη διασφάλιση του δανείου
- Χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης (κερδοφορία, οφειλές προς τρίτους, ρευστότητα κ.λ.π.)
- Πιστοληπτική φερεγγυότητα του επιχειρηματία/ της επιχείρησης
- Κατάσταση της επιχείρησης σε σχέση με τον κλάδο (τζίρο, μερίδιο αγοράς κ.λ.π.)
- Μέγεθος απαιτούμενης χρηματοδότησης

Το πρώτο πράγμα που λαμβάνει υπόψη το συγκεκριμένο κατάστημα και σε πολύ μεγάλο βαθμό είναι η παρεχόμενες υλικές εγγυήσεις από την επιχείρηση για την διασφάλιση του δανείου. Σε μεγάλο βαθμό επίσης η τράπεζα εξετάζει την πιστοληπτική φερεγγυότητα της επιχείρησης, την χρηματοοικονομική κατάσταση της, το υποβαλλόμενο επιχειρηματικό σχέδιο με την ανάλυση όλων των παραμέτρων, τις προοπτικές που ανοίγονται για την τράπεζα με την συνεργασία της με τη επιχείρηση, την ικανότητα της επιχείρησης να φέρει σε σχέδιο σε πέρας, την απόδοση του σχεδίου σε περίπτωση επιτυχίας του, την ύπαρξη ιστορικού επιτυχημένων εγχειρημάτων της επιχείρησης στην αγορά, την υπάρχουσα σχέση – συνεργασία με την τράπεζα μας και το μέγεθος της επιχείρησης και το χρονικό διάστημα δραστηριοποίησης στον κλάδο. Με μικρότερο βαθμό εξετάζει την κατάσταση της επιχείρησης σε σχέση με τον κλάδο και την φήμη της επιχείρησης στην αγορά. Τέλος σε μικρό βαθμό λαμβάνει υπόψη το μέγεθος της αιτούμενης χρηματοδότης και το χρονικό διάστημα αποπληρωμής των δανείων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από το σύνολο της παρούσας εργασίας, εύλογα συμπεραίνουμε ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν ανάγκη τη χρηματοδότηση, προκειμένου να καταφέρουν να ορθοποδήσουν αλλά και να συνεχίσουν επιτυχώς την πορεία τους στην αγορά. Η χρηματοδότηση βοηθά τόσο τις επιχειρήσεις, όσο και την ελληνική οικονομία, η οποία εξαρτάται άμεσα από τις επιχειρήσεις. Υπάρχουν αρκετές πηγές χρηματοδότησης τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές. Οι περισσότερες επιχειρήσεις καταφεύγουν στο δανεισμό μέσω τραπεζής.

Γενικά μπορούμε να πούμε ότι οι τράπεζες διέπονται από μια αυστηρή διαδικασία προκειμένου να αποφασίσουν για τη χορήγηση δανείου. Συγκεκριμένα, μελετώντας την αγροτική τράπεζα, διαπιστώσαμε ότι ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος για κάποιο δάνειο, υπόκειται σε έναν αυστηρό και πλήρη έλεγχο από τον αρμόδιο υπάλληλο του κάθε τμήματος της τράπεζας. Η διαδικασία είναι περίπλοκη και χρονοβόρα, δεδομένου ότι ο πελάτης πρέπει να υποβάλλει τη σχετική αίτηση, στην οποία πρέπει να αναφέρει τα αιτήματά του για την χορήγηση του δανείου και τα σχετικά δικαιολογητικά. Στη συνέχεια, η αίτηση υποβάλλεται σε έλεγχο από τους αρμόδιους υπαλλήλους, οι οποίοι έχουν καθήκον να ελέγξουν όλους τους πιθανούς κινδύνους (καλύμματος, προϊόντος, πιστωτικού κινδύνου), να τους εκτιμήσουν και να τους αξιολογήσουν, προτού προβούν στην έγκριση ή την απόρριψη της χορήγησης δανείου.

Ολοκληρώνοντας την παρούσα εργασία μπορούμε να πούμε ότι προκειμένου μια επιχείρηση να καταφέρει να πάρει δάνειο, από την τράπεζα, και συγκεκριμένα από την αγροτική τράπεζα, θα πρέπει να διαθέτει ένα «καλό» όνομα στην αγορά, να έχει αρκετά χρόνια δραστηριοποίησης στην αγορά, να θεωρείται φερέγγυος πληρωτής αλλά και να κατέχει μια ανταγωνιστική θέση στην αγορά.

Βάσει όλων των παραπάνω αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε επιχείρηση, πρέπει να έχει στόχο την καλή σταδιοδρομία της στην αγορά και την απόκτηση μιας καλής φήμης, προκειμένου να μπορέσει να καταφύγει στο δανεισμό σε περίπτωση που καταστεί ανάγκη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Acs, Zoltan J. and David B. Audretsch (eds.), 1993, *Small Firms and Entrepreneurship: An East-West Perspective*, Cambridge: Cambridge University Press.
2. Baumol, W. J. (1998), *Entrepreneurship, Management, and the Structure of Payoffs*, Cambridge, MA: The MIT Press.
3. Bruno Dallago(2000), *The Organisational and Productive Impact of the Economic System. The Case of SMEs*, *Small Business Economics* 15: 303–319
4. Marco van Gelderen(2000), *Strategies, Uncertainty and Performance of Small Business Startups* Free University Faculty of Economics
5. Panagiotis Liargovas(2005), *The White Paper on Growth, Competitiveness and Employment and Greek Small and Medium Sized Enterprises* *Small Business Economics* 11: 201–214,
6. Zemke, R., Bell, C.R., 1990, *Bank Service; Creating and Maintaining the Customer Service Edge*, 2, Lakewood Books, Minneapolis, MN, vii.
7. Γεωργακοπούλου Β. “Σύγχρονες εξελίξεις στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα και ο
8. Δ’ τριμηνία 1996, σελ. 66-71.
9. Καραχάλιος Ι(2006),*Τραπεζικά προϊόντα*, Ναυτεμπορική, <http://www.nafteboriki.gr> 02/03/06 - 14:31
10. Λιαρμακοπούλου Ι(2000), *Κριτική της μεγιστοποίησης του κέρδους σα στόχου επιχειρηματικής συμπεριφοράς*, Αθήνα σελ 45-68
11. Νικόλαος Ηρ. Γεωργιάδης(2006),*Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα*, Value Invest - www.valueinvest.gr Investment Research & Analysis Journal - www.iraj.gr
12. *Ο Ρόλος του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης” Δελτίο “Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ)*,
13. Παπαδάκης(2002), *Στρατηγική των επιχειρήσεων*, Μένος σελ 1-100
14. Φλωρος Γ. Χρήστου(1993), *Σύγχρονη Εκδοτική, Σύγχρονη Διοικητική* σελ 35

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

Τράπεζα
Στέλεχος
Επίπεδο εκπαίδευσης
Ειδίκευση

Ερωτήσεις

1. Αναφέρατε κατά προσέγγιση, το ποσοστό των κεφαλαίων που χορηγεί η τράπεζά σας σε επιχειρήσεις σε σχέση με το σύνολο των χορηγούμενων κεφαλαίων...[ ] (ποσοστό των συνολικών δανείων)
2. Αναφέρατε το είδος των επιχειρηματικών χρηματοδοτήσεων που προσφέρει η τράπεζα και το βαθμό ευκολίας με την οποία παρέχει κάθε μία (1 = με μεγάλη δυσκολία, 5 = με μεγάλη ευκολία).

Βαθμός Ευκολίας Παρεχόμενη Υπηρεσία	1	2	3	4	5
Χρηματοδότηση νέων επιχειρήσεων					
Χρηματοδότηση επιχειρήσεων με πολλά χρόνια λειτουργίας στην αγορά					
Χρηματοδότηση Μικρών και Μεσaiών επιχειρήσεων (ΜΜΕ)					
Χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων					
Χρηματοδότηση εμπορικών επιχειρήσεων					
Χρηματοδότηση βιομηχανικών επιχειρήσεων					
Χρηματοδότηση για επέκταση της επιχείρησης					
Χρηματοδότηση για ανάπτυξη νέων προϊόντων					

Χρηματοδότηση εξαγορών/ συγχωνεύσεων/εισόδου στο Χρηματιστήριο κ.λ.π					
Χρηματοδότηση καθημερινών αναγκών των επιχειρήσεων (ρευστότητα, εξόφληση απαιτήσεων κ.λ.π.)					
Βραχυχρόνια Χρηματοδότηση (1-5 έτη)					
Μακροχρόνια Χρηματοδότηση (μεγαλύτερη των πέντε ετών)					

3. Αναφέρατε το μέσο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την υποβολή αίτησης για επιχειρηματική χρηματοδότηση, μέχρι και την ανάληψη του δανείου από την επιχείρηση

Μέσο διάστημα: [   ] (ημέρες, μήνες κ.λ.π.)

Μέγιστο δυνατό διάστημα: [   ] (ημέρες, μήνες, κ.λ.π.)

Ελάχιστο δυνατό διάστημα: [   ] (ημέρες, μήνες κ.λ.π.)

4. Σημειώνετε ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες παρέχει η τράπεζά σας (και σε τι βαθμό) σε επιχειρήσεις που συνεργάζονται ήδη μαζί της (2 έτη τουλάχιστον) και ποιες σε αυτές που την προσεγγίζουν για πρώτη φορά (1 = καθόλου, 5 = σε μεγάλο βαθμό):

Συνεργαζόμενη (1-5)	Βαθμός Παρεχόμενες υπηρεσίες	Πρώτη Προσέγγιση (1-5)
	Μεγαλύτερη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης	
	Ευέλικτο καθορισμό των απαιτούμενων εγγυήσεων	
	Ευέλικτο καθορισμό επιτοκίων (σταθερά, σχετικά χαμηλά, κυμαινόμενα ανάλογα με την απόδοση κ.λ.π.)	
	Καθυστερήσεις πληρωμών (δόσεων τόκων, κ.λ.π.)	
	Δικαίωμα Υπεραναλήψεων (overdrafts)	
	Παροχή χρηματοοικονομικής επίβλεψης της επιχείρησης (πληρωμές, πιστωτικές κάρτες, διαχείριση ρευστών, διαθέσιμων-cash management κ.λ.π.)	
	Παροχή υπομονετικής χρηματοδότησης (δηλαδή σε τακτά διαστήματα, χωρίς βραχυχρόνιες απαιτήσεις αποπληρωμής -Patient money)	
	Παροχή νομικών υπηρεσιών και συμβουλών (συμφωνίες, διαπραγματεύσεις, κατοχύρωση δικαιωμάτων κ.λ.π.)	
	Συμβουλές σε θέματα Μάρκετινγκ (αγορά, προώθηση προϊόντος κ.λ.π.)	
	Συνεχής βελτίωση των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών προϊόντων, μέσα από αμοιβαία, στενή συνεργασία	
	Άλλο, εξηγήστε _____	

5. Σημειώστε τη διαδικασία με την οποία κατανέμονται και αξιολογούνται οι προτάσεις για χρηματοδότηση, στο αντίστοιχο τμήμα δανειοδοτήσεων της τράπεζας (1 = σε μικρό βαθμό, 5 = σε μεγάλο βαθμό):

Κατανομή/ Αξιολόγηση επιχειρηματικών προτάσεων	1	2	3	4	5
Η κατανομή των προτάσεων πραγματοποιείται ανάλογα με το φόρτο της εργασίας κάθε στελέχους					
Η κατανομή των προτάσεων πραγματοποιείται ανάλογα με την ειδίκευση κάθε στελέχους					
Η αξιολόγηση των προτάσεων πραγματοποιείται με βάση τα ίδια κριτήρια για όλες τις προτάσεις					
Η αξιολόγηση των προτάσεων πραγματοποιείται με τη χρήση ποσοτικών δεδομένων (χρηματοοικονομικοί δείκτες, τζίρος, κ.λ.π.)					
Η αξιολόγηση των προτάσεων πραγματοποιείται και με τη χρήση ποιοτικών δεικτών (προοπτικές σχεδίου, οργάνωση επιχείρησης, ποιότητα στελεχών κ.λ.π.)					
Η αξιολόγηση είναι ανστηρότερη για επιχειρήσεις που είναι άγνωστες στην τράπεζα					
Η αξιολόγηση πραγματοποιείται μετά από κοινή συνεργασία των στελεχών των τμημάτων χρηματοδότησης					
Η αξιολόγηση πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου κεντρικά (από την κεντρική υπηρεσία τράπεζας)					
Η εισήγηση του στελέχους μπορεί να επηρεάσει την τελική απόφαση					

6. Κατά τη διάρκεια διαδικασίας αξιολόγησης ενός επιχειρηματικού σχεδίου, ποια από τα παρακάτω στάδια ακολουθεί η τράπεζά σας και με ποια σειρά;

*Εάν είναι το πρώτο πράγμα που εξετάζεται (1), το δεύτερο (2), το έκτο (6) κ.ο.κ.

**Για όσα από τα παρακάτω δεν εξετάζεται, αφήστε το κενό το αντίστοιχο τετράγωνο

Σειρά πραγματοποίησης Στάδια Αξιολόγησης	
Εκτίμηση της εμπορικής σκοπιμότητας του εγχειρήματος (προβλήματα που θα λύσει κ.λ.π.)	
Αξιολόγηση του υπό ανάπτυξη προϊόντος (απαιτούμενος χρόνος, κόστος, προοπτικές κ.λ.π.)	
Εκτίμηση της δυναμικής αγοράς (μέγεθος, ανταγωνιστές κ.λ.π.)	
Προκαταρκτική συζήτηση με τον επιχειρηματία και πρόχειρη	
Εκτίμηση του μεγέθους του κινδύνου (risk of default) που εμπειριέχει για την τράπεζα	
Αποτίμηση των χρηματοοικονομικών δεδομένων της πρότασης (απαιτούμενη χρηματοδότηση, πιστοληπτική αξία-φήμη επιχειρηματία & επιχείρησης, ρευστότητα	

κ.λ.π.)	
Εκτίμηση των υπαρχόντων εγγυήσεων από την επιχείρηση, για τη διασφάλιση του δανείου	
Άλλο, εξηγήστε _____	

7. Σημειώστε το βαθμό στον οποίο λαμβάνετε υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες, προκειμένου να αξιολογήσετε μια αίτηση για χρηματοδότηση από μια επιχείρηση 91 = σε μικρό βαθμό, 5 = σε μεγάλο βαθμό):

Κριτήρια –Προϋποθέσεις	1	2	3	4	5
Μέγεθος απαιτούμενης χρηματοδότησης					
Κατάσταση της επιχείρησης σε σχέση με τον κλάδο (τζίρο, μερίδιο αγοράς κ.λ.π.)					
Πιστοληπτική φερεγγυότητα του επιχειρηματία/ της επιχείρησης					
Χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης (κερδοφορία, οφειλές προς τρίτους, ρευστότητα κ.λ.π.)					
Παρεχόμενες υλικές εγγυήσεις (εξοπλισμός, ακίνητα κ.λ.π.) για τη διασφάλιση του δανείου					
Υποβαλλόμενο επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) με ανάλυση όλων των παραμέτρων (χρηματοοικονομικά, αγορά, προοπτική, σκοπιμότητα, κ.λ.π.)					
Χρονικό διάστημα αποπληρωμής του δανείου					
Προοπτικές που τυχόν ανοίγονται για την τράπεζα με τη συνεργασία της με την επιχείρηση (ευρύτερη συνεργασία, ενδεχόμενη χρήση του προϊόντος κ.λ.π.)					
Ικανότητα της επιχείρησης να φέρει σε πέρας το σχέδιο (ποιότητα-ικανότητες- ανθρώπινου δυναμικού, διοίκηση, γνώση, δέσμευση του επιχειρηματία κ.λ.π.)					
Την απόδοση του σχεδίου σε περίπτωση επιτυχίας του					
Υπαρξη ιστορικού επιτυχημένων εγχειρημάτων της επιχείρησης ή/και του επιχειρηματία στην αγορά (Track record)					
Φήμη της επιχείρησης και του επιχειρηματία στην αγορά					
Υπάρχουσα συνεργασία-σχέση της επιχείρησης με την τράπεζά μας					
Άλλο, εξηγήστε _____					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : .....ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ: .....

Αρμόδιος : .....Τηλέφωνο:.....

Ζ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Και ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ με Βιβλία Α* & Β* Κατηγορίας

Τ.....σχετικά με αίτησή μου για:

α) τη χορήγηση:

Δανείου Κεφαλαίου Κίνησης ύψους.....Ευρώ

Δανείου Αντεγγύησης για την έκδοση Εγγυητικών Επιστολών ύψους .....Ευρώ

Δανείου Επενδυτικού ύψους .....Ευρώ

β) τη ρύθμιση οφειλών ύψους.....Ευρώ.....

Αριθμ. Πρωτ. Αίτησης .....Ημερομηνία υποβολής.....

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΛΑΤΗ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ - ΟΝΟΜΑΤΕΠΙΩΝΥΜΟ

ΕΔΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ / ΕΛΕΥΘ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ (Δ/νση - Πόλη - Τ.Κ.)

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΗΛΙΚΙΑ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (Άγαμος / Έγγαμος και Αριθμός τέκνων)

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (μόνιμοι - έκτακτοι - μέλη της ίδιας οικογένειας)

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ιστορικό Επιχείρησης / Επιτηδεύματία

1. ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ / ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

2. ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ (Εφόσον αυτό είναι συναφές με το αντικείμενο εργασιών της επιχείρησης)

Υφιστάμενες οφειλές στην ΑΤΕ

Λογιστικό ...../...../..... ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

Συμβάσεις

1   2   3

Οφειλόμενο υπόλοιπο*

ανά σύμβαση

Κατηγορία καλύμματος

Π.χ. Αστικά ακίνητα

Γήπεδα-Οικόπεδα

Μεταχρονολογημένες Επιταγές

Η εκτίμηση των αστικών ακινήτων έγινε το 19.....η εκτίμηση των λοιπών ακινήτων το 2.....

*Σημείωση: Στην περίπτωση Π.Ο. θα αναγράφεται το εγκριμένο ποσό και όχι το υπόλοιπο.

Νέα χορήγηση

Αιτούμενο ποσό .....

Κατηγορία καλύμματος

Π.χ. Αστικά ακίνητα .....

Μεταχρονολογημένες Επιταγές .....

Μη Αστικά ακίνητα .....

Η αξία των καλυμμάτων προκύπτει είτε από τυχόν προϋπάρχοντα εκτιμητήρια ή από εκτίμηση του φορέα.

Σε περίπτωση διασφάλισης του δανείου με μεταχρονολογημένες επιταγές θα αναφέρονται επιπλέον και οι μεγαλύτεροι πελάτες του δανειολήπτη, προκειμένου κατά την αξιολόγηση του αιτήματος, να εξετάζεται η φερεγγυότητα των εκδοτών των επιταγών.

ΑΠΟΨΕΙΣ

8) ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ Ή ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ...../...../.....

(ΥΠΟΓΡΑΦΗ)

9) ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ...../...../.....

(ΥΠΟΓΡΑΦΗ)

10) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
Ή ΣΕ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Τ.....σχετικά με αίτηση χορήγησης δανείου / ρύθμισης
οφειλών ύψους.....για.....

Αριθμ. Πρωτ. Αίτησης .....Ημερομηνία υποβολής.....

Κωδικός Κατ/τος.....Κωδικός πελάτη.....

11) ΟΦΕΙΛΕΣ - ΠΟΡΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ - ΣΥΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

α. Οφειλές στην Α.Τ.Ε. val. / /200

Αναλυτικά οι οφειλές της επιχείρησης στην Α.Τ.Ε. με πρόσφατο λογιστικό σε Ευρώ:

<u>Είδος οφειλής</u>	<u>Ληξ/σμες οφειλές</u>	<u>Άληκτες οφειλές</u>	Σύνολο
----------------------	-------------------------	------------------------	--------

Βραχ/σμες

Μεσ/σμες

Ρυθμίσεις

Σύνολο _____

12) ΑΠΟΨΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

/ /2002

Συν/να:

-Αίτηση

-Ισολογισμοί –αποτελέσματα τελευταίων 3 χρήσεων

-Πρόσφατο ισοζύγιο

-Λοιπά δικαιολογητικά που κρίνονται απαραίτητα για την αξιολόγηση του αιτήματος.

1) ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΛΥΜΜΑΤΟΣ

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΛΥΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ ("PROFITS")		
Τύπος Καλύμματος:		Νόμισμα Καλύμματος:
Εκτιμώμενη Εμπορική Αξία:		Εκτιμώμενη Απομειωμένη Αξία:
Βάρη υπέρ τρίτων:		
Υπολειπόμενη Απομειωμένη Αξία:		
Ασφάλιση	Ασφαλιζόμενο Ποσό:	Ημερομηνία λήξης Ασφαλ Συμβολαίου:
Αιτιολογία:		
Κωδικός Καλύμματος: _____		
Υπεύθυνος : (1) _____		
Ημερ. Αξιολόγησης Καλύμματος (1): : _____		
Ημερ. Επομ. αξιολόγησης Καλύμματος (1) : _____		
Υποθηκοφυλακείο ή Ενεχυροφυλακείο: (2) : _____		
Σχόλια _____ _____		
(1) Υποχρεωτικό για τους εξής Τύπους Καλυμμάτων: 4003-4004, 4016, 4023-4028, 4032-4075		
(2) Υποχρεωτικό για τους εξής Τύπους Καλυμμάτων: 4032-4037		
ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ	
Ημερομηνία ____/____/____	Ημ/νία ____/____/____	Ημ/νία ____/____/____
Ο Υπεύθυνος	Ο Προϊστάμενος Πιστοδοτήσεων	Ο Διευθυντής

Επεξήγηση & Περιγραφή Πεδίων Εντύπου

Επεξήγηση και Περιγραφή Πεδίων Εντύπου Καταχώρησης Καλύμματος				
Όνομα πεδίου	Υποχρεωτικό ή Προαιρετικό	Τιμή	Πηγή Δεδομένων	Σχόλια
Τύπος Καλύμματος	Υποχρεωτικό	Κωδικός & περιγραφή καλύμματος	Σύσταση Καλύμματος / Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος	Συμπληρώνεται με τον κωδικό και την περιγραφή του καλύμματος.
Νόμισμα Καλύμματος	Υποχρεωτικό	Ευρώ ή άλλο ξένο Νόμισμα	Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος	Συμπληρώνεται με το νόμισμα στο οποίο δίνεται η εκτιμώμενη εμπορική αξία του καλύμματος.
Αιτιολογία	Υποχρεωτικό	Αιτιολογία		Συμπληρώνεται στο PROFITS με την προτεινόμενη τιμή που επιλέγεται από τη λίστα.
Εκτιμώμενη Αξία	Υποχρεωτικό. Στον τύπο καλύμματος 4000 συμπληρώνεται ίσο με 1.	Ποσό σε Ευρώ ή στο αντίστοιχο ξένο νόμισμα	Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος	Συμπληρώνεται με το ποσό της εκτιμώμενης αξίας του καλύμματος.
Εκτιμώμενη Απομειωμένη Αξία	Συμπληρώνεται από το σύστημα.	Ποσό σε Ευρώ ή στο αντίστοιχο ξένο νόμισμα	Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος	Συμπληρώνεται από το σύστημα με το ποσό της εκτιμώμενης απομειωμένης αξίας.
Βάρη υπέρ τρίτων	Υποχρεωτικό, εφόσον υπάρχουν	Ποσό σε Ευρώ ή αντίστοιχο ξένο νόμισμα	Πιστοποιητικά Βαρών	Συμπληρώνεται με τα αντίστοιχα ποσά και σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες
Υπολειπόμενη Απομειωμένη Αξία	Υποχρεωτικό, εφόσον συμπληρωθεί το προηγούμενο πεδίο	Ποσό σε Ευρώ ή αντίστοιχο ξένο νόμισμα		Συμπληρώνεται με τη διαφορά που προκύπτει από τα δύο προηγούμενα πεδία και σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες
Ασφαλιζόμενο Ποσό	Υποχρεωτικό, εφόσον υπάρχει ασφάλιση	Ποσό σε Ευρώ ή στο αντίστοιχο ξένο νόμισμα	Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο	Συμπληρώνεται με το ποσό που αναγράφεται στο εκχωρητέ ασφαλιστήριο Συμβόλαιο

Ημερομηνία λήξης Ασφαλ. Συμβολαίου	Υποχρεωτικό, εφόσον υπάρχει υσφάλιση	Ημερομηνία	Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο	Συμπληρώνεται με την ημερομηνία λήξης, που αναγράφεται στο εκχωρητέο ασφαλιστήριο Συμβόλαιο
------------------------------------	--------------------------------------	------------	------------------------	---

Επεξήγηση και Περιγραφή Πεδίων Εντύπου Καταχώρησης Καλύμματος

Όνομα πεδίου	Υποχρεωτικό ή Προαιρετικό	Τιμή	Πηγή Δεδομένων	Σχόλια
Κωδικός Καλύμματος	Προαιρετικό	Αριθμός υποθήκης στα ακίνητα, Αριθμός πινακίου στις επιταγές κ.λ.π.	Εξωλογιστική κατάσταση για επιταγές. Περίληψη έγγραφης υποθήκης κ.λ.π.	Συμπληρώνεται με συγκεκριμένο αριθμό αναφοράς ανάλογα με το κάλυμμα.
Υπεύθυνος	Υποχρεωτικό μόνο για ορισμένους τύπους καλυμμάτων	Κωδικός και Ονοματεπώνυμο	Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος	Συμπληρώνεται με τον κωδικό και το ονοματεπώνυμο του υπεύθυνου παρακολούθησης του λογαριασμού μόνο για τους τύπους καλυμμάτων που αναγράφονται στο έντυπο.
Ημερ. Αξιολόγησης Καλύμματος	Υποχρεωτικό μόνο για ορισμένους τύπους καλυμμάτων	Ημερομηνία	Έγγραφο Εκτίμησης Καλύμματος	Συμπληρώνεται με την ημερομηνία αξιολόγησης του καλύμματος μόνο για τους τύπους καλυμμάτων που αναγράφονται στο έντυπο.
Ημερ. αξιολόγησης Καλύμματος	Ε.πομ. Υποχρεωτικό μόνο για ορισμένους τύπους καλυμμάτων	Ημερομηνία	Δεν υπάρχει, δίνεται κατ' εκτίμηση	Συμπληρώνεται μόνο για τους τύπους καλυμμάτων που αναγράφονται στο έντυπο.
Υποθηκοφυλακείο ή Ενεχυροφυλακείο	Υποχρεωτικό μόνο για ορισμένους τύπους καλυμμάτων	Ονομασία υποθηκοφυλακείου ή ενεχυροφυλακείου	Φάκελος υποθηκών : Περίληψη έγγραφης υποθήκης Εντυπο Πλασματικού Ενεχύρου	Συμπληρώνεται με τα στοιχεία του υποθηκοφυλακείου/ ενεχυροφυλακείου, που έχει εγγραφεί η υποθήκη/ ενέχυρο. Συμπληρώνεται μόνο για τους τύπους καλυμμάτων που αναγράφονται στο έντυπο.

Σχόλια	Προαιρετικό	Σχόλια		Συμπληρώνεται με σχόλια που έχουν σημειωθεί ή που χρειάζεται να καταχωρηθούν για στοιχεία που αφορούν το συγκεκριμένο κάλυμμα.
--------	-------------	--------	--	--

2) ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΟΣ

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ ("PROFITS")		
Αριθμός Σύμβασης		
Αριθμός Λογαριασμού (Κατάστημα – Τύπος Α/Α-ΨΕ)	<input type="text"/>	
Ποσό Εκτιμ/νης Αξίας Καλ/τος:	Νόμισμα _____	Ποσό _____
Ποσό Εκτ. Απομ. Αξίας:	Νόμισμα _____	Ποσό _____
Υποχρεωτικά για ορισμένους τύπους Καλυμμάτων:		
• Ημερομηνία Λήξης Καλύμματος (1)	_____	
• Αριθμός Συσχέτισης (2)	_____	
Κωδικός Πελάτη (για υπολογισμό Εκτ. Ζημίας): _____		
<i>(1) Υποχρεωτικό για τους εξής Τύπους Καλυμμάτων: 4001-4002, 4005, 4015-4017- 4022,4029-4031</i>		
<i>(2) Υποχρεωτικό για τους εξής Τύπους Καλυμμάτων: 4001, 4005-4031, 4060-4062, 4071-4073</i>		
ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ	Ημ/νία ____/____/____
Ημερομηνία ____/____/____	Ημ/νία ____/____/____	Ο Διευθυντής
Ο Υπεύθυνος	Ο Προϊστάμενος Πιστοδοτήσεων	

Επεξήγηση & Περιγραφή Πεδίων Εντύπου

Επεξήγηση και Περιγραφή Πεδίων				
Εντύπου Καταχώρησης Επιμερισμού Καλύμματος				
Όνομα πεδίου	Υποχρεωτικό ή Προαιρετικό	Τιμή	Πηγή Δεδομένων	Σχόλια
Αριθμός Σύμβασης	Υποχρεωτικό			Συμπληρώνεται με τον αριθμό της σύμβασης, στην οποία αντιστοιχεί ο συγκεκριμένος επιμερισμός
Αριθμός Λογαριασμού (Κατάστημα)	Υποχρεωτικό	Σειριακός αριθμός λογαριασμού από επιτρεπτές τιμές	Οδηγία για σειριακούς αριθμούς λογαριασμών Κατ/τος	Συμπληρώνεται με τον κατάλληλο σειριακό αριθμό λογαριασμού βάσει συγκεκριμένης οδηγίας.
Εκτιμώμενη Αξία Καλύμματος	Συμπληρώνεται μόνο στον τύπο καλύμματος 4000 ίσο με το 1 και στο 3999 με τα ποσά που ισχύουν.	Ποσό σε ΕΥΡΩ ή ΞΝ.	Καρτέλα Λογαριασμού ή Έγγραφο Επιμερισμού Καλύμματος	Συμπληρώνεται από το σύστημα με το ποσό και το νόμισμα της εκτιμώμενης εμπορικής αξίας του καλύμματος που επιμερίζεται στο συγκεκριμένο λογαριασμό.
Εκτιμώμενη Απομειωμένη Αξία	Υποχρεωτικό	Ποσό σε ΕΥΡΩ ή ΞΝ.	Καρτέλα Λογαριασμού ή Μητρώο Καλυμμάτων	Συμπληρώνεται με το ποσό και το νόμισμα της εκτιμώμενης απομειωμένης αξίας του καλύμματος που επιμερίζεται στο συγκεκριμένο λογ/σμό. και στα καλύμματα 3999 και 4000 με μηδέν.
Ημερομηνία Λήξης Καλύμματος	Υποχρεωτικό μόνο για ορισμένους τύπους καλυμμάτων	Ημερομηνία	Εξωλογιστική Κατάσταση Καλυμμάτων (Ληξιάριο Καλυμμάτων, Αριθμοί Συσχέτισης)	Συμπληρώνεται μόνο για τους τύπους καλυμμάτων που αναγράφονται στο έντυπο.
Αριθμός Συσχέτισης	Υποχρεωτικό μόνο για ορισμένους τύπους καλυμμάτων	Αριθμός π.χ. αριθμός της	Εξωλογιστική Κατάσταση Καλυμμάτων (Ληξιάριο Καλυμμάτων, Αριθμοί Συσχέτισης)	Συμπληρώνεται μόνο για τους τύπους καλυμμάτων που αναγράφονται στο Έντυπο.

**Επεξήγηση και Περιγραφή Πεδίων
Εντύπου Καταχώρησης Επιμερισμού Καλύμματος**

Όνομα πεδίου	Υποχρεωτικό ή Προαιρετικό	Τιμή	Πηγή Δεδομένων	Σχόλια
Κωδικός Πελάτη (για υπολογισμό Εκτιμ. Ζημίας)	Υποχρεωτικό	Short Name ή κωδικός πελάτη στο Σύστημα Πελατών και ονοματεπώνυμο	Καρτέλα Λογαριασμού ή Σύμβασης Δανείου On Line / Σύστημα Πελατών	<p>Συμπληρώνεται το Short Name του πελάτη από το On Line Σύστημα Πελατών του "PROFITS" εφόσον έχει δημιουργηθεί και το ονοματεπώνυμό του από την καρτέλα ή τη σύμβαση.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση θα συμπληρώνεται με τον κωδικό του πελάτη του οποίου το ΣΕΑ χρησιμοποιούμε για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης ζημίας και μπορεί να είναι εγγυητής ή άλλος οφειλέτης</p>